

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Goccu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 266 (12.898)

Trst, sreda, 11. novembra 1987

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE 1 P.F.
66001 KOPER
7096 AA
PP 559
(4 linije)
io 1
85723
0

Dva dni po referendumu, ki je že itak zrahljal politična ravnovesja

Liberalci napovedali izstop iz vlade zaradi nesoglasij o finančnem zakonu

Altissimo očita Gorii zatajitev sporazumov o programski večini zaradi davka IRPEF

RIM — Finančni zakon ni po volji liberalcem, zato bo njihovo vodstvo menda že danes dopoldne napovedalo izstop PLI iz vladne večine. Tajnik KD De Mita meni sicer, da ni položaj »zelo hud«, izgleda pa, da je prva vlada Gorie res na koncu svoje poti: samo čudež, samo »presaditev«
bi jo lahko rešila, toda »vsaditev«
je težko izvedljiva. Kaže, da je sklep PLI dokončen, saj se zdijo nesoglasja o gos-
podarskem manevru in popravkih k fi-
nančnemu zakonu, ki jih je orisal več-
raj Goria senatorjem, nepremostljiva.

»To je zatajitev programskih spora-
zumov, na katerih temelji vlada, ki so
jo vsi označili kot programsko in ne
koalicijsko,«
je izjavil tajnik PLI Altis-
simo sinoči po sestanku političnega
vodstva in dodal: »Ta vlada je imela
skupni imenovalec s prejšnjo v sklepu
o znižanju davka IRPEF. Res je, raz-
mere so se spremenile in nakazale po-
trebo po skrajšanju državnega proraču-
na: s tem soglašamo, pravimo pa, da je
treba doseči to z oklestenjem izdat-
kov, ne pa na plečih davkoplačeval-
cev.«
Altissimo je še rekel, da je dva-
krat pisno obvestil Gorio o možnosti
izstopa PLI, ko ne bi finančni zakon
odražal vsebine sporazumov: »Opoz-
rila očitno ni upošteval.«
In vendar je bil Goria iznenaden: po srečanju z
njim je De Mita dejal, da mu je novico
sam prinesel. Takoj po seji političnega
vodstva PLI je imel namreč Altissimo
dolga telefonski pogovor s tajnikom
KD in podtajnikom PSI Martellijem
ter ju seznanil z odločitvijo liberalcev.

Po petih referendumi smo torej
spet pred vladno krizo. KD trdi, da je
noče, češ da niso nasprotja v zvezi s
finančnim zakonom takšna, da se ne
bi bilo mogoče pobotati, PSI pa se ne
razburja: »Videli bomo, če se bo dala
zadeva rešiti,«
pravi nekam neprizade-
to Martelli. Sicer so bile že njegove in
Craxijeve ponedeljkove izjave o izidu
referendumov znak, da se bliža nevihta.
Očitek glede slabega angažiranja
KD za to, da zmaga »DA«, poudarek,
da je KPI odigrala spoštovanja vredno
vlogo, in omemba zakonskega osnutka
za nov pravilnik o civilni odgovornos-
ti sodnikov, ki so ga predložili komu-
nisti kot protiutež demokristjanskemu
— vse to je odražalo voljo po zaostri-
vi polemike do KD. Prav tako ne gre
prezreti vtisa, da so socialisti že nekaj
dni zaskrbljeni nad poglabljanjem dia-
loga med sindikati in KPI, zlasti pa
nad možnostjo splošne staveke proti
vladi zaradi zakona, ki mu je botroval
kot zakladni minister (in podpredsed-
nik vlade) Giuliano Amato, se pravi
socialist, vrh tega pa eden najtesnejših
in zaupanja vrednih Craxijevih sode-
lavcev. In še: spomladi 1988 bo kon-
gres KD, Craxi pa hoče nanj nepos-
redno vplivati.

G. R.

Negotovost usoda oporišč ZDA v Španiji

MADRID — Španska vlada je več-
raj ameriškemu veleposlaništvu v
Madridu poslala noto, v kateri piše,
da ne bo podaljšala sporazuma o
prijateljstvu, obrambi in sodelova-
nju. Sporazum so ZDA in Španija
podpisale leta 1953, obnovile pa so
ga leta 1982. Sporazum med drugim
omogoča ZDA, da uporabljajo štiri
vojaška oporišča na španskih tleh.
Špansko-ameriški sporazum bo tako
zapadel 14. maja prihodnjega leta,
uradni španski viri pa so sporočili,
da bo vlada Felipeja Gonzaleza 14.
novembra začela nova pogajanja in
to »na novih pravnih osnovah«.

Politični opazovalci ocenjujejo, da
bodo Španija in ZDA ob koncu le
dosegle potrebno soglasje, kar bi
omogočilo obnovo sporazuma. V
primeru, da bi do tega ne prišlo, pa
bo imela Reaganova administracija
še nekaj časa na razpolago, saj ame-
riški vojniki španska tla ne bodo za-
pustili takoj, ko bo sporazum zapa-
del.

Do nepričakovano ostrega stališča
španske vlade je prišlo ob koncu
sedmega kroga ameriško-španskih
pogajanj o zmanjševanju ameriškega
orožja na španskem ozemlju. Ameri-
čani namreč trmasto vztrajajo pri
svojem in ne pristajajo na špansko
zahtevo, da bi morali umakniti lovce
iz oporišča v Torenonu in letala cis-
terne iz letalske baze v Zaragozi.
Nastali položaj so skušali v Was-
hingtonu takoj zdramatizirati. Glas-
nik državnega tajništva Charles
Redman je namreč dejal, da je špan-
ska zahteva po pogajanjih »na novih
pravnih temeljih«
povsem razumljiva in tudi sprejemljiva.

Dokončni rezultati referendumov

REFERENDUM	DA		NE	
	GLASOVI	%	GLASOVI	%
Civilna odgovornost sodnikov	20.776.916	80,2	5.127.936	19,8
Preiskovalna komisija	22.121.920	85,1	3.885.713	14,9
Jedrske elektrarne: lokacija	20.996.347	80,6	5.056.150	19,4
Jedrske elektrarne: prispevki	20.601.293	79,7	5.257.462	20,3
Jedrske elektrarne: ENEL	18.803.493	71,8	7.371.117	28,2

V znak protesta zaradi neizpolnjenih obvez petstrankarske koalicije

Sindikalna zveza bo s splošno stavko zavrnila vladni gospodarski manever

SANDOR TENCE

RIM — Ministrski svet je včeraj korenito revidi-
ral finančni zakon in državni proračun, v znak
protesta zaradi neizpolnjenih obvez petstrankarske vlade
pa so sindikati napovedali splošno stavko, ki jo
bodo baje formalno proglasili danes. Ministri so pre-
cej radikalno spremenili osnovne proračunske obve-
ze ter se sporazumeli za drastično črtanje nekaterih
proračunskih postavk, odrekli so se napovedanemu
povišku davka IVA in istočasno obdržali davčni prit-
isk, posebno na dohodke odvisnih delavcev. Davek
IRPEF bo torej ostal nespremenjen in nespremenjen
bo torej ostal tudi ves mehanizem tako imenovanega

Nogomet: kvalifikacije za EP

Danes v Beogradu
Jugoslavija - Anglija

»davčnega grabeža«, ki mu sindikalne organizacije
ostro nasprotujejo.

Predsednik Goria je včeraj popoldne v senatu,
potem ko so se že širili glasovi o odstopu liberalcev
iz vladne večine, v grobih obrisih obrazložil spre-
membe v finančnem zakonu in v državnem proraču-
nu. Nevarnost pred nebrzdano gospodarsko krizo je
prisilila tudi italijansko vlado, da korenito poseže po
deficitu državnih blagajn ter po javnih izdatkih, je
podčrtal Goria, ki je napovedal dodatno krčenje pro-
računa za približno pet tisoč milijard lir. Prizadeta
bodo v prvi vrsti nekatera velika državna podjetja
(npr. ENEL in SIP), ni izključeno pa, da bodo ostro
klestili tudi po drugih sektorjih, kot npr. po zdrav-
stvu. Vladni načrti glede proračunskega krčenja niso
kdove kako jasni in zato bo treba počakati na točno
vsebino predlaganih popravkov k finančnemu zakonu,
ki jih je ministrski predsednik napovedal. Vpra-
šanje pa je, ali jih bo sploh utegnili predložiti. More-
bitna vladna kriza bi namreč vse skupaj izjalovila
ter seveda prekinila obravnavo finančnih dokumen-
tov.

Vlada, kot že omenjeno, ne misli uresničiti napo-
vedanega poviška davka IVA, ker se boji, da bi ta
ukrep dal duška inflaciji, ki se danes suka okrog 5,5
odst. letno. Istočasno ne misli »vrniti«
odvisnim delavcem in upokojencem dela davka IRPEF, kot so
Goria in finančni ministri svojčas obljubili sindika-
tom. Gospodarske razmere v državi nam tega trenut-

no ne dovoljujejo, je salomonsko pripomnil ministr-
ski predsednik, po mnenju katerega mora Italija, če
hoče ohraniti stik z visoko razvitimi državami danes
nekaj žrtvovati, če noče biti jutri izrinjena iz »vla-
ka«, ki ga vodita nemški in japonski »lokomotivi«.

Nobene recesije in nobenega gospodarskega naza-
dovanja, trdi torej Goria, ampak samo stvarna prilag-
oditev sedanjim mednarodnim razmeram, da jutri
ne bo prepozno.

Vladni načrti, nad katerimi kot Damoklejev meč
lebdijo nevarnost politične krize, pa ostajajo v marsi-
čem nejasni. Ministri so se odločili za klestenje
mnogih proračunskih postavk, kar je lahko po svoje
tudi pozitivno, a le če bodo te ukrepe spremljali
daljnoročni načrti resanacije državnih blagajn in isto-
časnih produktivnih investicij, ki pa jih trenutno
ni na vidiku. Goria je včeraj v senatu le bežno ome-
nil problem davčnega utajevanja, ki pa dejansko za-
vira gospodarski razvoj v državi, tako da bo konec
koncev ves načrtovani vladni udar padel skoraj iz-
ključno na ramena odvisnih delavcev in uradnikov
ter šibkih družbenih slojev.

Sindikati so zato upravičeno razočarani nad več-
rajšnjimi vladnimi predlogi. Tajniki CGIL, CISL in
UIL, ki jih je Goria sprejel pred vladno sejo, so iz
palace Chigi odšli razočarani, a tudi trdno prepriča-
ni v nujnost enotnih in odločnih sindikalnih nasto-
pov. Pizzinato, Marini in Benvenuto se bodo spet
srečali danes, da se domenijo o konkretnih oblikah
boja in skoraj gotovo tudi o splošni štirurni stavki.

Padec ameriškega dolarja in nazadovanje vodilnih borz

NA 2. STRANI

□ □ □

Vprašanja avstrijskega socialdemokrata izziv za perestrojko

NA 2. STRANI

□ □ □

OZN odprla archive zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov v II. vojni

NA 12. STRANI

Ostra diskusija med članicami Arabske lige okrog teksta sklepne resolucije zasedanja

AMAN — Sirski predsednik Hafez el
Asad bo, kot vse kaže, veliki zmagovalac iz-
rednega sestanka Arabske lige v jordanskem
glavnem mestu Amanu. Počakati bo sicer tre-
ba na tekst sklepne deklaracije — zato ne
gre izključiti morebitnega presenečenja —
vse napovedi pa vodijo v to smer.

Na zasedanju je bilo precej živo. Po več
letih sta se v amanskem hotelu Plaza srečala
sirski predsednik Asad in iraški šef države
Husein. Tega sestanka se je udeležilo še šest
drugih arabskih državnih poglavarjev, med
katerimi sta bila tudi jordanski kralj Husein
in saudski prestolonaslednik Abdalah. Kaj sta
si nasprotnika povedala, je seveda še skriv-
nost, iz Amana pa prihajajo dokaj spodbudne
novice. Akram Bakar, visok funkcionar jor-
danske diplomacije, je v pogovoru z novinarji
dejel, da sta se državnika baje zmenila okrog
teksta zmerne protiranske sklepne resolucije.
V zameno za to koncesijo naj bi Husein ne
zahteval takojšnjega povratka Egipta v Arab-
sko ligo. Sicer pa nikakor ne bi presenetilo

dejstvo, da bi članice ob koncu sestanka pod-
pisale bolj zmeren dokument, v katerem bi
od Irana le zahtevale spoštovanje resolucije
Varnostnega sveta OZN št. 598. To pa bi bil
le sad običajnega arabskega kompromisa, kaj
pa bi zahteva Arabske lige pomenila Iranu,
nam nazorno pove včerajšnja Montazerijeva
izjava. Ajatulah, ki je najbolj verjeten Homei-
njev naslednik, je namreč dejal, da nima se-
stanek v Amanu nobene vloge, zato je po-
vsem nepomembno, kaj bodo tam sklenili ali
pa celo zahtevali.

O možnosti vrnitve Egipta v arabsko
skupnost se je tudi včeraj precej govorilo, to
namreč zahteva velika večina 21 članic Lige,
odločno pa ji nasprotujeta le Libija in Sirija.
Zelo verjetno Egipta tokrat le ne bodo po-
novno sprejeli med članice, več zalivskih držav
pa bo z Egiptom kmalu vzpostavilo nor-
malne diplomatske odnose.

Arabcem, kot je sicer splošno znano, niko-
li ne manjka fantazije, tako da so včerajšnji
popoldan namenili sestanku, ki je nosil neo-

bičajen naslov: ponovno spoprijateljstvo
med sprtimi arabskimi voditelji. Zgledov me-
darabskega nasprotovanje (bolje: sovražstva)
zaenkrat res ne manjka. Posebno zanimiv je
bil zato sestanek med jordanskim kraljem
Huseinom in voditeljem PLO Arafatom, ki sta
se skregala pred približno letom dni. Takrat
je namreč propadel tako imenovan amanski
sporazum, po katerem bi imeli Palestinci in
Jordanci enoten nastop pri reševanju bliž-
njevzhodnega vprašanja. Leader PLO se v po-
nedeljek, edini med voditelji delegacij, tudi
ni udeležil slavnostne večerje, ki jo je ponu-
dil jordanski suveren. Arafatovi najbližji so-
delavci so dejali, da je bil Arafat užaljen nad
hladnim sprejemom v Amanu in nad dej-
stvom, da ga Husein ni počakal na letališču,
kot je storil z vsemi drugimi delegacijami.

No, Jaser Arafat in kralj Husein sta se
včeraj le pobotala, ponovno pa naj bi postala
prijatelja tudi Sirec Asad in Iračan Husein.
Veliko vprašanje pa je, koliko časa bodo ta
prijateljstva res vzdržala... (fg)

V Evropskem denarnem sistemu zaenkrat nobene spremembe Še en prosti pad ameriškega dolarja in splošno nazadovanje vodilnih borz

NEW YORK — Posli na vodilnih finančnih tržiščih v svetu se odvijajo še naprej v znamenju kolebanja vrednotnic in slabitve dolarja. Guvernerji emisijskih zavodov iz 10 najbolj razvitih držav Zahoda so ob koncu posveta v Baslu poudarili veljavnost Evropskega denarnega sistema s pripombo, da bi moralo ostati za letos razmerje med valutami v EDS nespremenjeno. Z drugimi besedami: letos ne bi smelo biti razvrednotenjen ali ovrednoten, medtem ko pritiskajo ZDA na ZRN, naj revalvira marko. Izid baselskega sestanka je torej le malce manj razočarljiv, kot je bilo misliti še včeraj, saj so dali guvernerji razumeti, da bi kazalo EDS odlepiti od dolarja. Vseeno pa je guvernerski summit potisnil še bolj navzdol zeleno valuto, ki je kotirala 133,50 jena, 1,65 marke in 1.220,50 lire. Pozneje se je sicer popravila, ker je Reagan zagotovil, da ne bo pustil dolarju pod zdajšnji raven. S tem je zanikal pisanje New York Timesa, po katerem je visok funkcionar zvezne up-

rave dejal, da gleda Bela hiša z zadovoljstvom na pocenitev lastnega denarja nasproti tujemu, saj odpira to ugodnejše pogoje ameriškemu izvozu.

Drsenje dolarja in dejstvo, da niso sprejeli guvernerji »skupine 10« na sedežu Banke za mednarodno obračunavanje nobene stvarne odločitve na področju obrestne in devizne politike, je povzročilo novo pocenitev delnic tako v Aziji (Tokio in Singapur —3,26%, a Hong Kong —4,49%) kot skoraj povsod v Evropi. Na pariški borzi, ki je bila dobro uro zaprta zaradi grožnje z bombnim atentatom, je padel indeks za 6,52%, na frankfurtski za 7,31% in na žiriški za 4,9%; milanski MIB je ostal nespremenjen (delnice FIAT so pridobile 4,7%), a londonski Financial Times je poskočil za 1,20% (tudi zaradi predvčerajšnje ponovne uvedbe kompiuterskega sistema na newyorški borzi). Wallstreetski Dow Jones je bil približno dve uri pred fixingom za 1,44% pod predvče-

rajsnjo ravni, dodatne težave pa je povzročila poslovnikom nenadna stavka borznega osebja.

Vse pri starem, torej? Morda ne. Vodja demokratske večine v washingtonskem Kongresu Thomas Foley je izjavil, da se se pogajanja z Reaganovimi sodelavci za oklestenje proračunskega primanjkljaja nadaljevala včeraj zjutraj v tvornem vzdušju in da utegnejo kaj kmalu obroditi sadove. Govor da je bil o možnosti sporazuma, po katerem naj bi zmanjšali deficit za 28,5 milijarde dolarja leta 1988 in za več kot 50 milijard dolarjev v letu 1989. Več ni povedal, drži pa, da mora priti do dogovora pred 20. novembrom, sicer nastopi avtomatično skrčenje primanjkljaja za 23 milijard dolarjev - tudi z navitjem davkov. Pri vsem tem zlasti zaskrblja ravnodušnost poprečnega Američana do usode dolarja: neki bonski izvedenec jo je označil kot »nevarno igrjo, ki je ekonomska inačica jedrske vojne.«

D. G.

SFRJ in Nizozemska za večje sodelovanje

BEOGRAD — Predsednik ZIS Branko Mikulić je včeraj sprejel nizozemskega zunanjega ministra Hansa Van Den Broeka. Oba sta pozitivno ocenila razvoj jugoslovansko-nizozemskih odnosov. Pokazala sta, da obstajajo dobri temelji in perspektive za njegov nadaljnji razvoj, še zlasti na gospodarski ravni. Posebno pozornost sta posvetila sodelovanju Jugoslavije z EGS, kot tudi odnosom z Mednarodnim denarnim skladom. Predsednik ZIS je izrazil tudi pričakovanje, da bodo ukinjeni protekcionistični ukrepi, ki preprečujejo večji pristop držav v razvoju pa tudi Jugoslavije na tržišče zahodnih držav, saj se lahko le s povečanjem izvoza zagotovijo potrebna sredstva za redno vračanje dolgov.

Minister Van Den Broek je izjavil, da je nizozemska vlada pripravljena sprejeti jugoslovanske prijave za tiste projekte v okviru programa Eurca, v katerih je ona koordinator. (dd)

Tri vprašanja avstrijskega socialdemokrata

Izziv za sovjetsko perestrojko

MOSKVA — »Kot socialni demokrat sem prepričan o tem, da se socializem in demokracija medsebojno pogojujeta, pa se lahko le strinjam z besedami Mihaila Gorbačova o tem, da je demokratizacija ključni problem sovjetske perestrojke. Hkrati pa po mojem mnenju tu nastopa protislovje z zahtevo komunistične partije po absolutnem vodstvu. Pa mar niso bili možni vsi tisti pojavi, ki jih je Mihail Gorbačov ožigosal v svojem referatu prav zaradi tega? In kakšne strašne ter nepotrebne žrtve so imeli ti pojavi!«

Tole branje so dobili včeraj vsi tisti, ki imajo zadosti časa, da se prebijajo skozi dolge strani Pravde, ki še vedno objavlja razprave s srečanja komunističnih partij in naprednih gibanj, ki je bilo v sredo in četrtek v Kremlju.

Avtor teh besed je Manfred Scheuch, glavni urednik glasila socialistične stranke Avstrije Neue Arbeiter-Zeitung. Bralci Pravde so morali obenem opaziti posebnost, ki je v tem, da prav vse razprave (njih število pa gre na duce-te) objavlja opremljene s fotografijo avtorjev - le Scheucha niso hoteli pokazati. Avstrijski socialist uvodoma poudarja, da govori osebnost in ne v imenu svoje stranke, pa zato hoče spregovoriti na moč iskreno ter zastaviti troje temeljnih vprašanj sovjetskemu vodstvu:

Neodvisnost sodstva: ena temeljnih pridobitev meščanske revolucije je v delitvi oblasti in v neodvisnosti sodstva. Res se v meščanskih družbah pojavlja tudi razredno pravosodje - toda državljani ima vse možnosti, da poišče zaščito pred državo prav na neodvisnih sodiščih. — Moje vprašanje: ali sovjetska obnova predvideva tudi resnična jamstva za pravo samostojnost in neodvisnost sodnikov?

Volilni sistem: možnost izbire med več kandidati je sicer že napredek, toda mar ne bi veljalo ljudem prepustiti pravi-

co, da izbirajo med različnimi idejami in programi? Kajti prav zaradi napak in zablod minulih let postaja očitno, da tudi v družbi brez antagonističnih razredov lahko obstajajo zelo različni predlogi za reševanje nastalih problemov (dandanašnji je dosti, če omenimo le resne probleme na področju odnosov med ekologijo in ekonomiko). Zakaj pa v utrjeni socialistični družbi ni mogoče dovoliti volivcem, da bi izbirali vsaj med predstavniki, ki imajo različne poglede, če že ne med različnimi strankami? Se pravi, gre za politični pluralizem novega tipa, pa morda tudi z oblikovanjem frakcij.

Svobodni tisk: čeprav je v 50. členu sovjetske ustave le-ta uzakonjen, pa je oblast KP več desetletij monopolizirala sredstva javnega obveščanja. Ali bodo zdaj komunisti našli zadosti hrabrosti, da bi skočili čez lastno senco in doumeli, da je nova svoboda mnenj v sredstvih množične komunikacije - ki pa menda ni odvisna od milijonarjev - da je to sila družbene ureditve? Ali se bodo komunisti potrudili, da ne bodo zaustavili tega procesa?

Manfred Scheuch je ob vsem še poudaril, da je prepričan, da temeljne meščanske in socialistične pravice in svobščine niso v medsebojnem nasprotju, marveč moravilno razumljena demokratično-socialistična svoboda zagotoviti razširitev, ne pa zoževanja meščanskih svobod.

In na koncu je kot poglobljeno vprašanje naslovil avstrijski socialist predsedujočemu Mihailu Gorbačovu svarilo, naj sam sebi odgovori, kakšna so jamstva, da ne bi konservativne sile — o katerih je pač govoril v referatu — nadvladale in obrnile razvoja nazaj, in to ne le v gospodarstvu, marveč tudi k prejšnjim represivnim metodam na področju politike.

ANTON RUPNIK

Spopadi v Bangladešu

DAKA — V glavnem mestu Bangladeša je prišlo včeraj do hudih manifestacij, ki so se ob koncu sprevergle v poulične spopade s policijskimi oddelki. Demonstranti so zahtevali odstop vrhovnega poveljnika vojske, generala Huseina Mohameda Eršada. Policija sporoča, da so v spopadih umrli trije demonstranti, opozicija pa trdi, da jih je bilo vsaj šest. Včeraj so razjarjeni demonstranti sežgali več javnih zgradb, med temi tudi glavno pošto. Begum Halida Zia, voditeljica Združenja Awami (ena najpomembnejših opozicijskih strank), je včeraj le za las ušla atentatu, ko je več bomb eksplodiralo med protestno povorko (Telefoto AP)

Inflacija v Jugoslaviji dosegla že 168 odstotkov

BEOGRAD — Stopnja soglasnosti o predlogu programa za zmanjšanje inflacije in stabilizacijo gospodarstva je bila včeraj veliko večja kot predvčerajšnjim. Njegovo pravočasno sprejetje bi omogočilo pripravo ukrepov gospodarske politike in resolucije o razvoju države v prihodnjem letu, je poudaril predsednik ZIS Miloš Milosavljević v uvodnem poročanju na včerajšnjem zasedanju sveta federacije.

Nevarnost pred rušilno inflacijo je podpredsednik ZIS ilustriral s podatki o tekoči rasti cen v letošnjem letu, ki se je iz trimesečja v trimesečje pospeševala. Medtem ko je stopnja tekoče rasti cen v prvem polletju znašala okoli 51 odstotkov, je ob koncu septembra dosegla 93 odstotkov, na koncu oktobra pa celo 117 odstotkov. Intenzivnost inflacije na temelju šestmesečnih gibanj (načrtovana na letošnji raven) je znašala 128 odstotkov, v tretjem četrtletju pa je dosegla 168 odstotkov letošnje rasti.

Po prehodu na dnevni red so člani sveta opozorili na nedavno izraženo mnenje v skupščini SFRJ, naj se ta svet ukine. Na to je reagiral Lazar Mojsov, ki

je zasedanju predsedoval. Dejal je, da imajo delegati pravico izraziti svoje mnenje o vsem, pa tudi o svetu federacije, vendar je poudaril, da v predlogu predsedstva SFRJ za spremembo ustave niso predvidene nikakršne novosti glede sveta federacije.

»Če bo svet federacije deloval tako, kot je doslej, bi ga bilo treba ukiniti,« je pripomnil Bogdan Crnobrnja. Opozoril je na razširjenje manije posvetovanj in priporočil, »da ima Jugoslavija največ svetov na svetu, kar veliko stane in ni racionalno.«

Mihajlo Švabic pa je opozoril na napako, ki je bila po njegovem mnenju napravljena v zakonu o financiranju Univerziade v Zagrebu. Tovarne, ki so namreč na svoje blago tiskale znak Študentskih iger, so lahko zadržale del zveznega prometnega davka, druge pa so ga morale dati organizacijskemu komiteju iger. Tako je odtekel del dohodka zveznega proračuna, o problemu katerega so nedavno odločali v skupščini. Švabic je tudi postavil vprašanje o uporabi vseh teh sredstev v okviru financiranja Univerziade. (dd)

Petar Dodik o Agrokomercu

ZAGREB — Afera Agrokomerc še vedno odmeva in zlasti v Bosni in Hercegovini »reže tudi glave«. Konec minulega tedna sta odstopila člana predsedstva Munir Mesihović in Ivica Blažić, Petar Dodik (pred meseci je zaslovel zaradi čudnih teorij o slovenski politiki do manjšine) pa je v svoji razpravi štafetno palico odgovornosti vsilil tudi Branku Mikuliću. V intervjuju v reviji Danas je o vlogi predsednika zvezne vlade med drugim dejal: »V govoru pred skupščino BiH sem omenil pogovor z Brankom Mikulićem, ker sem moral braniti svojo moralno integriteto in kolegom iz predsedstva, ki so podobno mislili in delovali. Delegati so govorili, da (ob aferi Agrokomerc) nismo imeli dovolj poguma in smo se obnašali kot šolarčki, ki jih je Hamdija vodil skoraj tako, kot je hotel. To je napačna predstava in hotel sem jim pokazati, da ni bilo tako. Prebral sem jim

odlomke iz svojih razprav na tej prvi seji, da bi jim pokazal, kaj se je dogajalo in da se nismo obnašali kot skupina nedoraslih posameznikov, ki so sprejeli vse, kar jim je Hamdija dejal. Ko sem videl, kako se zadeva razvija, sem trdno sklenil, da dam ostavko in da ob koncu kariere ohranim čist obraz. Vendar me je okoli 1. maja obiskal Branko Mikulić in me v pogovoru prepričal, da mora Služba družbenega knjigovodstva Jugoslavije po vlogi in zakonu preveriti vse v zvezi z Agrokomercem. Dejal je, da se je pogovoril z generalnim direktorjem SDK Jugoslavije in da je prepričan, da bo SDK vse razčistila. Dejal je tudi, da bodo pristojni organi SDK, služba za notranje zadeve ter tožilstvo opravili svoje delo. Ko sem dobil takšna zagotovila, da ne bo vse prikriti javnosti in družbenim organom, sem ocenil, da ne bi bilo dobro odstopiti, zato sem si premislil,« je dejal Dodik. (dd)

Priprave na prvo balkansko konferenco so v polnem teku

Diplomatske priprave za prvo balkansko konferenco po drugi svetovni vojni so prišle v sklepno fazo. Poluradno potrjujejo, da bo konferenca kmalu po novem letu. Predstavniki Jugoslavije, Bolgarije, Romunije, Grčije, Turčije in Albanije se dogovarjajo o dnevnem redu, začeli pa so pripravljati tudi ustrezno gradivo.

Vemo, kako so balkanske dežele sproti pristajale na jugoslovansko pobudo; prvi sta pristali Bolgarija in Romunija, zatem Turčija in Grčija, naposled pa Albanija. Privolitev slednje je zlasti pomembna, saj gre za deželo, ki predstavlja naravnost svetovno posebnost, poleg tega pa leži na področju, ki je kakorkoli zanimivo vozlišče.

Slo bo za evropski dogodek. Konec koncev bo to srečanje, katerega udeleženci niso v najboljših medsebojnih odnosih, zato pa so prizadevanja, da bi rodilo uspeh toliko bolj hvalevredna. Bolgarija in Romunija sta najbolj »logi« deželi v vzhodnem bloku; napredek je pri njih kaj malo zaznaven. Grčija in Turčija sta si skoraj neprestano v laseh, včasih zaradi Cipra, pogosto zaradi manjšin, ki živita v sosedni deželi. Kot sta Bolgarija in Romunija v vzhodnem bloku, tako sta Grčija in Turčija v zahodnem.

Hočeš nočeš je balkanska konferenca zastavljena tako, da bodo skušali premostiti blokovske ovire, kar bo spet velik uspeh, seveda, če se bo to zgodilo. Konferenca kajpak ne bo imela namen pretrgati vezi z blokoma, marveč takorekoč sprostiti vzajemne odnose, da bi na Balkanu enkrat za vselej res zavladala mir in sodelovanje. Pri Albaniji pa vzbujajo pozornost poskusi, da bi se le bolj povezala s tujino. Pogodbe o sodelovanju je že sklenila s Kanado ter nekaterimi deželami Latinske Amerike, pa tudi, v Evropi, z Zahodno Nemčijo in sosedno Grčijo.

Diplomatske priprave so potemtakem tako napredovale, da je domala že očitno, da se udeleženske odpravljajo na konferenco s konstruktivnimi nameni. Rezultati bržčas ne bodo senzacionalni, bodo pa za balkanske razmere dragoceni. Pred dnevi je bil na obisku v Atenah jugoslovanski zunanji minister Dizdarević, ki je bil tudi na pogovoru pri predsedniku Andreasu Papandreu. Sporočili so, da so obravnavali bilateralne odnose, seveda pa so imele svojo težo priprave na balkansko srečanje.

Pozornost zasluži naglas, ki ga, nekateri bolj drugi manj, dajejo vsi udeleženci bližnjega srečanja v zvezi s tem, da se ne nameravajo sestati zgolj deklarativno, da bi sprejeli nekaj običajnih fraz o sodelovanju, marveč, da bi oblikovali nekaj stvarnih dogo-

vorov. Grški zunanji minister, Carolos Papulas, je izjavil, »da je že čas za to«. Res je, da priprave niso kdo ve kako javne, toda stvari je treba razumeti. To bo dejansko prvo srečanje te vrste na navsezadnje še vedno zapletenem področju, kot je Balkan, določena taktnost ali taktičnost pa je zato dojemljiva.

Pobudnico sklicanja balkanske konference, Jugoslavijo, kajpak pa tudi druge udeleženske, spodbuja namen, da bi uveljavili regionalno sodelovanje. Napori za regionalna sodelovanja so opazni tudi drugod po svetu; seveda zaslužijo politično podporo, kot je bilo že pogosto slišati v zadnjih letih tudi v Združenih narodih, ker predstavljajo pomemben kamen v gradnji hiše miru in večjega sodelovanja. Nekje smo te dni brali, da regionalno sodelovanje konec koncev ne more nikomur škoditi, kvečjemu je koristno tako za posameznika, kot za vse udeleženske.

Iz tega je moč tudi sklepati, da pogovori na bližnji balkanski konferenci ne bodo zaobjeli ene teme, marveč pestro pahljačo problemov in možnosti na raznih področjih. Zanesljivo zaostajajo medsebojni gospodarski odnosi, ki bi že zavoljo sosedstva morali biti bolj intenzivni. Podatek na primer, da znaša letna menjava med balkanskimi deželami nekaj več kot 900 milijonov dolarjev, ne navdušuje.

Možnosti so velike tudi na drugih področjih. Naravnost mizerne so, denimo, infrastrukturne povezave med balkanskimi deželami, ki dejansko spominjajo na Balkan pred sto leti. Velike možnosti so brez dvoma v turizmu. Z dobro voljo bi se dalo marsikaj storiti v kulturni menjavi, ki bi lahko koristno vplivala na vsebalkansko razpoloženje. Slišati je, da se bodo na konferenci pogovarjali tudi o tehnološki problematiki. Skratka, vse kaže na resen pristop.

Balkanska konferenca, ki naposled predstavlja prvo konkretno akcijo jugoslovanske diplomacije na evropskih tleh po dolгих letih nihajoče in, splošno vzeto, skromne dejavnosti jugoslovanske diplomacije, pa bo pomembna tudi zavoljo naslednjega razloga: zdi se namreč, da bodo na njej obravnavali tudi predlog, da bi ves Balkan proglasili za brezatomsko območje. Gre pravzaprav za staro zamisel, ki pa je ostala na ravni ideje. Sporazum o tem na takem področju, kot je Balkan, ki je bil vseskozi (včasih pa je tudi še danes) sinonim za zamotana in napeta stanja, bi zanesljivo bil znamenita poteza: ne samo za Balkan, marveč za vso Evropo. Pomenil bi tudi stvarno vključitev v duh in napore delanta med velesilama, ki se je končno začel uresničevati.

MIRO KOCJAN

Na nedeljskem ljudskem glasovanju

V F-JK višji odstotek volivcev izidi pa kot na državni ravni

TRST, VIDEM — Referendumski rezultati v deželi Furlaniji-Juljski krajini se v bistvu ne razlikujejo od onih na vsedržavni ravni. Nedeljskemu referendumu se je odzvalo 69,28 od sto volilnih upravičencev, kar je sicer štiri od sto več kot pa na vsedržavni ravni, sam deželni odstotek pa tudi potrjuje, da je tudi v F-JK znatno padlo zaupanje prebivalstva v takšno obliko ljudskega posvetovanja.

Končne rezultate o vseh petih referendumi v Furlaniji-Juljski krajini objavljamo v spodnji razpredelnici, o izidih v tržaški in goriški pokrajini pa na drugih straneh. Tukaj naj navedemo še rezultate, ki zadevajo videmsko in pordenonsko pokrajino.

VIDEMSKA POKRAJINA

Civilna odgovornost sodnikov: za »DA« se je opredelilo 223.110 volivcev, ali 79,15 od sto, za »NE« pa 58.789 volivcev, ali 20,85 od sto.

Preiskovalna komisija: za »DA« je glasovalo 237.453 volivcev, ali 83,92 od sto, za »NE« pa 45.485 volivcev, ali 16,08 od sto.

Jedrske elektrarne — lokacija: za »DA« je glasovalo 220.753 volivcev, ali 78,01, za »NE« pa 62.231 volivcev, ali 21,99 od sto.

Jedrske elektrarne — prispevki: za »DA« se je izreklo 215.680 volivcev, ali 76,69 od sto, za »NE« pa 65.540 volivcev, ali 23,31 od sto.

Jedrska energija — Enel: za »DA« je glasovalo 189.351 volivcev, ali 66,66 od sto, za »NE« pa 94.702 volivca, ali 33,34 od sto.

Na referendumu je v videmski pokrajini sodelovalo 318.246 upravičencev (volilno pravico jih je imelo 452.041), kar v odstotkih znaša 70,40 od sto. Na referendumu leta 1985 jih je sodelovalo 80,81 od sto, na junjskih političnih volitvah pa 89,23 od sto.

PORDENONSKA POKRAJINA

Civilna odgovornost sodnikov: za »DA« se je izreklo 112.118 volivcev, ali 79,51 od sto, za »NE« pa 28.890 volivcev, ali 20,49 od sto.

Preiskovalna komisija: za »DA« je glasovalo 118.939 volivcev, ali 83,94 od sto, za »NE« pa 22.754 volivcev, ali 16,06 od sto.

Jedrske elektrarne — lokacija: za »DA« se je izreklo 111.275 volivcev, ali 78,43 od sto, za »NE« pa 30.600 volivcev, ali 21,57 od sto.

Jedrske elektrarne — prispevki: za »DA« je glasovalo 109.062 volivcev, ali 77,43 od sto, za »NE« pa 31.799 volivcev, ali 22,57 od sto.

Jedrske elektrarne — Enel: za »DA« se je izreklo 95.619 volivcev, ali 69,29 od sto, za »NE« pa 42.376 volivcev, ali 30,71 od sto.

V pordenonski pokrajini se je referendumu udeležilo 161.729 volivcev (volilno pravico jih je imelo 234.566), ali 68,95 od sto. Na referendumu leta 1985 je glasovalo 82,77 upravičencev, na junijskih parlamentarnih volitvah pa 90,28 vseh upravičencev.

Rezultati nedeljskih referendumov v F-JK

REFERENDUM	DA		NE	
	GLASOVI	%	GLASOVI	%
Civilna odgovornost sodnikov	506.086	78,9	135.140	21,1
Preiskovalna komisija	539.491	83,8	103.990	16,2
Jedrske elektrarne: lokacija	493.844	76,7	149.856	23,9
Jedrske elektrarne: prispevki	483.028	75,5	156.852	24,6
Jedrske elektrarne: ENEL	428.352	66,8	213.219	33,2

Prihodnji teden

Delegacija SKGZ na Hrvaškem

TRST — Na vabilo predsedstva RK SZDL Hrvatske bodo predstavniki SKGZ v začetku prihodnjega tedna obiskali Zagreb in Kumrovec. Tako so se dogovorili včeraj na srečanju med delegacijo SKGZ, ki jo je vodil predsednik Boris Race in predsednikom komisije za zunanje zadeve pri RK SZDL Hrvatske Vladom Raićem.

Obisk delegacije SKGZ v Zagrebu sodi v okvir stikov, ki jih ima manjšinska organizacija z republiškimi konferencami SZDL matične države. Zlasti s Hrvatsko so bili stiki dokaj pogosti in so pripomogli k vzajemnemu boljšemu obveščanju.

Tudi v tem primeru bo srečanje predstavnikov SKGZ z voditelji težilo predvsem k prikazu položaja in problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. V tem okviru pa bodo posebno pozornost posvetili vprašanju sodelovanja na področjih kulture, informacije in gospodarstva.

Petra sejemska dejavnost

V Pordenonu prihodnji teden tretji sejem motorjev

PORDENON — Na sejmju v Pordenonu se je v nedeljo komaj zaključil sejem Plastica '87, ki je privabil v ta kraj ne le strokovnjake iz vse države, marveč tudi veliko radovednih gledalcev. Razstavljenega blaga je bilo veliko. Zanimive pa so bile številne razprave o uporabi plastičnih izdelkov, na katerih so sodelovali priznani strokovnjaki.

Sedaj pa je že vse pripravljeno za sejem Fieramotori, ki bo na tamkajšnjem razstavišču od 18. do 22. novembra. Letos prirejajo ta sejem že v tretje. Seveda je zlasti med mladino veliko zanimanje za take sejme, kot kažejo rezultati v drugih krajih ter tudi v Pordenonu samem. Lani so imeli 35.000 obiskovalcev, letos si nadejajo, da jih bo še več. Napovedali so, da bodo tam razstavljeni najsodobnejši avtomobili in motorji serijske izdelave kot tudi posebna vozila. Z vojsko so se dogovorili, da bodo tam razstavili tudi najsodobnejša vojaška vozila, tudi oklepna.

Seveda pa bo poskrbljeno tudi za športne prireditve, ki so že kar obvezne na takih sejmih. Napovedan je tudi prihod pilotov formule ena.

Letos imajo na sporedu še en sejem in sicer sejem obrti, ki bo od 4. do 8. decembra. Sodelovali bodo obrtniki dežel loka Alpe-Jadran.

V vodstvu sejma so izdelali tudi podrobni program sejmov in prihodnjem letu. Napovedanih je deset prireditev. Prva bo Samumetal od 17. do 21. februarja, zadnji pa obrtni sejem v decembru.

Kot je znano je bil pred nekaj meseci imenovan nov predsednik sejemske ustanove dr. Musolla. Ta je imel že več stikov z domačimi in tujimi gospodarstveniki. Spet so navezali stik s Sejmom v Salzburgu. Gospodarstveniki iz tega kraja bodo sodelovali prihodnje leto na sejmih v Pordenonu. Podobni stiki so bili z Gradcem.

Do zanimivega pogovora je prišlo s predstavniki Sejma na Reki in tamkajšnje Gospodarske zbornice. Zastopstvo teh je prišlo v Pordenon. Govora je bilo o sodelovanju gospodarskih operaterjev iz obeh krajev. Ravnatelj sejma dr. Zuliani pa je obiskal Reko.

M. W.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Razmišljanje ob knjigi

Ernest Gellner:

NACIJE IN NACIONALIZEM

Med novjšimi deli, ki skušajo podati novo družbeno razlago narodnosti je imela velik odmev knjiga londonskega profesorja Ernesta Gellnerja »Nacije in nacionalizem«, ki je izšla v Angliji leta 1983, v Italiji pa dve leti kasneje pri založbi Editori Riuniti. Knjiga ni klasični, »težko prebavljivi sveti tekst«, ampak je krajša (150 strani) in je napisana na izrazito poljudni način; avtor navaja veliko primerov za svojo teorijo in se včasih z njo celo poigra. Kljub temu, ali morda prav zaradi tega je vsebina doživela nenavadno veliko število recenzij in delo obeta, da bo ostalo aktualno še precej časa. Zato bo v tej rubriki temeljiteje prikazano in sicer v dveh zaporednih člankih, ki bosta spoštovala samo delitev knjige v dva dela. V tem prvem članku bo povzeta prva polovica knjige, v kateri so podani osnovni pojmi, definicije in glavni obrisi avtorjeve razlage narodnosti v sodobni družbi.

Glede na naslov dela je nujno, da je avtor takoj na začetku podal svoje osnovne definicije o nacionalizmu, narodu in državi, ki se nato stalno pojavljajo v novih aplikacijah in izpeljankah.

Nacionalizem definira, kot politično načelo, po katerem bi narodna in politična enotnost neke skupnosti morali sovpadati. Nacionalizem zato izhaja iz dveh pojmov naroda in države. Država je ustanova, ki znotraj družbe hrani monopol nasilja in je izraz družbene delitve dela. Nacionalizem se lahko pojavi le v družbah, ki so dosegle stopnjo razvoja, ko je možna država. Narodnost, zato, ni tako samoumevna človeška lastnost, kot na primer nos in ušesa, ker ne obstaja od vedno. Narod, kakršnega poznajo sodobne družbe (skupnost znotraj katere si člani sami pripišejo določene pravice in dolžnosti, na podlagi skupnega izkustva in skupne kulture) je zato tesno odvisen od razvoja državne tvorbe.

Gellner je sprejel za razvoj države teorijo o treh osnovnih stopnjah: predagrarno (lovsko-nabiralniško), agrarno in industrijsko. Pri vsaki od teh stopenj ga je najbolj zanimalo oblikovanje razmerja med kulturo in oblastjo.

Če se omejimo na avtorjev opis industrijske družbe, lahko povzamemo njegovo oznako te faze, kot čas, ko prevlada vera v stalni razvoj znanja, tehnike, proizvodnje in zato tudi družbenih odnosov. Vsak aspekt družbenega življenja mora biti odprt kritični obravnavi in spremembam. Tudi ljudje, delovna sila, morajo biti mobilni, prilagodljivi, nadomestljivi in zato je potrebna neka enotna splošna izobrazba, ki omogoča to notranjo mobilnost. V taki družbi delo ne pomeni več le fizično premikanje orodja in snovi, ampak vedno bolj manipulacijo informacij; zato je komunikacija, čim večja možnost komunikacije med državljani, bistvenega pomena. Glavni organ komunikacije, jezik, mora biti zato čim bolj dojemljiv in uporaben za vse člane družbe, ki morajo biti sposobni ne le razumevati navodila za nova dela, ampak tudi sporazumevanja v vedno novimi in drugačnimi pripadniki iste družbe izven svojega domačega okolja.

Na teh izhodiščnih razlagah današnje razvite družbe gradi avtor svoje prve zaključke, ki so bolj ali manj izvirni.

Neizvirna je trditev, da je nacionalizem nekaj razmeroma zelo novega v človeški zgodovini in da zato nima globokih korenin v človeški duševnosti. Narodnost je že bila obdelana kot izraz novega odnosa med državo in družbo, Gellner je le močneje podčrtal vlogo kulture v tem odnosu. Tako na primer postavlja, kot eno bistvenih značilnosti nove industrijske družbe pojav splošne šolske obveznosti, katero naj bi bila sposobna nastaviti in vzdrževati le država. Doseženi stopnji izobrazbe pripisuje nato Gellner poglavitno osnovo za družbeno identiteto, za določanje družbenega položaja državljanov in njihove lojalnosti do sistema. Svojo vrednost pa dobi šolska kultura zato, ker je veliko bolj uporabna v sodobni družbi, kot pa tradicionalna kultura, oblikovana po modelih življenja iz preteklosti. Kultura postane tako, ne le legitimacija novega družbenega reda, ampak tudi nujno sredstvo za njegovo preživetje in obstoj; kot nekaj življenjski skok, ki omogoča kopičenje znanja, razvoj tehnologije in rast sistema.

Jedro nacionalizma v sodobni družbi je zato, po Gellnerju, vez med državo in kulturo. Kulturna homogenost držav naj bi celo omogočala preživetje človeštva, ker edina alternativa bi bila pot nazaj in propad.

Bolj stimulativen je drugi zaključek in sicer, da nacionalizem ne vsiljuje kulturne homogenosti, ampak obratno, da se objektivna potreba po kulturni homogenosti odraža v pojavu nacionalizma. Moderne države bi ne mogle obstajati, če bi prebivalstvo ne imelo prej navedenih značilnosti. Zato nacionalizem ni prebujanje neke stare sile, ki je obstajala od vedno, ampak je posledica družbene ureditve, ko država podpre določeno kulturo, da dobi osrednjo, »višjo« vlogo v družbi, ker jo pač potrebuje za svoj razvoj. Če bi država ne imela pri roki primerne kulture, bi si jo enostavno izmislila. In enako brezobzirno skuša tudi odstraniti odvečne, »moteče« kulture.

Iz tega sledi še ena definicija: nacionalizem, kot gibanje, je izraz tistih kultur, ki težijo po pridobitvi uradne, osrednje vloge v družbi in če se morajo za to vlogo boriti z drugimi kulturami, pač pride do družbenih konfliktov.

Na osnovi teh izhodišč si avtor sam postavlja nekaj pomislekov. Na svetu živi približno 8.000 jezikov; držav pa je le 200. Tudi če predpostavljamo, da obstaja 800 vitalnih nacionalizmov, bi to pomenilo, da za vsakim od teh stoji še deset drugih, potencialnih. Zakaj se vsi ne obnašajo enako? Katere skupine prevladajo znotraj posameznih družb, kot nosilci vodilne strukture, in zakaj?

Poleg tega Gellner jemlje tudi na znanje, da nacionalizem pogosto pomeni le še vsiljevanje neke kulture, ki se je proglasila za »višjo«, nad drugimi. Taka težnja »višje« kulture pomeni pravzaprav uvajanje bolj brezosobne in odtujene družbe, kar je obratno od tega, kar nacionalisti verjamejo ali trdijo, da hočejo doseči.

Prispevajte

za

»Dijaško matico«

DANIELLE STEEL

98.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelih

Bila je najbolj zadržana od vseh otrok in nikoli ni bilo videti, da ji je kaj dosti do kateregakoli izmed njih, razen seveda do Lionela. Greg se je domislil, da je od odhoda najstarejšega bratra skoraj niso slišali govoriti. »Kam greš, šmrklja?« Vprašanje je še enkrat ponovil, a Anne je brezizrazno korakala mimo njiju. Z Gregom si nista imela nikoli dosti povedati. Športa že od nekdaj ni marala, njegove priateljice pa so se ji zdele neumne. Večkrat pa sta se hudo sporekli z Val, ki jo je sedaj prestrelila z grozečim pogledom. Annine kopalke so se ji zdele podobne njenim, čeprav ni bila popolnoma prepričana. Anne je na sebi čutila njene preikujuče oči.

»Nikamor.« Brez besed in stiskajoč k sebi svojo knjigo je odšla mimo njiju. Ko je bila mimo, je Greg zašepetal Val: »Ali ni čudna, Val?«

»Bi rekla.« Val to ni zanimalo. Ravno kar je namreč ugotovila, da kopalke niso njene. Njene ob straneh niso imele rumene proge.

»Raste pa hitro. Si videla njene joške?« Zasmeljal se je. »Skoraj tako velike ima kot ti.«

»Pa kaj potem?« Val je vstala, upotegnila že tako ploski treh in se izprsil. »Sicer pa ima kratke noge.« Vrh tega pa ni podobna nobenemu izmed njih. Njena zunanost ni nikoli naredila tolikšnega vtisa kot zunanost ostale četverice. Val si je ogledala svoje noge in poskušala ugotoviti, ali se je že dovolj nasončila za en dan. Če bi predlogo ostala na soncu, bi lahko dobila opekline, čeprav je bila bolj odporna proti sončnim žarkom kot večina rdečelask. Opazila je, da je Grega že močno ožgalo. »Raje pazi. Ves rdeč si že.«

»Kmalu bom šel noter, John je obljubil, da se bo oglašil, jaz bi pa se rad odpeljal v mesto in si kupil dodatne preproge za avto.«

»Kaj pa Joan?« To je bila drobna svetolaska, ki jo je ponoči Ward moral pospremiti domov. Imela je največje joške, kar jih je Val kdaj videla. Bili so skoraj neokusni in po šoli se je govorilo, da rada daje. Očitno je bilo to Gregu močno po volji.

»Nocoj se dobiva.« Zadnja dva meseca, odkar se je zavzelo o njegovi nogometni štipendiji na Alabamski univerzi, je spal z njo.

»Gresta skupaj z Johnom?« Vedela je, da John nima stalnega dekleta, zato je vedno upala, da ji bo nekega dne ponudil zmenek, toda ne Greg ne John nista nikoli namignila na kaj takšnega.

»Ne, rekel je, da ima drugačne načrte.« Poškilil je k Val. »Zakaj? Se mečeš za njim, sestra?« Greg jo je znal strahotno dražiti in v preteklosti sta se nekajkrat stepla skoraj do krvi. Rad ji je nastavljal zanke, v katere se je vedno ujela, tako kot zdaj.

»Preklete, ne. Samo zanimalo me je. Zmenjena sem.« Spet se je zlagala.

»S kom?« Greg jo je predobro poznal.

»Kaj te briga!«

»Sem si mislil.« Režeč se je legel nazaj in Val bi ga najraje zadavila. Anne ju je molče opazovala s svojega oddaljenega skrivališča na stari gugalnici. »Z nikomer nisi zmenjena, pametnjakovička.«

»Vraga nisem. Z Jackom Barnesom.«

»Figo. Ta hodi z Lindo Hall.«

»Kaj pa...« njen obraz je bil živo rdeč, pa ne od sonca, in Anne je še iz oddaljenosti videla, da se je zlagala, »kaj pa, če jo vara?«

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Z občnega zbora najbolj množične sekcije SDGZ

Tesnejše povezovanje članov med nalogami novega odbora sekcije za trgovino na drobno

Sekcija za trgovino na drobno je po številu članov med najmočnejšimi v okviru Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, kar dokazuje, da je ta skupina gospodarstvenikov pomemben del slovenskega življa. Po drugi strani pa preživlja prav ta pano-ga globljo vsedrjavno krizo, ki se odraža tudi na krajevni ravni. To so osnovne ugotovitve, ki jih je iznesel predsednik sekcije Borivoj Švagelj na njenem ponedeljkovem rednem ob-čnem zboru.

Spodbudno je dejstvo, da so nekat-ri člani v zadnjem času obnovili svoje obrate, kar dokazuje, da vsaj nekatere veje trgovine laže kljubujejo težkim časom in konkurenčnemu boju. Ravno tako ugotavljamo, da so mladi poprije-li za delo prav v tej stroki, medtem ko nekateri starejši člani opuščajo delo-vanje. Prihaja torej do zamenjave ge-neracij in do novih oblik delovanja. Predsednik Švagelj je v svojem govo-ru opozoril na pobude, ki so bile ureš-ničene v korist kategorije, in ugotovil, da je bila pomoč združenja vsestran-ska in koristna. Kdorkoli se je obrnil na urade, je dobil zadovoljiv odgovor na svoje poslovne in upravne dileme. V prihodnje bo potrebno skrbeti za še bolj razvejano delovanje, z ustanovit-vijo podsekcij, kar bo omogočilo na-tančnejše opredeljevanje problemati-ke posameznih vej trgovine na drob-no. Po predsednikovem govoru je zbrane v imenu predsedstva SDGZ pozdravil njegov tajnik Marino Peče-nik, ki se je dosedanjemu odboru za-hvalil za dobro opravljeno delo in po-daril, da je tesna povezanost med člani in vodstvom združenja nujen po-goj za uspešno delo. Razvila se je nato

živahna razprava, v kateri so posamez-ni člani s praktičnimi primeri opisali težave, s katerimi se morajo dnevno spopadati in jih reševati. Upravno bre-me postaja iz dneva v dan večje in tudi stroški nesorazmerno naraščajo. Konkurenca veleblagovnic in velikih marketov, tako v središču mesta kot na obrobju, postaja vsaj na prehram-benem področju iz dneva v dan ostrej-ša, kar zahteva nove prijeme in preu-reditev manjših prodajaln. To pa vse-kakor ni lahka odločitev, saj je izbira specializacije lahko tudi usodna za fi-nančni uspeh pobude.

Ravnatelj Kocjančič in organizacij-ski tajnik združenja Kalan sta vsak iz

svojega zornega kota osvetlila bodoče delovanje sekcije. Obvezala sta se, da bo združenje še bolj intenzivno skrbelo za povezovanje in obveščanje čla-nov z okrožnicami, obvestili v časopi-sih in na sestankih. Ob zaključku so člani izvolili nov odbor sekcije ter de-legate za občni zbor združenja. Za predsednika sekcije je bil izbran Egon Meden, za tajnika pa Orlando Žbogar. Pred zaključkom občnega zbora so člani še enkrat izrazili željo po tesnejšem sodelovanju in kot prvi korak predlagali, da bi še pred iztekom leta priredili družaben večer. (zk)

Pokrajinski svet odobril kriterije za podelitev prispevkov kmetovalcem

Na ponedeljkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta so obravnavali predvsem kriterije uporabe 200 milijonov, ki jih je Sklad za Trst dal na razpolago Pokrajini za podporo integrativnim gospodarskim in pro-dukktivnim dejavnostim na področju kmetijstva. Skupščina je osvojila napotke, ki jih je izdelala posebna komisija, v kateri so poleg predse-dnika Locchija bili še pokrajinski odborniki za kmetijstvo Marčelo Čok ter tehniki Prestamburgo, Zanella in Millo.

Na osnovi ponedeljkovega sklepa pokrajinskega sveta bodo lahko v zelo kratkem času obravnavane prošnje, ki jih bodo vložili kmetovalci. Prispevki so namenjeni za posege na produktivnih strukturah na področjih vinogradništva, vrtnarstva in cvetličarstva ter živinoreje. Prispevke bodo lahko prejeli tisti kmetovalci, posamezniki ali zdruge, ki delujejo v tržaški pokrajini in ki v letošnjem letu niso vložili prošenj za prispevke drugim ustanovam. Termini za predložitev prošenj so zelo kratki, saj zapade rok že 21. novembra, torej čez deset dni. Za dodatne informacije in za formuliranje prošenj so na razpolago stro-kovne organizacije kmetovalcev.

Namenjena je predvsem turistom

Na Devinskem gradu predstavili publikacijo o deželnih gradovih

"Devinski grad je najbolj primeren kraj za predstavitev nove številke šti-rimesečnika Itinerari (Turistične poti) Furlanije-Juljske krajine, ki tokrat obravnava gradove, stolpe in opatije naše dežele," je na včerajšni predsta-vitvi v Devinu poudaril Marzio Stras-soldo. Predvsem pa je primeren zato, ker je s svojo lego nekaj vezni člen med Furlanijo in Trstom. S prekrasno okolico ga lahko uvrščamo med naj-lepše in najbolj fotografirane gradove naše dežele. Odslej bo odprt tudi za širšo publiko. Turisti si ga bodo lahko ogledali v organiziranih skupinah, za to bodo poskrbele deželne turistične organizacije. Poleg tega pa se bodo na gradu še naprej odvijali razni simpozij-i in kulturna srečanja, je v svojem po-zdravu ob predstavitvi revije poudaril devinski princ Turn und Taksis.

Besedilo revije je napisala Anna Marcolin, s fotografijami pa jo je opre-mil goriški fotograf Giuseppe Assirelli, ki se že mnogo let ukvarja s tovrstnim fotografiranjem. Besedilo, ki je zelo izčrpno in strnjeno, kot seveda mora biti v takem turističnem priroč-niku, je bilo zaradi značilnosti tovrstne tiskovine znatno skrajšano, ne pa okrnjeno, je v svojem posegu dodala avtorica. Vsekakor pa bo skušala v prihodnosti izdati še bolj obsežno kni-go o gradovih in utrdbah naše dežele, saj bi bilo škoda, kot je sama poudari-la, da bi že napisano besedilo ne bilo objavljeno v celoti. S tem bi bilo omo-gočeno vsem, ljubiteljem in zgodovi-narjem, da poglobijo svoje znanje o gradovih Furlanije-Juljske krajine.

Včerajšnje predstavitve bi se moral udeležiti tudi deželni odbornik za tr-govino in turizem Carlo Vespasiano. Z

njegovo odsotnostjo je bila razprava, ki je predstavitvi sledila, nekoliko okrnjena. Nihče namreč ni znal odgo-voriti na vprašanje inženirja Taverne, ki je tudi sam lastnik nekega gradu v Furlaniji: "Kako to, da v bližini gradov in stolpov Dežela dovoljuje postavitev industrijskih objektov, tovornih želež-niških postaj, ogromnih svinjakov in mestnih smetišč?" Ogorčeni inženir je pripomnil, da ne sme Dežela varovati samo grajskih zidov, ampak tudi oko-lico. Verjetno si turisti ne bi radi ogle-dovali gradov ali celo v njih spresali, če jih obdajajo smeti, hrup in smrad.

Revijo, katere pobudnik je Konzor-cij za ohranitev zgodovinskih gradov Furlanije-Juljske krajine, so natisnili v 5000 izvodih, ki bodo na razpolago turističnim delavcem v tujini in Italiji, šolam in zasebnikom. Včerajšnje pri-reditve se je udeležil tudi odgovorni urednik revije Licio Damiani, ki se je v svojem posegu zahvalil vsem sode-lavcem, saj so s strokovnim delom pri-spevali k realizaciji te posebne števil-ke.

Poleg revije pa je včeraj na Devin-skem gradu Claudio Ruggier, urednik revije, predstavil še angleški izvod knjige Furlanija-Juljska krajina, de-žela z vsemi uslugami. (zvo)

■ Tržaška federacija KPI se je po-klonila spomenu Vittoria Vidalija ob 4. obletnici njegove smrti. Delegacija, ki jo je vodil Ugo Poli je v ponedeljek obiskala Vidalijev grob na pokopališ-ču pri Sv. Ani, priložnostna komemo-racija pa je bila v krožku »Che Gueva-ra«.

UNIPOL in CGIL podpisali konvencijo

Ugodne oblike zavarovanja za vse vpisane v sindikat

Zavarovalnica Unipol in sindikat CGIL sta podpisala konvencijo, na podlagi katere bodo vpisani v ta sin-dikat lahko koristili posebne ugodnos-ti na področju zavarovanja. Ugodnosti se ne nanašajo na vsakdanjo prakso avtomobilskega zavarovanja, pač pa na druge oblike, kot na primer ži-vljensko zavarovanje in zavarovanje nepremičnin, poleg tega pa bo Unipol uvedla tudi posebno posojilnico. Tovr-stno konvencijo sta zavarovalnica in sindikat že podpisali v nekaterih dru-gih italijanskih deželah, v Emiliji, Lombardiji, Toskani, Markah, Abru-cih, Piemontu in Venetu, v veljavo pa bo stopila prihodnjega 1. januarja.

V Furlaniji-Juljski krajini ima CGIL približno 100 tisoč članov, kar hkrati pomeni, da je sindikat ena naj-večjih podpornih in svetovalskih orga-nizacij na teritoriju. Poleg tega, da svojim "varovancem" nudi najrazlič-nejše nasvete v zvezi z delom, delav-skimi in pravnimi ali pokojninami, se je sedaj odločil, da svojo tradicio-nalno dejavnost razširi tudi na druga področja. Kot je dejal Giannino Pado-va, član deželnega tajništva, se mora-

jo tudi sindikalne organizacije pril-a-goditi potrebam delavcev in njihovih družin in razširiti svojo dejavnost tudi izven tradicionalnih okvirov. Ena od novosti je omenjena konvencija z za-varovalnico Unipol. Poleg tega, da bodo vpisani v sindikat lahko izbirali med različnimi oblikami zavarovanj, bodo njene storitve in tarife izredno ugodne in kompetenčne v primerjavi z ostalimi zavarovalnicami. Iz široke palete storitev naj omenimo življen-sko zavarovanje, ki bo po izteku po-godbe zavarovancu povrnilo 90% vplačane premije — povračila drugih zavarovalnic se sučejo med 70 in 80 odstotki — prav tako ugodne bodo za-varovalne police za zdravje, nesreče na delu, za primere škode na zasebni lastnini, zavarovati pa bo mogoče tudi družinske člane. Ko bo začela delovati tudi finančna služba, ki jo predvideva konvencija, pa bodo člani CGIL lahko računali na nasvete v zvezi s prihranki in raznimi investicijami. Člani sindi-kata CGIL bodo ob potrditvi vpisa za prihodnje leto poleg izkaznice dobili tudi vsa potrebna navodila zavaroval-nice Unipol.

Dva koncerta violinista Igorja Kureta predvsem za mlade ljubitelje glasbe

Z dvema koncertoma - prvim v Conegliansu v Furlaniji in drugim v ponedeljek zvečer v Gallusovi dvorani za gojence šole GM, je violinist Igor Kuret »uradno« zaključil svoj tokratni obisk tu pri nas. Vrača se namreč ponovno na podiplomski študij violine v Hannover v Zahodno Nemčijo, kjer bo študij zaključil prihodnje poletje.

Ker je bil ponedeljkov koncert, kot tudi sobotni v Furla-niji, namenjen predvsem mladini, je Igor Kuret prilagodil program svojega nastopa prav željam in okusu mladih. Tako sta njegova nastopa obsegala Haendlovo sonato v D-duru, Mozartovo sonato v G-duru in Dvorčakovo sonati-no v G-duru; na željo občinstva pa je dodal še Kreislerjevo skladbo.

S tem svojim nastopom, ki so ga udeleženci pozdravili z dolgim in prisrčnim aplavzom, se nam je Igor Kuret ponovno predstavil v domačem kraju po skoraj dveletnem premoru. Zadnjič smo ga namreč srečali na abonmanskem koncertu Glasbene matice v Trstu. Tokratni nastop je bil pravi užitek za vse, ki sledimo njegovemu razvoju kot violinistu. Pokazal je tako dodelano tehniko in tudi takšen smisel za podajanje posameznih skladb, da smo zradosče-ni, veseli in tudi ponosni poslušali njegovo izvajanje. Prav gotovo je bil to večer, ki je veliko povedal tudi mladim gojencem, ki se komaj spoprijemajo z violino ali kakšnim drugim glasbilom; bil pa je tudi večer, ki nam je potrdil prepričanje, da imamo med nami resnično dobre in zelo obetavne umetnike.

Da ga ne bi obremenjevali po nastopu, ki terja od vsa-kega umetnika veliko psihičnega in fizičnega napora, smo Igorja še malo prej povabili na kratek razgovor, v katerem nam je povedal, da je že peto leto na študiju v Hannoveru (prej je študiral še v Kölnu) potem ko je seveda z uspehom opravil svoj študij najprej na šoli Glasbene matice, nato

študij še v Ljubljani in diplomo na tržaškem konservatori-ju. Sedaj nadaljuje s študijem violine pri zelo znanem nemškem pedagogu in violinistu Friedrichu Von Hause-gerju, ki je bil prvi koncertni mojster prvega povojnega nemškega orkestra, nato pa dolga leta član priznanega kvarteta Hauseger.

Delo v tujini za mladega umetnika seveda ni lahko in terja veliko ur vaj, lekcij in še drugega obrobnega dela. Vse to opravlja Igor z velikim veseljem.

Zanimalo nas je, na kakšno violino igra Igor Kuret. In tudi tu nam je povedal posebno zanimivost. Kupil si je namreč violino Jožefa Kantušarja, Slovenca, po rodu iz Kamnika, ki je tu v Nemčiji opravil šolo izdelovalcev viol-in in drugih godal.

»Kantušar se je učil violine v Celju. In tu ga je pouče-val prav profesor Karlo Sancin, domačin iz Šklednja, ki mu je tudi vcepil ljubezen do izdelovanja violin. Tako sem kupil to violino, ker me nekako povezuje s Slovenijo in mojim rodnim Trstom.«

Igor študira daleč od svojega doma. Včasih občuti tudi domotožje, vendar živi v tako pestrem okolju, ob taki mno-žici ljudi različnih narodnosti, da ga le-te bogatijo s svoji-mi kulturami in običaji. Tako včasih celo pozabi na dom, čeprav so njegove najbolj vroče želje, da bi se vrnil v Trst, kjer bi rad živel in kjer bi rad nudil svoje znanje in svoje izkušnje, ki jih je imel v teh letih svojega študija violine.

»Sicer pa sem prišel v vsem tem času svojega študija do spoznanja, da je resnično glasba tista, ki lahko ljudi povezuje; da ni glasba samo za nekatere, temveč je za vse, ki ji prisluhnejo, ki jo ljubijo. In zato bom srečen, če jo bom lahko komurkoli in kakorkoli posredoval.«

NEVA LUKEŠ

Zasedanje mešane komisije

Tudi Albanija se bo v večji meri posluževala tržaškega pristanišča

V prejšnjih dneh je v glavnem al-banskem mestu Tirani zasedala italijansko-albanska komisija za trajekt Trst-Drač. Na tem zasedanju so Alban-ci poudarili veliko vlogo trajekta Tie-polo v državni zunanjegospodarski po-litiki.

Trajekt pomorske družbe Adriatica povezuje albansko pristanišče Drač z Trstom in ostaja glavna morska pot njihovega izvoza v severno Evropo. Formalno so se Albanci izrekli, da bodo spoštovali Protokol ustanovitve tega trajekta. S tem Protokolom so se obvezali, da bodo preko Trsta v Sever-no Evropo izvozili določeno količino blaga.

V svojem pismu Ministrstvu za zu-nanje zadeve je namreč predsednik Tržaške trgovinske zbornice Giorgio Tombesi poudaril, da bi bilo potrebno ponovno okrepiti poslovanje tržaškega pristanišča z Albanijo. Pismo je pred-sednik Tombesi poslal tudi predsedni-ku Albanske trgovinske zbornice Li-gorju Dhami, ki je v svojem odgovoru izrazil upanje, da se bo v bodoče sode-lovanje s tržaško luko še okrepilo. V Trst naj bi potovale tudi ostale alban-ske tovarne ladje.

Jutri predavanje na pobudo ISDEE

Član predsedstva SR Srbije Pašić o politično-ustavnih problemih SFRJ

Inštitut za študij in dokumentacijo o Zahodni in Vzhodni Evropi ISDEE pripravlja vrsto konferenc o ekonom-ski in politično-ustavni krizi, s katero se ubada Jugoslavija. Prvo od srečanj bo na vrsti že jutri, t. j. v četrtek, 12. novembra, ob 18. uri v sejni dvorani Trgovinske zbornice v Ulici S. Nicolò št. 5.

Podelili bodo diplome poklicnim bolničarjem

V Kongresnem centru Tržaške-ga velesejma bo danes ob 11. uri slovesnost ob podelitvi diplom 87 poklicnim bolničarjem, ki so letos zaključili študij na Šoli za poklic-ne bolničarje "G. Ascoli".

Na slovesnosti bosta spregovo-rila prof. G. Spiazzi, ki zapušča ravnateljsko mesto bolničarske šole, in dr. C. Bevilacqua, ravnat-elj Tržaške KZE. Nato bodo 15 študentom podelili štipendije, ki jih daje na razpolago Primo Rovis.

Popoldne pa bodo nekateri štu-denti in profesorji predstavili se-stavke, ki so jih napisali v pretek-lem šolskem letu.

Govoril bo prof. Najdan Pašić, redni profesor na Fakulteti za politične vede v Beogradu, ki bo govoril o ju-goslovanskih politično-ustavnih pro-blemih in o novih popravkih ustave, ki so bili predloženi pred kratkim.

Pašić je vidna osebnost jugoslovan-skega političnega življenja, saj je usta-novitelj uglednega tednika Nin, bil je predsednik srbskega Ustavnega sodiš-ča, zdaj pa je član predsedstva SRSrbi-je. Leta 1982 je pred centralnim komi-tejem Zveze komunistov Jugoslavije kot prvi uradno zahteval, da je treba ob proučevanju krize upoštevati ne samo ekonomsko, temveč tudi politič-no-ustavno plat. Na njegov predlog so tako uvedli komisijo, ki je s svojim delom privedla do sedanjih predlogov za ustavne popravke.

■ V prihodnjih dneh se bo v Trstu mudil prof. Tibor Szabo, docent filozo-fije na univerzi v Szegeđu, ki je na Madžarskem pred kratkim objavil an-tologijo Gramscijevih spisov. V petek, 13. t. m., bo obiskal deželni svet, nakar ga bosta sprejela rektor tržaške uni-verze in ravnatelj filozofske fakultete. Ob 18. bo prof. Szabo gost krožka za politične vede »Che Guevara«, kjer bo predaval o poznavanju Gramscija v madžarski stvarnosti.

V ponedeljek, 16. t.m. s posebno slovesnostjo

Jadranski zavod združenega sveta bo odprl akademsko leto na Dunaju

V ponedeljek, 16. t.m. bo na Dunaju slovesna otvoritev šestega akademske-ga leta Jadranskega zavoda združenega sveta. Slovesnosti, ki ji jo prisostvovalo vseh 200 gojencev Zavoda, se bodo ude-ležile številne osebnosti iz raznih držav, med katerimi avstrijski minister za šol-stvo Hilde Hawlicke, italijanski odposla-nec v Avstriji Girolamo Nisio, Zavod pa bosta zastopala predsednik Corrado Bel-

ci in rektor David Suttcliffe. Slavnostni govor bo imel madžarski književnik Pe-ter Esterhazy.

V popoldanskih urah bo v koncertni palači literarni spored, katerega častni gost bo tržaški pisatelj Claudio Magris. Predstavil bo svoj zadnji roman »Danu-bio«, ki bo v kratkem izšel v nemškem prevodu. Slovesnosti bo zaključil tržaški glasbeni Trio s koncertom.

Ob navzočnosti avtorja Dušana Jakomina

V DSI predstavili »Škedenjsko krušarico«

Društvo slovenskih izobražencev je posvetilo ponedeljkov večer dvojezični monografiji g. Dušana Jakomina z naslovom »Škedenjska krušarica«, ki je izšla v založbi Doma Jakoba Ukmarja. Njeno vsebino in njena najzanimivejša poglavja je v svojem uvodu obrazložila prof. Lelia Rehar. Poudarila je nesporno kvaliteto ter natančno in skrbno dokumentiranost knjige in spretnost avtorja, ki je znal tudi suhoparne podatke iz arhivov vključiti v celoto tako, da »Škedenjska kruša-rica« v nobenem pogledu ni dolgočasna. O Škedenju sta doslej izšli že dve publikaciji, obe izredno pomankljivi, saj obravnavata le Servolo, torej le italijan-ski del zgodovine te vasi.

Jakominova knjiga pa je vsa »naša«, čeprav jo je avtor opremil z italijanskim prevodom. Monografija je zaradi svoje dvojezičnosti pomemben povezovalni člen med mestom in vasjo, med pripadniki obeh kultur — priložnost torej, ki je naši italijanski someščani ne bi smeli zamuditi.

O svoji knjigi je podal nekaj pojasnil g. Jakomin, ki je povedal, da se je v prevodu namenoma izognil izrazu »la pancogola di Servola«, ker se je to poime-novanje uveljavilo v času fašizma. Raje se je torej opredelil za izraz »la portatri-ce di pane«. Za prijeten zaključek večera jeposkrbela ena od redkih še živečih krušaric Simplicia Stopar.

V tržaški pokrajini ob hudih zamudah pri obdelavi rezultatov

Referendumskih »da« znatno manj kot v državnem povprečju

Volilna udeležba dosegla zgodovinski minimum, predvsem v tržaški občini

Ljudsko glasovanje je za nami in politiki se po odmevih na njegove izide ozirajo po zakonskih luknjah, ki so jih zapustili. Referendumi so torej tudi v tržaški pokrajini volilno udeležbo potisnili na zgodovinski minimum, ki je še posebno nizek za tržaško občino, kjer je volilne sedeže "ignoriralo" skoraj 40 odstotkov oziroma več kot 83 tisoč prebivalcev. Če jim prištejemo še tiste, ki so oddali prazne ali neveljavne glasovnice, pa se

POKRAJINA		
REFERENDUM	bele gl.	neveljavne gl.
civilna odg. sodnikov	7.852 5,45%	3.669 2,55%
Preiskovalna komisija	7.536 5,24%	3.864 2,69%
Jedrske el.: lokacija	7.587 5,28%	3.729 2,59%
Jedrske el.: prispevki	8.155 5,67%	3.876 2,70%
Jedrske el.: ENEL	7.218 5,03%	3.972 2,76%

OBČINA TRST		
REFERENDUM	bele gl.	neveljavne gl.
civilna odg. sodnikov	6.737 5,36%	3.450 2,75%
Preiskovalna komisija	6.434 5,14%	3.359 2,68%
Jedrske el.: lokacija	6.469 5,16%	3.237 2,58%
Jedrske el.: prispevki	6.984 5,57%	3.342 2,67%
Jedrske el.: ENEL	6.166 4,93%	3.166 2,53%

številka povzpne krepko čez 90 tisoč. Ker so tudi prazne ali "bele" in neveljavne glasovnice izraz določene volilne uravnosti, si ne bo odveč natančneje pogledati njihovega števila.

Pri obračunu glasovanja ne moremo mimo ponovitve negativne ocene volilne organizacije v naši pokrajini in še zlasti v tržaški občini. Tržaški podatki o udeležbi in o izidih referendumskih glasovanj so namreč krepko zakasnilo tudi vsedrjavno podoba, uganka okoli manjkajočih izidov z volilnega sedeža št. 265 na Ul. R. Manna in okvare na občinskem računalniku pa še vedno ni bila uradno pojasnjena. Samo po sebi se nam zastavlja ironično vprašanje o tem, kam se je izgubila toliko opevana avstroogrška pedantnost Tržčanov... To pa gotovo ne velja za okoliške občine, ki so podatke zbrale v naravnost rekordnih rokih, po katerih se je še zlasti odlikovala devinsko-nabrežinska.

Hude zamude podatkov iz tržaške občine so — kljub temu, da se niso primerile prvič — odjeknile do Rima in napravile zelo neprijetno reklamo učinkovitosti tržaških javnih služb. Občinski svetovalec KPI Manfalcon je na odbornika za splošne zadeve pri tržaški občinski upravi naslovil vprašanje, da bi izvedel za resnične vzroke zamude. Po prvih poizvedovanjih — je rečeno v interogaciji — kaže, da ji je botrovala izredna počasnost enega samega volilnega sedeža, svoje pa so prispevale tudi težave občinskega računalniškega sistema, ki so ga pred kratkim z občutnimi javnimi sredstvi prenovili in preuredili.

Prvi odmevi političnih strank na referendumske izide niso mogli biti drugačni kot pozitivni, saj je z veliko večino prevladal »da« na vseh petih glasovnicah, tako, kot si je — z nekaterimi razlikami — želela večina strank. Pokrajinski tajnik PSI Seghene je izrazil zadovoljstvo svoje stranke iz dveh razlogov: ker je kljub številnim ocenam o nekoristnosti tokratnega ljudskega glasovanja udeležba vendarle dosegla več kot zadovoljivo raven, in ker so odločno zmagali glasovi »da« na referendumi o pravi- ci, pri katerih so se Tržčani izrazili kot večina v državi in torej dokazali, da delijo stališča njihovih pobudnikov. Po mnenju de- želnege tajnika PSI Sara pa so furlanski, julijski in slovenski prebivalci Furlanije-Julijske krajine dokazali veliko civilno in demokratično zrelost z referenduskimi izidi, ki bodo omogočili

ustreznejše odgovore na zahteve po večji pravici in po čisti in varni energiji.

Pokrajinsko tajništvo KPI v svojem tiskovnem sporočilu pravi, da so izidi izrazili zavesten glas prebivalstva ob polni samostojnosti odločanja. Politični pomen izidov pa predstavlja visok odstotek glasov »da«, tako na referendumi o pravi- ci kot na tistih o jedrski energiji. Tržaški komunisti poudarjajo, da je bila udeležba še posebno visoka v tistih občinah in v tistih predelih Trsta, kjer so levičarske sile najbolj močne. Nekoliko nižjo udeležbo v tržaški občini pa pripisujejo predvsem kampanji krajevne italijanskega dnevnika (za neuudeležbo in za »ne« na referendumi o jedrski energiji) ter dejstvu, da Lista za Trst in Slovenska skupnost nista hoteli izraziti lastnega stališča oziroma volilnega predloga. In končno, tržaška KPI meni, da je zmaga glasov »da« na referendumi o energiji še posebno pomembna za Trst, ker predstavlja največje jamstvo proti izgradnji premo- govne termoelektrarne v naši pokrajini. Deželno tajništvo KPI pa je v svojem tiskovnem sporočilu podčrtalo predvsem dva vidika ljudskega glasovanja: njegovo homogenost po vsej deželi na eni strani in visok odstotek vzdržanja in belih ali neveljavnih glasovnic, ki da so izraz določene zadrege v odnosu do vladnih strank, ker niso zastavljenih problemov rešile na zakonodajni ravni. Rezultat glasovanja pa je vsekakor jase, saj je glas za reformo, tako na področju pravice kot jedrske energije, za katero si bodo komunisti še naprej prizadevali, zaključuje deželno tajništvo KPI.

Združenje radikalcev »Giustizia e Libertà« v svojem komuni- keju pravi, da plaz glasov »da« o pravi- ci in proti jedrski energiji potrjuje odobravanje, ki so ga radikalci poželi v Trstu že med zbiranjem podpisov. Po njihovem prepričanju gre za veliko zmago demokracije državljanov in za velik poraz tiska in državne televizije, ki da sta reklamizirala glas »ne« ali vzdržanje na volit- vah. Prav zato nameravajo radikalci že s prihodnjo pomladjo nadaljevati po referenduskim poti in predstaviti naslednji "pak- et" predlogov proti lovu, proti konkordatu, za ukinitve Novi- narske zbornice in proti zakonom, ki omejujejo svobodo, kakršen je na primer zakon Mancino-Violante.

Odbor vzhodnokraških vasi o protestu ob referendumi

Odbor vzhodnokraških vasi obvešča javnost, da je popolnoma uspela protestna akcija, ki je bila organizirana v okviru novembrskih referendumov. Ob tej priložnosti je bil sestavljen dokument, ki je vseboval le nekatere ključne vzroke in razloge protesta. Taki razlogi so: odprta vprašanja glede lokacije sinhrotrona pri Bazovici, neupoštevanje naših mnenj glede istrskega begunskega taborišča na Padričah, glede načrtovanih avtocestnih povezav pri Trebčah in Banih, glede problema televizijskih pretvornikov pri Ferlugih itd. Glavni vzrok pa je bil ponovna diskriminacija slovenskega jezika, saj so bile volilnice tiskane samo v italijansčini.

Naš odbor je bil in je še vedno prepričan v upravičenost te in podobnih akcij, kajti vse dosedanje oblike protesta niso nikoli zalegle. In izkazalo se je, da smo imeli prav. Omenjeni dokument je prostovoljno podpisalo 791 volivcev od skup- nih 1872 volilnih upravičencev (42,3 odstotka). Vsi podpisniki so v znak protesta tudi vrnili svoje volilno potrdilo.

V Rimu bo v kratkem srečanje o žveljski rafineriji Aquila

Bodo delavci žveljske rafinerije Aquila končno dobili predujme iz dopolnilne blagajne, na katere čakajo že od avgusta meseca? Včeraj bi moralo vodstvo družbe Monteshell, ki je nova lastnica rafinerije, odgovoriti na to vprašanje, kot se je bilo obvezalo prejšnji četrtek na sestanku s tovarniškimi svetom in pred- stavniki sindikata. Jasnega odgovora pa tudi na včerajšnjem ponovnem sestanku ni bilo. Predstavnik družbe Monteshell so se omejili na sibijski odgovor, da v bistvu ne nasprotujejo predlogu sindikata o neposredni obliki izplačevanja predujmov, kar pomeni, da bi toliko pričakovano »preživnino« delavcem izplača- la nova lastnica žveljske rafinerije sama. Seveda bo to predmet nadaljnjih razgovorov, začeni z razgovorom, ki bo v prihodnjih dneh na ministrstvu za industrijo v Rimu in ki ga delavski svet Aquile, skupaj s sindikalnimi organizaci- jami vztrajno zahteva. Včeraj je namreč iz Rima prispela vest, da so na ministr- stvu končno pristali na srečanje, ni pa še znano, kdaj bo do tega srečanja tudi prišlo in kdo se ga bo udeležil.

Jutri in pojutrišnjem v naši deželi Obisk evropskih parlamentarcev KPI

Skupina evropskih parlamentar- cev KPI, ki jo vodi načelnik Gianni Cervetti, bo jutri in v petek na obi- sku v deželi. V petek, 13. t. m., ob 15. uri bo na sedežu agencije ANSA KPI priredila tiskovno konferenco, na kateri bodo gostje orisali potek in pomen obiska.

Jutri pa se bo posl. Cervetti udele- žil prireditve, ki bo ob 20.30 v dvo- rani v Ul. Madonnina 19 ob 70. ob- letnici oktohrske revolucije in ki jo prireja tržaška federacija KPI. Cer- vetti bo ob tej priložnosti govoril o »Sovjetski zvezi Gorbačova v novem razdobju miru v Evropi«.

■ **Zduženje La Marmotta in krožek ARCI** prireja v okviru pobud, name- njenih spoznavanju gorskega sveta, predavanje dr. Livia Travana o gozdo- vih v gospodarskem in ekološkem kontekstu. Predavanje bo dr. Livia Travani pri Ru- meni hiši št. 293.

■ **Po Radiu Opčine bo danes običaj- na oddaja »Drugi Trst - L'Altra Tries- te«**, ki jo vodijo Paolo Parovel, Samo Pahor in Bogdan Berdon. Današnja od- daja bo v prvi vrsti posvečena referen- dumu in problemom, ki so bili z njim povezani, začeni z vprašanjem dvoje- zičnosti.

Pod pokroviteljstvom Tržaškega šolskega skrbništva Šest predavanj o ekologiji na pobudo Zelene univerze

Ob koncu prejšnjega meseca je Ze- lena univerza v Trstu pod pokrovitelj- stvom Tržaškega šolskega skrbništva in Pokrajine začela prvi cikel šestih predavanj o ekologiji. Predavanja so enkrat na teden (ob petkih) v dvorani Baroncini (Ulica Trento 8) ter so odpr- ta in dostopna širši publiki. Ta petek bomo lahko prisluhnili že četrtemu predavanju. O umetnem razmnoževan- ju in odnosu človek-okolje bo preda- vala dr. Marina Sbisà, raziskovalka na Filozofski fakulteti v Trstu.

Ta cikel je sicer uvodnega značaja, saj obsega predavanja z različnih pod- ročij (morsko okolje, odpadki, člove- kovo okolje, naravni parki). Vsako po- samezno problematiko bodo predava- telji poglobili na nadaljnjih tečajih, ki jih bo Zelena univerza organizirala v pomladanskih mesecih. Vsi ti tečaji pa so v prvi vrsti namenjeni učiteljem, profesorjem in šolarjem, da bi lahko tako z boljšo obveščenostjo uvedli ekološke teme v šolski program.

Prvo predavanje z naslovom Morsko okolje in rdeče alge je bilo 23. oktobra. Ob tej priložnosti sta spregovorila dr. Giorgio Honsell, raziskovalec na Oddelku za biologijo pri Tržaški uni- verzit, ter dr. Marina Cabrini, razisko- valka v Laboratoriju za morsko biolo- gijo v Brojnici. Predavatelja sta poja- nila, da je pojav rdečih alg tesno po-

vezan z občasno morijo rib in meh- kužcev, kar se dogaja tudi v Tržaškem zalivu. Zanimiva je bila ugotovitev, da do tega pride zaradi prevelike količi- ne hranilnih snovi v vodi (mestnih od- plak in drugih organskih snovi), ki po- vzročajo prekomerno, nenaravno raz- množevanje in cvetenje mikroskops- kih enoceličnih alg. Ko hrane v vodi primanjkuje, začenejo ti organizmi množično odmirati. Pri razkranjanju pa izrabljajo kisik v vodi in sproščajo strupene pline. Kadar so prisotni tudi drugi pogoji (brezvetrje, visoka tem- peratura, slab pretok morske vode), to privede do množičnega odmiranja morskih organizmov.

Naslednji teden sta kemika dr. Paol- o Gregori in dr. Lino Santoro preda- vala o perečem problemu kopičenja odpadkov in neustreznih odlagališč. Pojasnila pa sta, da bi s ponovno upo- rabo odpadnih snovi prihranili ogrom- no denarnih sredstev in energije. Iz kuhinjskih, organskih odpadkov, bi lahko pripravili odlično gnojilo - kom- post. V vsakem mestnem okraju pa bi lahko (poleg že obstoječih zbirališč stekla) namestili primerna zbirališča za papir, embalažo iz različnih plastič- nih mas, železo, baterije, stara zdravila itd. Omenimo naj, da je v zahodnih evropskih državah tako pobiranje od- padkov že organizirano.

Prejšnji teden pa je na petkovem predavanju arhitekt Fabrizio Giovena- le, urbanist pri državni Zvezi za var- stvo okolja, spregovoril o človekovem okolju in uporabi določenega območ- ja. V začetku se je predavatelj navezo- val na pravkar zaključene referend- me o jedrskih elektrarnah. Raba virov energije pogojuje namreč uporabo okolja. Onesnaženost našega življenj- skega okolja in prostora pa je neiz- podbitno dejstvo. Najvidnejši primeri tega stanja pri nas so plazovi v Valtel- lini, onesnaženost Jadranskega morja, černobilska nesreča, onesnaženost pit- ne vode... Onesnaževanju pa bi se lah- ko izognili, tako da bi o uporabi dolo- čenega območja odločal posameznik oz. skupnost, ki tam živi. Seveda pa je pri tem neobhodno potrebno »ekolo- ško mišljenje«. Z našim delovanjem ne smemo namreč poškodovati določenega ekosistema, temveč moramo upo- rabljene snovi (vodo, hrano itd.) vrača- ti naravi brez drugih, nenaravnih do- datkov. Predavatelj pa je govor za- ključil z ugotovitvijo, da igra pri tem veliko vlogo posameznikovo kulturno- moralno bogastvo. (IvV)

■ **Gost prihodnjega srečanja Krožka »Erocole Miani«** bo prof. Nando Dalla Chiesa, sin generala Dalla Chiese, ki ga je mafija pred leti ubila v Palermu. V Trstu bo predstavil svojo knjigo »La palude e la città« (Močvirje in mesto), v kateri obravnava pojav in vpliv ma- fije v italijanski družbi. Z avtorjem se bo pogovarjal časninar Davide Giaca- lone. Srečanje z Nandom Dalla Chieso bo v petek, 13. t. m., ob 17.30 v Časni- karskem krožku.

razna obvestila

Združenje upravičencev jusarskih pravic v Bazovici sklicuje v sredo, 18. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju OBČNI ZBOR, ki bo v prostorih Bazoviškega doma. Vljud- no vabimo vse člane k udeležbi. Od- bor.

Odsek za slovenski jezik pri Na- rodni in študijski knjižnici sporoča, da bo Jezikovna posvetovalnica začela poslovati danes, 11. t. m. Poslovala bo vsako sredo med 15. in 17. uri v uradu NSK, Ul. sv. Frančiška 20/I, tel. 774333.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek Kontov- el, v sodelovanju s krajevnimi kul- turnimi organizacijami, prireja v nede- ljo, 15. t. m., ob 10. uri proslavo 40-let- nice odkritja spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

KD Rovte-Kolonovec, Ul. Monte Sernio 27, priredi tečaj slovenskega jezika, ki se bo vršil vsak ponedeljek od 17.30 do 19. ure. Sestanek bo v po- nedeljek, 23. t. m., ob 17.30. Za vse podrobnosti tel. v večernih urah na št. 827256.

Sklad M. Čuk bo tudi letos organi- ziral dodatne popoldanske lekcije za otroke srednjih šol. Informativni seste- nek bo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133 (nasproti openske cerkve) v petek, 13. t. m., ob 18.30.

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 15. t. m., MARTINOVANJE z začetkom ob 16. uri. Poskrbljeno bo za hrano, pija- čo in veselo razpoloženje. Vabljeni vsi!

† Nenadoma nas je zapustil naš oče, tast in nono

Luigi Scroccaro

Pogreb bo danes, 11. t. m., ob 14. uri iz hiše žalosti v Borštu št. 95.

Žalujoči sinovi in hči z družinami ter drugo sorodstvo.

Boršt, 11. novembra 1987

11. 11. 1986 11. 11. 1987
Ob 1. obletnici smrti dragega

Alberta Legiše

se ga z ljubeznijo spominjata
žena Nevija in sin Štefan
Trst, Cerovlje, 11. novembra 1987

Ob izgubi dragega brata izrekajo ženska košarkarska ekipa Bor, tre- nerka Tamara Vecchiet in bivši tre- ner Andrej Furlan iskreno sožalje Tanji Kralj in družini.

Anica, Marino in Tanja! Ob prera- ni izgubi sina in brata Boruta globo- ko sočustvujemo z vami Vojko, Roža, Gregor in Luka.

GLASBENA
MATICA

TRST

2. abonmajski koncert
Sezona 1987/88

kino

ARISTON - 15.45, 22.15 **Full Metal Jacket**, dram., ZDA 1987, r. S. Kubrick; i. M. Modine, L. Erney, □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 **Maurice**, dram., VB 1987, 130'; r. James Ivory

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Le Streghe di Eastwick**, fant., ZDA 1987, 118', r. G. Miller; i. J. Nicholson, Cher.

FENICE - 16.30, 22.15 **Robocop - il futuro della legge**, dram., ZDA 1987, r. P. Verhoeven; i. P. Weller, N. Allen.

GRATTACIELO - 16.15, 22.00 **L'ultimo imperatore**, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. B. Bertolucci; i. J. Lone, J. Cher.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Con la zia non è peccato**, porn., □□

MIGNON - 16.30, 22.15 **La Bamba**, kom., ZDA 1987; r. Luis Valdez; i. Lou D. Phillips, Esai Morales.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Roba da ricchi**, kom., It. 1987, 110'; r. S. Corbucci; i. R. Pozzetto, P. Villaggio.

EDEN - 15.30, 22.00 **Così si fa l'amore**, porn., □□

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Il siciliano**, dram., ZDA 1987, 110'; r. M. Cimino; i. C. Lambert, J. Turturro.

LA CAPPELLA UNDERGROUND - V KINODVORANI EXCELSIOR II - 15.30, 21.50 **Home Of The Brave**, dram., ZDA 1987, r. L. Anderson; i. L. Anderson, J. Askew, W. Burroughs.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Metaballs, porcelloni in vacanza**, kom., ZDA 1987, 100'; r. G. Mendeluk; i. S. Kellerman, S. Tweed, □

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Appuntamento al buio**, kom., ZDA 1986, 110', r. Blake Edwards; i. Kim Basinger, Bruce Willis.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Castaway - La ragazza Venerdi**, dram., VB 1986, 120'; r. Nicolas Roeg; i. Oliver Reed, Amanda Donahue.

RADIO - 15.30, 21.30 **Erotica orientale**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

gledališča

VERDI
Operna sezona 1987/88. Nocoj ob 20. uri (red E/B) osma predstava Bizetove opere CARMEN. Dirigent Hubert Soudant, režija Peter Werhahn.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče iz Turina ponovilo FIGAROVO SVATBO, delo P. A. C. De Beaumarchaisa. Režija G. Cobelli. V abonmaju odrezek št. 2. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

V Pasazi Protti je še v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

Slovensko stalno gledališče gostuje z Nušičevo Sumljivo osebo: danes, 11. t. m., ob 20. uri v Izoli, v ponedeljek, 16. t. m., ob 19.30 v Kopru, v torek, 17. t. m., ob 19.30 v Postojni, v sredo, 18. t. m., ob 19.30 v Škofji Loki in v četrtek, 19. t. m., ob 16. uri v Škofji Loki.

šolske vesti

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letno študijsko štipendijo v počastitev pok. g. Mihaela Fabjana. Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala vso redno študijsko dobo, v kolikor bo koristnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokošolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1987/88. Izjemoma bo štipendija lahko podeljena tudi visokošolcem, ki že obiskujejo višje letnike univerze. Rok za predložitev prošnje z vso dokumentacijo zapade 30. t. m. Za podrobnejša pojasnila o pravilniku naj se zainteresirani javijo na sedežu SDD v Trstu, Ul. Machiavelli 22, II. nad., tel. 65612, vsako sredo od 16. do 18. ure.

izleti

Sekcija KPI občine Dolina organizira 5-dnevno potovanje na Madžarsko s silvestrovanjem v Budimpešti od 30. 12. 87 do 3. 1. 88. Vpisovanje od danes, 10. t. m., do petka, 13. t. m., od 20. do 21. ure na sedežu sekcije v Dolini 75/A. Informacije po telefonu na št. 232223.

SPDT prireja v nedeljo, 15. t. m., izlet z osebnimi avtomobili z vzponom na Žbevnico (1.014 m). Odhod ob 8.30 izpred spomenika v Bazovici. Hoje bo 2 do 3 ure. Izlet vodi Franc Armani.

Kriška sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja v soboto, 21. t. m. izlet v Ljubljano z ogledom muzeja v Peklu. Vpisovanje na sedežu v kriškem ljudskem domu vsak dan med 17. in 18. uro. Cena izleta znaša 28.000 lir.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

včeraj - danes

Danes, SREDA, 11. novembra
MARTIN

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 16.40 - Dolžina dneva 9.42 - Luna vzide ob 21.03 in zatone ob 12.35.

Jutri, ČETRTEK, 12. novembra
EMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje, zračni tlak 1011 mb raste, brezvetrje, vlaga 80-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Cristina Diaz Borda in Federica La Porta.

UMRLI SO: 73-letni Egone Brandmayr, 83-letna Marcella Mosetti, 90-letna Pia Krammer, 75-letna Cornelia Mottica, 12-letni Borut Kralj, 70-letna Zita Scholz, 76-letni Giuseppe Cergoli, 72-letni Matteo Sbrizzai, 76-letna Laura Pecar, 100-letna Lucia Zigante, 65-letni Sergio Delmonte, 65-letna Norma Petronio, 85-letna Maria Blasina.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 9., do sobote,
14. novembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure

čestitke

EVGEN BANDI, ki v Prebenugu stane, se danes z Abrahamom srečuje. Še na mnoga srečna in zdrava leta mu ključje žena Miranda ter sinova Davorin in Edi.

Ingrid in Aleksander čestitata Rossani in Tuliotu za novorojeno NIKOL.

Danes praznuje naša mama in nona IDA 60. rojstni dan. Vse najboljše ji želijo hči Anica z možem Ediljem ter Dorjan in Damijana.

Danes praznuje v Saležu 50 let PEPI PEGAN. Da bi bil vedno zdrav in vesel mu želijo vsi, ki ga imajo radi.

razne prireditve

Mladinska skupina P. Tomažič organizira v nedeljo, 15. novembra, 4. LOV NA ZAKLAD. Sklepna prireditev v gledališču F. Prešeren s sodelovanjem ansambla. 1. nagrada: 8-dnevno bivanje na snegu v Allegheju (Belluno) za 2 osebi. Informacije in vpisovanje v Prosvetnem domu na Opčinah, v Ljudskem domu v Križu ter v gostilnah Pri lipi v Bazovici in Pri Tatjani v Dolini.

Društvo slovenskih upokoјencev v Trstu vabi v petek, 13. t. m., ob 17. uri na predavanje prof. Marinke Pertot na temo SPREHOD PO NARODNIH PARKIH POLJSKE. Predavanje bo opremljeno z diapozitivi in bo v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. (Prosimo točnost — zamudniki motijo predavanje!)

PD Mačkolje vabi na ogled gledališkega showa o nespameti »SAMO MALO JIH ZAIDE V TE KRAJE.« v izvedbi MK Kresna noč - Tabor mladih z Opčin - režija Sergej Verč. Predstava bo v Domu A. Sirka v Križu v nedeljo, 15. t. m., ob 18. uri.

Mladinski krožek Trst vabi na predvajanje glasbenega filma METROPOLIS, ki bo v petek, 13. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Izvajajo: Freddy Mercury, Bonnie Tyler in Adam Ant.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi člane in prijatelje na MARTINOVANJE in na zaključek obnovitvenih del društvenega poslopja, ki bo v soboto, 14. t. m., z večerjo. Začetek ob 19. uri. Za večerjo se lahko vpišete na tel. št. 827528.

menjalnica		10. 11. 1987	
Ameriški dolar	1210.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	734.—	Švicarski frank	893.—
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	103,80
Holandski florint	652.—	Norveška krona	191,50
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	201,50
Funt sterling	2172.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski sterling	1925.—	Španska peseta	9,50
Danska krona	186,50	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	1.—
Kanadski dolar	900.—	Drobni dinar	1.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131

mali oglasi

ALDO KOVAČEV je v Doberdolu pri cerkvi odprl osmico. Nudi vino in prihrizek lastne proizvodnje.

UGODNO PRODAJAM štedilnik na tekoči plin in na elektriko s prostorom za jeklenko, Tel. 743988.

PRODAM peugeot 304 (famiIiare) v zelo dobrem stanju z avtoradiom ali brez. Tel. 51837.

PRODAM dyane 6, letnik 1983. Tel. 52779.

PRODAM po ugodni ceni citroen GSA, letnik 1980, prevoženih 88.000 km. Tel. 213701.

ARHITEKT Joris Tul obvešča svoje cenjene stranke, da se je preselil v nov urad s sedežem v Trstu - Trg S. Giovanni 4, tel. 766709.

PRODAM commodore 64, kasetnik ter nekaj programov in priročnikov za 350.000 lir. Tel. 212811 - Dejan v ponedeljek, sredo in četrtek, od 20.30 do 21.30.

17-LETNO dekle s kvalifikacijo uradnice z dvomesečno prakso v pisarni išče nujno zaposlitev. Tel. na št. 200882.

DELAVEC trdke Fiat prodaja avto duna, 4 mesece star, metalizirane barve z vso opremo. Tel. v večernih urah na št. 229224.

NA KRASU načrtujem gradnjo 4 stanovanj v bližnji prihodnosti. Interesenti naj telefonirajo na št. 229126 od 20. do 21. ure.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja MARJAN KRAVOS - Grafični ciklus - Kvadrat kot umetniška tema.

V galeriji Cartesius bo do 19. novembra odprta razstava likovnice Federice GALLI.

V občinski galeriji bo do 20. novembra odprta razstava Stefana PESARESI-JA.

V restavraciji XX SECOLO v Vižovljah pri Sesljanu bodo do 29. t. m. razstavljali svoja dela obiskovalci Ateliera. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 11. do 15. ure in od 17. do 24. ure.

BOLJ DINAMIČEN
TOVORNI VLAK
ZA BOLJ DINAMIČNO
GOSPODARSTVO

V vseh gospodarskih sektorjih obstajajo podjetja, ki lahko zadovoljijo največje radovedneže. Le vprašajte, povedali vam bodo, da je tovorni vlak tip, ki mu lahko zaupate, ki vedno trdo dela in se znajde v vsaki okoliščini. Kdor ga dobro pozna, vam bo govoril tudi o tovornem vlaku »po meri« s programirano potjo in ceno. Kar bodite pikolovski, saj gre za učinkovitost podjetja.

Morda vam bodo govorili o TRES. Gre za prevozno storitev, ki jo z lahkoto uporabljajo tudi manjša in srednja podjetja (za »pool« bodo že preskrbele državne železnice FS). Za prevoz kakovostnega blaga je storitev TEEM. Že to se vam morda zdi nekaj izrednega, toda počakajte, pa boste izvedeli še nekaj o storitvi AP/IF, ki predstavlja najbolj uspešno prevozno mrežo za izvoz živil v Evropo. Ni zanesljivejšega in hitrejšega prevoza.

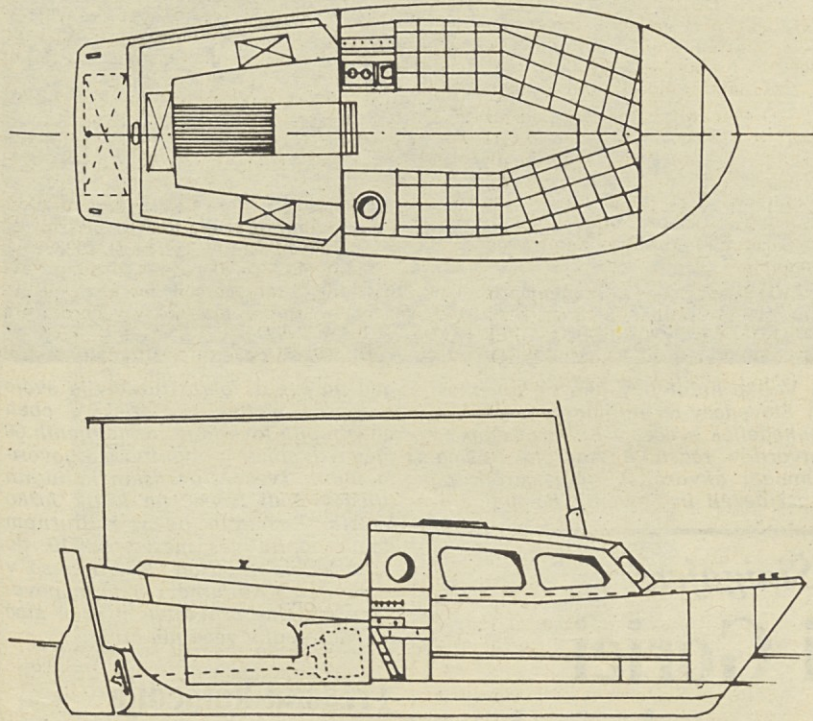
Če ste natančni, boste tudi odkrili, da vam jamčimo predajo blaga z 10% povračilom, zanesljive urnike, različne možnosti intermodalnega prevoza, širjenje priključkov in kdove kaj še. Če vam za odločitev ni dovolj to, kar ste prebrali v tem oglasu, povprašajte za nasvet največja italijanska podjetja. Ni slučaj, da je bilo samo v juliju po železnici prepeljanega 4.500.000 ton blaga (+11% v primerjavi z lanskim julijem). Dober glas se takoj širi. Po železnici vsako blago potuje s številnimi prednostmi.

□ O PREDNOSTIH ŽELEZNIŠKEGA PREVOZA SE POZANJMAJ NA TRGOVINSKEM URADU SVOJEGA SEKTORJA. □

Za podrobnejše informacije
o tovornem vlaku se obrnite na Eni,
Ferruzzi, Fiat, Italsider, Merloni,
Montedison in na celoten italijanski
proizvodni sektor.

ti in morje

Grebenov kajutni maestral 700: nesmotrni višina in notranjost

Črtež maestrala 700 zgovorno dokazuje, da je načrt star in nesmotrni, saj bi lahko pri takih razsežnostih bolje poskrbeli za udobje. V bistvu imamo trup klasičnega srednjedalmatinskega ribiškega čolna, ki zagotavlja varno plovbo tudi v razburkanem morju, kar pa dopustniške kapitane v glavnem ne zanima. Višja nadgradnja bi gotovo nudila večje udobje

Maestral 700 je tako kot model 600 izdelek Grebena iz Vele Luke na Korčuli. Prav tako je izdelan iz steklenih vlaken in poliestrskih smole, pa tudi oblika je skoraj identična, le da je model 700 za dober meter daljši. Maestral 700 je že preširok (2,62 m), da bi ga bilo mogoče brez spremstva prevažati po cestah, zato je predvsem namenjen tistim, ki živijo ob morju ali pa imajo na voljo stalen privez. Gre za robustno barko, ki lahko kljubuje tudi

razburkanemu morju. Predvidena je vgradnja stabilnih dizelskih motorjev z enim, dvema ali tremi cilindri. Pogon z izvenkrmnim motorjem pri tem modelu ne pride več v poštev, tak motor lahko uporabljamo le še kot pomožno pogonsko sredstvo. Maestral 700 je vsestranska barka. Lahko jo uporabljamo za prevoz turistov, polprofesionalni ribolov ali pa le za lastno zabavo. Velik kokpit lahko sprejme šest oseb. Na motornem pokrovu je nameščena miza, ki pa se da odstraniti. Ena od pomanjkljivosti modela 700 v primerjavi z modelom 600 K je odsotnost polzaprtga prostora pod nadgradnjo. Maestral 700 te nadgradnje namreč nima, za silo pa si lahko pomagamo tako, da napnemo platno preko letve nad kokpitom. Vsekakor pa je krmar na manjšem modelu bolj zaščiten pred valovi in vetrom in je tako njegov položaj precej udobnejši. V kokpitu je pod klopimi in na krmi veliko prostora za spravilo vrvi in ostale krame, medtem ko je za spravilo sidra na tem modelu že predviden poseben prostor na premcu. Kabina je na maestralu 700 dolga (približno 3/5 celotne dolžine), a relativno nizka. 150 cm višine je premalo za dobro počutje in tako se še bolj občuti pomanjkanje nadgradnje, pod katero bi lahko vzravnano hodili. Tudi kuhinja ima na tem večjem modelu predvidenega manj prostora v primerjavi z modelom 600 K, nekaj več pa ga je na voljo za stranišče. Precej nenavadna je tudi vgradnja ležišč ob levem in desnem boku. Postelja ob vsakem boku je nekam dolga (2,6 metra) za eno samo osebo in vsekakor prekratka za dve osebi. V približno 80 cm širok vmesni prostor (med obema posteljama) lahko postavimo zložljivo mizico. Tako kot maestral 600 K se tudi maestral 700 izdeluje samo v eni izvedbi in sicer lahko dobimo plastično lupino z vgrajenimi okni in glavno predelno steno. Medtem ko je tovarniški načrt za razporeditev notranjosti pri modelu 600 K odličen je pri modelu 700 precej neroden. Dodelava in opremljenje barke pa je tako ali tako v rokah bodočega kapitana in zato si lahko lupino vsak uredi po lastnih željah in potrebah. Maestral 700 bo kupcem spet na voljo v začetku leta 1988 in takrat naj bi plastična lupina z okni in steno veljala približno 12.000 DM, kar je po včerajšnjem tečaju 8.856.000 lir. Tehnični podatki: dolžina 7,1 m širina 2,62 m grez 0,9 m motor 9-28 KM (7-22 KW) ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost bređa pahor

Svetle in senčne plati italijanske nove mode

Italijanska »pripravljena« moda je pred kratkim upihnila deseto svečko na bogato okrašeni torti. Na zadnjih milanskih defilejih, ki so bili samo deloma uravnani na praznovanje prvega uspešnega desetletja, so se uveljavljene in uveljavljajoči se mojstri raje zazrli v prihodnost, na obzorju katere se že kaže kak temen oblak. Ob številnih vprašanjih, ki jih taka obletnica narekuje, se je seveda postavilo tudi vprašanje o odnosu italijanskih žensk do fenomena, ki mu navadno rečemo kar italijanska moda, v bistvu pa gre predvsem za razmah veje »prêt-à-porter«. Blagodejni učinki so sicer zajeli celotno področje mode oziroma vsega, kar lahko sodi v okvir »made in Italy«, vzvod za uspeh pa so sprožili osnivalci »prêt-à-porter«. Kaj pravzaprav pojmuje kot »prêt-à-porter«? Večina strokovnjakov pravi, da gre za sila uspešno zvezo med kvalitetnim proizvodom in njegovo množično ponudbo. Rezultat zveze pa je, da za artikel visoke kakovosti in izvirnosti ni treba plačati astronomskih cen. Uspehu italijanske »pripravljene« mode je botrovalo dobro sodelovanje med ustvarjalnostjo posameznikov in tehnološko zmogljivostjo tekstilno-usnjarske industrije. Zmagovita zamisel, ki je dala povod za nastanek fenomena, je kot ponavadi videti nadvse preprosta: nuditi po cenah, ki so sprejemljive za širši krog odjemalcev, kakovostne obleke, čevlje, torbice in vse modne dodatke. Tako imenovana visoka moda je hiral, predvsem zaradi visokih cen, istčasno pa se je veliko žensk uniformiralo v »protestno-alternativna« oblačila tipa jeans-casual. Protestni val se je pred desetimi leti tudi že poleg, začela se je pojavljati težnja po osebnejšem ter izvirnejšem načinu oblačenja. Porok za uspeh je poleg ustvarjalnosti in proizvodnih možnosti tudi sposobnost spoznati, kam se usmerja splošni okus. Med odlike italijanskih modnih ustvarjalcev je prav gotovo h kreativnosti, izvirnosti, delavnosti ter prodornim prodajnim sposobnostim treba prišteti tudi odličen nos za premike v okusu italijanskih in tujih kupcev.

Ne preštevilni četici »mojstrov« ter industrijcev, ki so jih takoj podprli, se torej sreča ni nasmehnila zgolj slučajno. Res je tudi, da najprej niso imeli zelo resne tuje konkurence. Problemi so se pričeli, ko so tudi drugod osvojili italijanski recept; predvsem pa, ko se je dejansko podrl eden izmed nosilnih stebrov uspeha italijanskega »prêt-à-porter« - sčasoma so se namreč cene toliko zvišale, da so bile bliže artiklom visoke mode. Prehod v novo obdobje italijanske »pripravljene« mode zato ne poteka izključno v znamenju slavonspevov. Težav se zavedajo prvenstveno nosilci glavnih vlog, občinstvo v glavnem negoduje zaradi visokih cen. Vsekakor pa je bilo ob tej neuradni obletnici zanimivo preveriti, kaj si italijanske ženske, ki so denarno precej podprle italijansko modo, mislijo o pojavu. Priloženostno raziskavo je za revijo Anna izvedla družba Computel. »Vzorčne ženske« so morale odgovorjati na vprašanja tipa: »Zakaj mislite, da je italijanska moda doživela tako velik uspeh?« 40% intervjuvanih je menilo, da je treba uspeh pripisati svežini in ustvarjalnosti, ki jo izraža italijanska moda. 35% je zasluge napravilo »mojstrom«, 31% pa kvaliteti tkanin. Po mnenju žensk so nadalje za popularnost fenomena moda prvenstveno »krivi« mass media, sicer pa jih petina sodi, da je oblačenje po modi postal že status symbol. Skoraj polovica bi se sicer odločila za nakup dragega modela zaradi njegove izvirnosti, vendar je večina sila praktična. Največ žensk bi namreč kupila najprej kostim (krilo in moško krojen suknjič) ali pa športni komplet. Med originalnimi zamislimi italijanskih modnih ustvarjalcev italijanske ženske najbolj cenijo sposobnost ustvarjanja okusnih kombinacij barv in vzorcev, medtem ko so mnenja o ženski, ki se oblači izključno po zadnji modi, veliko bolj deljena. Za slabo tretjino intervjuvanih je ženska, ki si lahko privoščiti nakup dragih oblek, zavidanja vredna, za četrtino vprašanih pa je taka ženska nesigurna, brez lastnega okusa in se ponaša predvsem s komaj pridobljenim »bogastvom«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Storie della prateria 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nad.: La valle dei pioppi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Izobraževalna oddaja: Zvok in podoba - Glasbeni instrumenti 16.00 Nanizanka: La baia dei cedri 16.30 Risanka: L'ispettore Gadget 17.00 Nanizanka: La baia dei cedri 17.30 Risanka: L'ispettore Gadget 17.55 Rubrika: Iz parlamenta 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Non rubare... se non è strettamente necessario (kom., ZDA 1976, r. Ted Kotcheff, i. Jane Fonda, George Segal) 22.00 Šport: nogomet, Portugalska - Švica (prenos iz Lizbone) 22.45 Dnevnik 23.50 Filmske novosti 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	8.00 Aktualnosti: Prva izdaja 8.30 Jutranja telovadba 9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Izobr. odd.: Matematične igre 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in športne vesti 13.40 Nadaljevanje: Quando si ama 14.30 Dnevnik in športne vesti 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nanizanka: Lassie 16.30 Kviz: Farfadé 17.05 Rubrika: Il piacere di Abitare 17.45 Inf. odd.: Spaziolubero 18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.35 Vreme, dnevnik in športne vesti 20.30 Variete: Una grande occasione 22.30 Dnevnik - nocoj 22.45 Variete: Per chi suona la campanella 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Gli ottimisti (kom., ZDA 1973, r. Anthony Simmons, i. Peter Sellers, Marjorie Yates)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma 14.00 Dok.: Rim središče znanosti 14.30 Variete: Jeans 2 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna oddaja: Fuoricampo 16.25 Šport: nogomet, Jugoslavija - Anglija (prenos iz Beograda) 17.15 Športni dnevnik: Derby 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Glasbena oddaja: Discoestate '87 20.05 Dokumentarec: Srednji vek - Senca in luč 20.30 Film: Il grande tormento (western, ZDA 1941, r. Henry Hathaway, i. John Wayne, Betty Field) 22.05 Dnevnik - nocoj 22.15 Inf. tednik: Samarkanda 23.15 Rubrika: Visitors - Srečanje s tujimi pisatelji 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Deželne vesti	10.00 Integrali (pon.) 10.40 Matineja. Drama: Kar hočete (W. Shakespeare, postavitve SLG Celje, pon.) 14.00 TV mozaik (pon.) 14.40 Tečaja angleščine in francoščine 15.40 Lutkovna serija: Kljukčeve dogodivščine (12. del) 15.55 Otroška nadaljevanje: Odprava zelenega zmaja - Rešitev 16.25 Nogomet: Jugoslavija - Anglija (kvalifikacije za EP 88) 18.25 Oddaja o medicini: Zakaj noge bolijo - Motnje krvnega in mežgovega obtoka 18.45 Risanka in Obzornik 19.25 Zrno in vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Film tedna: Brez črne kravate (Braz. 1981, r. Leon Hirszman, i. Fernanda Montenegro, Gianfrancesco Guarnieri) 21.55 Dokumentarec: Mednarodna obzorja - Indija 22.35 Dnevnik 22.50 Videogodba (pon.) 23.20 Kronika TDF Celje	14.15 TVD Novice 14.20 Nadaljevanje: Veronica 15.15 Nad.: Il circolo Pickwick 16.20 Otroški spored 18.00 Nadaljevanje: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji med drugim: Mnenja strank o izidu referendumov TRST — Obračun zaposlenih in brezposelnih na Tržaškem GORICA — O tednu ljubiteljskega gledališča TRST — Razstava predstavnikov informela TRST — Razprava Italijanskih opazovalcev o jugoslovanskem političnem položaju				
19.30 TVD Stičiče in Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Nogomet: Jugoslavija - Anglija 22.15 TVD Vsedanes 22.30 Košarka: Gonzaga-Ciesse 23.30 Košarka: Olimpija-Cibona in Cuki-Benetton				
CANALE 5				
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italia 7.22 Risanke 8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori 9.30 Nanizanka: General Hospital 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Buongiorno, miss Dove! (kom., ZDA 1955, r. Henry Koster, i. Jennifer Jones, Robert Stack) 17.00 Nanizanka: Alice 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Variete: Ciao Enrica 18.10 Nan.: Super Vicky 20.00 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Il migliore (kom., ZDA 1983, r. Barry Levinson, i. Robert Redford, Kim Basinger) 23.00 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.15 Filmska rubrika: Premiere 0.35 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.25 Bonanza	9.15 Film: Proibito (dram., It. 1954, r. Mario Monicelli, i. Mel Ferrer, Amedeo Nazzari) 11.00 Nanizanka: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Sandy, Georgie, Vola mio mini Pony 14.30 Nadaljevanje: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 22.50 Film: Frogs (srh., ZDA 1972, r. George McCowan, i. Ray Milland, Sam Elliot) 0.30 Filmska rubrika: Cinema & Co. 1.00 Nanizanki: Shannon, 1.50 Il Santo	Cannon, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.05 Nanizanka: La famiglia Addams 15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke David, Pollyanna, Holly e Benji, Jem 18.00 Nanizanka: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Lucia, 20.30 Supercar, 21.30 A-Team 22.20 Filmski tednik: Ciak... si gira 23.15 Film: Lola (dram., ZRN 1981, r. Reinert Werner Fassbinder, i. Barbara Sukowa, Mario Adorf) 1.35 Nanizanka: La strana coppia	18.00 Risanke 19.30 Nanizanka: Baretta 20.30 Film: Panico nello spazio (krim., 1976, r. Larry Pearce, i. Charlton Heston, John Cassavetes) 22.45 Nanizanka: Gioco di coppie 23.15 Šport: tenis 23.45 Film: I re del sole (pust., 1963, r. Jack Lee Thompson, i. Yul Brinner, George Chakiris)	
TELEFRIULI				
13.00 Rubrika: Lepa Italia 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Risanke 15.30 Glasbena oddaja: Music box 17.30 Nadaljevanje: Le confessioni del cavaliere d'industria Felix Krull 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Rubrika o medicini: Zdravstvo danes 20.30 Variete: Settimo anno 21.30 Nad.: Colomba 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo				
TELEQUATTRO				
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi				
RAI 1				
8.30 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.20 Wonder Woman, 10.20 Tarzan, 11.20				
ITALIA 1				
RADIO TRST A				
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Oddaja iz Kanalske doline: Bom naredu stazice; 8.40 Glasbeni almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Sredinski zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient, Zrcalce, zrcalce, povej! 13.20 Zbori; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Glasbene skice; 15.00 Roman: Pod svobodnim soncem (33. nad.); 15.10 Zbornik (2. del); 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Ko zvezde zablešči; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića; 18.20 Glasbene skice.				
RADIO KOPER (slovenski program)				
7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni ki-osk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo: Festival Coro vivo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.				
RADIO KOPER (italijanski program)				
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 17.00 Bubbling; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.				
RADIO OPČINE				
10.00 Za vsakogar nekaj; 17.00 Glasbeni informator; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Aktualno: Ostali Trst - L' altra Trieste; nato Nočna glasba.				

Volilna udeležba med najvišjimi v državi

Volivci na Goriškem so sledili nasvetom političnih strank

Referendumi so za nami. Vsedržavni voditelji raznih političnih strank ugotavljajo, da je velika večina italijanskih volivcev bila za to, da se odpravi nekateri anahronistični zakoni. Ljudje so še vedno pod vtisom črno-bilske tragedije in si ne žele gradnje jedrskih central na domačih tleh. Seveda so nekateri politični vodje polni zmagoslavja, drugi pa so bolj molčeči.

Na Goriškem smo ugotavljali, da ni bilo v prejšnjih dneh velikega zanimanja za referendum. Rezultati pa kažejo, da so ljudje šli na volišča v zelo velikem številu. Na Goriškem smo za beležili najvišji odstotek udeležbe v deželi in najbrž tudi enega med najvišjimi v Italiji. 81,56 odstotka v primerjavi z dobrimi petnajstimi odstotki manj v vsedržavnem poprečju ni malo. Prav tako so goriški rezultati višji od tistih v drugih treh pokrajinah naše dežele, še zlasti v primerjavi s tistimi na Tržaškem, kjer je volilo kar dvajset odstotkov ljudi manj kot pri nas.

Ze včeraj, ko smo v redakciji do pozne ure imeli polno dela z zbiranjem in pisanjem števil, smo izrazili pre-

pričanje, da so ljudje sledili radijskim ter televizijskim pozivom velikih vsedržavnih strank. Na nekaterih voliščih so bile tudi nekatere posamične glasovnice s pozivi proti lovu, znak, da so ti ljudje sledili pozivu pevca Celentana večer prej na prvi televizijski mreži. Vendar so bili to osamljeni primeri.

Rezultati glasovanja za »DA« ali »NE« odražajo, če pobje analiziramo rezultate v raznih občinah, razmerje političnih sil v teh občinah. Precej kompaktno je bilo glasovanje za »DA« tam kjer imajo premoč demokristjani, komunisti ter socialisti. Le pri zadnjem, petem referendumu, za katerega so demokristjani agitirali, da se zakon ohrani, je bilo razmerje sil v prid odpravi zakona manjše kot pri drugih.

Precej je bilo tudi belih glasovnic. V občini Gorica kar precej. Ljudje so šli na volišča, vendar se niso hoteli opredeliti, najbrž zaradi tega ker niso bili dovolj seznanjeni z vsebino vprašanj o referendumih. Kar se tiče referendumov o jedrski energiji preseneča tudi dejstvo, da je bilo toliko belih

glasovnic v Trzinu, kot tudi glasovnic z »NE«, to v kraju kjer je sedaj veliko govora o gradnji nove termocentrale na premo. Taka centrala sicer ni isto kot nuklearna, vendar je v zadnjem času veliko govora o nekaterih podobnostih.

Ze včeraj smo pisali o glasovanju v slovenskih krajih. Stranke za katere Slovenci volijo niso imele enakega stališča. Komunisti in socialisti so pozivali, tudi z lepaki, napisanimi v slovenščini, za »DA« v vseh petih referendumih. Slovenska skupnost je prepuстила svobodno izbiro. Nekateri pa so menili, da sploh nima pomena voliti. Rezultat je bil, da so ljudje šli na volišča, vendar jih je kar precej oddalo belo glasovnico. To sorazmerno največ v Števerjanu, manj v Sovodnjah. V Doberdolu ni bilo tega opaziti. Sicer pa je treba povedati, da je tudi v teh krajih velika večina slovenskih volivcev glasovala na vseh petih referendumih za »DA«, kar odraža tudi politično opredeljenost prebivalcev slovenskih krajev.

Akvareli Andreja Kosiča na ogled v Kulturnem domu

Veliko ljubiteljev likovne umetnosti, Slovencev ter Italijanov, je prišlo v ponedeljek zvečer v Kulturni dom na otvoritev razstave Andreja Kosiča. Domači akvarelist, znan širom po naši deželi in Sloveniji pa tudi dru-

god po svetu, tokrat razstavlja svoje krajinske motive v Gorici. V obeh nadstropjih foyerja je razstavljenih 60 njegovih slik. Na otvoritvi sta govorila tajnik Zveze slovenskih kulturnih društev Rudi Pavšič ter kritik Joško Vetrh. Razstava bo v Kulturnem domu odprta ves mesec, od 10. do 12.30 ter od 17.30 do 19.30. Ker so v novembru v Kulturnem domu napovedane številne prireditve si jo je moč ogledati tudi v večernih urah.

Delovanje skavtov v tej sezoni

Tudi na Goriškem se je, z začetkom šolskega leta 1987/88, začelo skavtsko delovanje. Uradno se je skavtska aktivnost pričela z občnim zborom, ki se je odvijal dne 4. 10. t. l. na Lokvah, kjer je bil načrtan letni program delovanja in kjer so bili uradno imenovani voditelji SZSO-SGS.

Organizacija stopa v novo skavtsko leto z namenom, da obogati mladino, ki je že znotraj nje in tisto, ki se bo letos prvič srečala s tem gibanjem, da globlje spozna vrednote slovenstva in zamejstva, krščanstva, življenja v naravi in današnje družbo. Še tako koristno je to gibanje, ko je danes nevarnost odtujitve od narave in zdrave družbe še kako velika. Naša organizacija nudi možnost vključitve mladini od osnovne šole, tja do univerzitetnih študentov, z enkratnim odkrivanjem čara gorskih tur, taborjenja v naravi, spoznavanja naših skritih krajev, poglobitve v krščanski nauk in ovrednotenja mlade slovensko-zamejske zavesti.

Letošnji program SZSO-SGS vključuje duhovne vaje, skupni izlet SZSO-SGS in SZSO-TS na sneg, Dan spomina na rojstvo ustanovitelja svetovne skavtske organizacije Baden-Powella, športno srečanje SZSO-SGS, SZSO-TS in SKS v Gorici, jurjevanje z obljubo in prestopom novincev, kresovanje in ob koncu sezone dvotedenski tabor.

Poleg navedenih srečanj pa so že enotedenski sestanki volčev in veve-ric (osnovna šola), izvidnikov in vodnic (nižja srednja šola) in novincev ro-verjev in popotnic (višja srednja šola in univerzitetni študentje) skupaj z voditelji organizacije.

Vse potrebne podatke lahko starši in mladina dobijo v Katoliškem domu v Gorici, na dan sobote od 15. do 16. ure, v Sovodnjah ob Soči pri Mirjam Černic (tel. 882249) in v Doberdolu pri Katerini Ferletič (tel. 78053).

Julijan Čadek

V Gorici srečanje z Biasuttijem in Šinigojem Prihodnji teden v Novi Gorici Gorjupovi dnevi slovenskih novinarjev

V Novi Gorici bodo v dneh od 19. do 21. novembra tradicionalni Študijski dnevi slovenskih novinarjev, ki so poimenovani po Mitji Gorjupi, Novogoričanu, glavnem uredniku osrednjega slovenskega dnevnika Delo in predsedniku Zveze novinarjev Jugoslavije. Umrli je pred desetimi leti, v Novi Gorici pa se po njem imenuje Dijski dom.

Program letošnjih Študijskih dni je aktualen in pester ter izraža položaj in težnje slovenskih novinarjev, ki so pomemben del sodobne družbenopolitične stvarnosti ter oblikovalec in usmerjevalec javnega mnenja v Sloveniji. Obravnavali bodo nove tehnologije in novinarstvo, razmerje med časnikarji in zakonodajo ter položaj in vlogo novinarjev v gospodarstvu. Predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Slavko Fras bo imel referat o izročilu Mitje Gorjupa in njegovi aktualnosti v današnjem času. Nadalje bodo obravnavali gospodarski trenutek Jugoslavije, s poudarkom na stabilizacijski program zvezne vlade, gospodarske odnose s tujino in zadolženost države. Med povabljenimi gosti so tudi predsednik jugoslovanske vlade Branko Mikulič, razni člani zvezne vlade ter najvidnejše politične osebnosti Slovenije.

Novinarji, vseh bo okoli 350, bodo imeli v petek ob 12.30 pogovor s predsednikom SKGZ v Italiji, Borisom Racetom, o aktualnih vprašanjih Slovencev v Italiji. Nekaj prej se bodo sestali predstavniki novinarskih združenj iz dežel in pokrajin delovne skupnosti Alpe-Jadran. Med njimi bodo tudi slovenski časnikarji iz Italije.

Del programa srečanja slovenskih novinarjev se bo odvijal v Gorici, kamor bodo udeleženci prispeli v petek, 20. no-

vembra, okoli 15.30. Tam bodo v okviru teme o odprti meji imeli pogovor s predsednikom deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adrianom Biasuttijem in s predsednikom slovenske vlade Dušanom Šinigojem. Za novinarje, udeležence Študijskih dni Mitje Gorjupa, bodo v Gorici priredili sprejem. Ob srečanju bodo časniki Primorske novice, Primorski dnevnik in Novi Matajur izdali skupno prilogo. V njej bodo zlasti predstavili in razčlenili sedanje stanje in težnje ob odprti jugoslovansko-italijanski meji.

MARJAN DROBEŽ

Orkester »Janaček« gostoval v Gorici

V okviru ciklusa večernih koncertov, ki ga prireja društvo Lipizer, je v sredo, 3. novembra, v deželnem avditoriju nastopil simfonični orkester »Janaček« iz Českoslovaške, pod vodstvom Otakarja Trhlika in s solistom violončelistom Bohuslavom Pavlasom. Izvajal je skladbe Rossinija (Uvertura k operi Italijanka v Alžiru), Schumann (Koncert opus 129), Tedeschija (Sinfonia in un tempo) in Mendelssohna (Simfonija št. 4).

Ansambel je navdušil občinstvo, ki je ob koncu s ploskanjem doseglo, da so češki glasbeniki izvedli še tri skladbe, ki niso bile predvidene v programu.

Družabne dejavnosti v Socialnem centru

Odbor za dejavnosti v prostem času pri Večnamenskem socialnem centru v

Ul. Baiaumonti prireja v prihodnjih tednih več zanimivih pobud. Danes, 11. novembra, bo od 15.30 dalje kostanjada z glasbo, novim vinom in družabnostjo.

V torek, 17. t. m., prireajo avtobusni izlet v Trst z ogledom opere Carmen. Cena vožnje in vstopnice je 23 tisoč lir. Prijave v baru socialnega centra.

V soboto, 21. t. m., prireajo poldnevni avtobusni izlet v Karnijo, v četrtek, 26., pa tombolo v restavraciji socialnega centra.

Cepljenje proti gripi

KZE v Gorici obvešča, da se je pričela akcija za cepljenje proti gripi za sezono 1987/88. Cepivo ima trojni učinek, proti vsem trem znanim večjim skupinam virusov, ki povzročajo gripo. Prvenstveno pridejo v poštev za cepljenje sledeče skupine prebivalstva: doraščajoča mladina in odrasli, ki bolehalo na dihalnih organih oz. za drugimi boleznimi, osebe nad 65. letom starosti, osebe, ki so zaposlene pri nujnih javnih storitvah, osebe, ki oskrbujejo bolnike, otroci, ki se zdravijo zaradi revmatičnih obolenj.

Pri tem opozarjajo, da se je treba izogniti cepljenju ob prisotnosti telesne vročine oz. v drugih primerih, ko lahko cepivo povzroči negativne postranske učinke.

■ Goriški darovalci krvi bodo imeli svoj praznik v nedeljo 15. novembra. Po maši ob 9. uri v stolnici bodo šli v sprejeto v avditorij Fogar, kjer bodo izročili priznanja najbolj zaslužnim darovalcem.

Na Vrhju obnovljena gostilna Devetak »Pri Čotovih«

Veliko prijateljev, domačinov, gostov, je prišlo v ponedeljek zvečer na Vrh, kjer so po večmesečnem premoru spet odprli znano Devetakovno gostilno, ki ji domačini pravijo »Pri Čotovih«. Nekaj mesecev so trajala popravilna dela. V stavbi so Devetakovni dobili nove stanovanjske prostore pa tudi gostilniški prostor je lepo preurejen, tako da je zmogljivost povečana.

Gostilna »Pri Čotovih« je na tem kraju že več kot sto let. V zadnjem času k njim zelo radi zahajajo gostje iz vseh krajev Goriške, Tržaške ter Furlanije. Pri njih je svojčas bil, še kot predsednik poslanske zbornice, tudi kasnejši predsednik italijanske republike Sandro Pertini. Na ta obisk spominja fotografija razobešena z drugimi na stenah gostilne.

Povečanje gostilniškega prostora je lepa pridobitev za slovenskega gostinca in za to slovensko vas še posebej. Tudi z naše strani želimo Devetakovim obilo poslovnih uspehov in oprostiti se moramo, ker je prišlo do neljubne pomote v neobjavi njihovega vabila na ponedeljkovo otvoritev.

Proti gradnji upepeljevalnika pri Sovodnjah

Komisija KPI za varstvo okolja odločno zavrača deželni načrt

Komisija za varstvo okolja pri federaciji KPI za Goriško je zavzela zelo ostro stališče glede lokacije osrednjega upepeljevalnika za smeti, ki jo je določil Deželni odbor. V poročilu za tisk komisija ugotavlja, »da je taka odločitev (da se osrednji upepeljevalnik za Goriško zgradi pri Sovodnjah), dozorela v nekaterih političnih krogih v Gorici: Vprašanja varstva okolja in posledice, ki bi jih tak objekt imel v okolju so bili potisnjeni v ozadje«. Komisija za varstvo okolja pri KPI zato odločno nasprotuje lokaciji, ki jo je določila Dežela, kljub temu da so predstavniki Občin in Pokrajine predlagali drugačne rešitve.

»Gradnja novega objekta bi še zaostila negativne vplive na okolje v tem predelu, ki je že itak preobremenjen zaradi industrijske cone, avtoporta, mreže prometnih struktur,« ugotavljajo člani komisije. Zaskrbljujoče pa je tudi dejstvo, da ni govora o predhodni raziskavi o vplivu načrtovanega objekta na okolje.

Komisija za okolje v svojem poročilu ponovno potrjuje že izrečena stališča glede izbire lokacije: objekt je treba zgraditi na središčnem kraju pokrajinskega teritorija, pred izbiro pa je treba izdelati na znanstveni osnovi temelječo študijo o predvidenih posledicah na okolju, upepeljevalnik bi mora-

li opremiti z najsodobnejšimi napravami za omejevanje onesnaževanja, v načrtu pobiranja in predelave smeti pa je treba upoštevati kriterij največje možne uporabe odpadnih snovi.

Trčenje v Gabrijah

Mokro in spolzko cestišče je botrovalo vrsti prometnih nesreč na cestah na Goriškem. Na državni cesti med Gorico in Trstom, pri Gabrijah, je v ponedeljek popoldne prišlo do silovitega trčenja med fiatom duna in ford escortom. Ranjena sta bila 26-letni Giovanni Brandalise iz Gradišča, Ul. M. L. King 4 in 22-letni Luciano Lazzari iz Trzinca, Largo Isonzo 53. Brandalise se bo zdravil 40 dni, 10 dni pa Lazzari.

Brandalise je z avtom vozil iz Gorice proti Trzinu in je ne ovinku, v neposredni bližini nekdanje gostilne Pavletič, izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je trčilo v nasproti vozeči escort. Nastala je precejšnja gmočna škoda, promet pa je bil prekinjen dalj časa.

■ S prognozo okrevanja v enem mesecu so včeraj okrog poldne sprejeli v goriško splošno bolnišnico 52-letno Fiorindo Zamò iz Gorice, Ul. Cipriani 97. Ženska je padla s kolesom ter si zlomila zapestje. Nesreča se je zgodila okrog 11.30 na Korzu Italia.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo jutri, v četrtek, 12. novembra, ob 20.15 koncert Komornega orkestra Latvijske filharmonije iz Rige. Dirigent Tovijs Līfšič, solist Stanko Arnold, trobenta.

razna obvestila

KD Briški grič v Števerjanu prireja martinovanje v soboto, 14. novembra, v domu na Bukovju. Prijave sprejemajo Robert Juretič, Silvan Pittoli in Marjan Kristančič.

KD Kras za Dol-Poljane prireja martinovanje v soboto, 14. novembra, v gostilni Pri srnjaku (Kekec) v Dolu. Pričetek ob 20. uri, večerja, družabnost. Prijave pri Aldu Croselliju na Palkišču ali neposredno v gostilni.

Slovensko planinsko društvo vabi na martinovanje v nedeljo, 15. novembra, popoldne v hotel Planika v Ajdovščini. Vpisovanje samo še danes na sedežu (od 18. do 19. ure) in pri Branku Kuzminu v Sovodnjah in Ivu Nanutu v Štandrežu.

Sejem rabljene smučarske opreme v prireditvi SPD Gorica, bo v soboto, 21. t. m., od 15. do 17. ure na sedežu v Ul. Malta. Ob tej priložnosti bodo sprejemali tudi prijave v tečaj smučanja za začetnike in v nadaljevalni tečaj.

Gospodarska zadruga Vrh iskreno čestita svojima podjetnima članoma Renatu in Avguštinu ob odprtju njune posodobljene Čotove gostilne na Vrhju in jima želi uspeha pri nadaljnjem vodenju prikupne restavracije.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Beverly hills cop 2«. VERDI 18.30-21.30 »L'ultimo imperatore«. VITTORIA 17.30-22.00 »Poker di donne«.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »College girls — La scuola supersexy«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 20.30 gledališka predstava »L'avventuriero e la cantante«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Betty blue«. DESKLE 19.30 »Plesalci prve vrste«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Comunale (Občinska lekarna), Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

Nocoj v stolnici sv. Justa Abonmajski koncert GM

Nocoj bo v stolnici sv. Justa ob 20.30 drugi abonmajski koncert Glasbene matice. Nastopili bodo Andrej Pegan (orgle), Jagoda Kjuder (violina) in Marko Bitezničnik (violin). Gre za pomemben nastop domačih glasbenih poustvarjalcev in pričakovati je, da bo občinstvo ustrezno nagradilo napor naše osrednje glasbene ustanove

Še par dni na ogled razstava bratov Basaldella

VIDEM — Še nekaj dni, tja do nedelje 15. novembra, si je moč v Vidmu ogledati veliko antološko razstavo treh bratov Dina, Mirka in Afra Basaldella, ki jo je na začetku poletja Videmska občinska uprava s tamkajšnjim muzejem uredila na gradu, v mestnem muzeju in še drugje v Vidmu. Skulpture ter slike treh bratov, ki so se zelo uveljavili tako v italijanskem kot mednarodnem kulturnem svetu, še zlasti v Franciji in ZDA, krasijo namreč več javnih ter zasebnih stavb v središču Furlanije.

Medtem ko so si poleti razstavo, oziroma niz razstav, ogledali predvsem domači ljubitelji likovne umetnosti in turisti, ki so letovali v obmorskih krajih naše dežele, so na jesen bili gostje predvsem dijaki ter vojaki v organiziranih skupinah. Tudi razna društva v Furlaniji so priredila vodene ogledje.

Glavna razstava je v prenovljenih dvorinah grajske palače na griču sredi mesta (grad je bil v času potresa poškodovan). Precej del treh bratov pa je v stalni zbirki v Galeriji sodobne umetnosti, ki sodi v sklop videmskih mestnih muzejev. Več del, predvsem skulptur, pa je v raznih večjih stavbah.

O razstavi, brez dvoma najbolj pomembni prirejeni v naši deželi v tem letu, tudi zaradi tega ker je šlo za antološki pregled dela treh uveljavljenih umetnikov - domačinov, je precej pisalo italijansko strokovno časopisje.

Ker pa je Videm za marsikoga preveč od rok, je padla zamisel, da bi razstavo prenesli v Rim. V prestolnici so bratje Basaldella delali precej časa, uveljavili so se, zaradi tega je njih delo tam zelo znano in cenjeno. Skoro gotovo je, da bo sedaj razstava, oziroma njen velik del, romal v Rim. Vsekakor je to velik uspeh za prireditelja.

MARKO WALTRITSCH

Knjiga o spornem problemu evtanazije

Naziv »evtanazija« je prvič v sodobnem smislu menda uporabil Anglež S. D. Williams, in sicer leta 1872, sicer pa lahko rečemo, da problemi in zapleti o tem pojmu in tudi dejanju vse močnejše zaposlujejo človeštvo v poslednjih desetletjih. James Rachels je o zadevi napisal knjigo »Pravica do smrti«, s podnaslovom Evtanazija in morala, izdala pa jo je letos Cankarjeva založba v Ljubljani.

Takoj uvodoma naj povemo, da je avtorju nedvomno mogoče šteti v dobro, ker se je evtanazije lotil s tzv. zgodovinskimi prijemom; čeprav se osebno izrazito nagiba v prožnejše obravnavanje tega delikatnega problema, se je po vsej verjetnosti dobro zavedal, da nekakšno linearno dokazovanje lastnega prepričanja ne pripelje nikamor, kvečjemu razburi vse nasprotno misleče ljudi. Zgodovinski prijem pač dokazuje, da se je človekovo razmerje do evtanazije, smrti, samomora, detomora, skozi zgodovino spreminjalo, kar pomeni, da je morala v večji meri produkt časa in v nekem smislu tudi tradicije, kot si to upamo priznati.

V tem smislu je nastala dandanes - kar se tiče evtanazije - zelo zanimiva situacija: odkar so leta 1973 zdravniki v yalenwhavenskem sanatoriju pustili umreti 43 nepreklicno defektnih dojenčkov, ki ne bi nikoli prerasli globoke kome, se takšni in podobni primeri »puščanja umreti« večkrat znajdejo na sodiščih, kjer zakon seveda nepreklicno prepoveduje vsakršno zavestno, namerno »ubijanje« ne glede na okoliščine. Po drugi strani pa večina porot in tudi sodnikov s pogojnimi kaznimi »oprosti« vse tiste akterje, ki so storili »zločin« iz do kraja razumljivih in utemeljenih razlogov. Špartanci so ubijali šibke dojenčke in to je bila zahteva, zanimivo pa je, da so isto - kar morda ni znano v tolikšni meri - dopuščali tudi dosti kulturnejši Atenci, čeprav

pri njih to načelo ni bila zahteva. Zgodnja Cerkev je prepovedovala vsakršno ubijanje, kasneje pa se je stvar razklenila v nekakšno dvomje, ki ga še danes težko premoščamo. Z drugimi besedami, dandanes je zločin, če kdo »zavestno ubije ali pusti ubiti nedolžnega človeka«.

Avtor knjige razgalja tradicionalni moralni pristop do smrti in evtanazije z vprašanji, kdaj človek ni »nedolžen« in ga je mogoče nekažnovano ubiti in kako je v bistvu naša morala dokaj dvolična in neodkrita: po tej logiki med aktivno in pasivno evtanazijo ni nikakršne etične razlike, kar pomeni, da ne more biti zločin, če zdravnik »pusti umreti« nečloveško trpečega bolnika, kakor tudi ne more biti zločin, če »pustimo umreti« vsak dan 15.000 podhranjenih otrok, kar znese 5 in pol milijona na leto. »Puščanje umreti« je pasivna evtanazija, pri čemer so lačni otroci nedvomno moralno nedolžni. In kdaj človek ni »nedolžen«? Kadar je sovražnik, torej v vojni, tedaj ga je mogoče načeloma brez krivde ubiti, in kadar je zločinec, pa ga je zaradi zločinov in nepopravljivosti spet mogoče nekažnovano ubiti.

Avtorju se verjetno posreči postaviti nad tradicionalno mišljenje učinkovit vprašaj, pri čemer pa nikakor ne predlaga preprostih rešitev: odnos do smrti, predvsem do smrti drugega, je pač pretežno in prezapleteno vprašanje, da bi človeštvo prehajalo iz skrajnosti v skrajnost. Koristneje bi verjetno bilo, ko bi človek celoviteje spoštoval življenje v celoti, pri čemer je umestno navajati Alberta Schweizerja, za katerega je bilo vsakršno življenje v nečem smislu sveto, v nasprotju s prakso človeške morale, ki je proglasila sveto le človekovo življenje, medtem ko je npr. življenje živali, rastlin v bistvu brez vsakršne etične vrednosti.

Če pa je tako, potem bi tudi pri človeku morali ločiti, kdaj ima možnosti za resnično življenje ali zgolj za vegetiranje - ker ravno po tem principu ne občutimo v odnosu do živali in rastlinstva nikakršnih problemov, ne upamo pa si »pustiti umreti« bolnike s strahanskimi mukami in brezizhodno prihodnostjo, v ničemer ne upoštevamo stališče trpečega pač pa v bistvu strežemo svoji morali, morali zdravega, v nekem smislu lastni nemoči odločanja in sprejemanja odgovornosti. Zanimiv je v tem smislu podatek, da so še pred nedavnim štela sodišča respirator kot »izredno sredstvo« zdravljenja, ki ga je mogoče izključiti, intravenozno hranjenje pa za »običajno sredstvo« zdravljenja, ki ga nikakor ni mogoče odreči bolniku. Čeprav vemo, da intravenozni princip podaljšuje agonije in kome v brezkončnost. Primer Barneya Clarka, prvega človeka z umetnim srcem, je spet vzbudil veliko pozornost, to pot po zaslugi izrazite zdravnikove osebnosti, ki je po pacientovi smrti objavila presenetljivo novico: Barney Clark je bil z dvema dvometriskima cevema prilepljen na respirator, toda po dogovoru, da lahko kot pacient vsak trenutek izstopi iz »eksperimenta«, je dobil v roke ključ, s katerim bi se lahko odklopil, v kolikor bi njegovo stanje ne zaslužilo ime življenja. Ni se odklopil, toda imel je možnost, imel je »pravico do smrti«.

Očitno se bo človek še pa še ukvarjal s tem kočljivim problemom in verjetno ga bo uspešneje in ne več protislovno reševal le s širšimi argumenti in srčnostjo; zakaj vsakršen utilitarizem te ali one vrste vodi v podvajanje morale, to pa - kot vemo - ni nikoli prineslo dolgotrajnejšega smisla in sreče.

JANEZ POVŠE

V galeriji Torbandena Aspekti obdobja informela 1957-72

Doba, ko je bil informel malone modni in zelo vpljaven slog, je že krepko za nami in se je od tedaj v likovnem svetu zvrstilo že več novih izraznih načinov, saj v zadnjih desetletjih razni slikarski slogi tako rekoč prehitevajo drug drugega. Vendar je informel dal, odnosno daje, sodobni umetnosti tudi zelo viden pečat in rekli bi tudi močan ton. O tem se lahko prepričamo na razstavi, ki so jo pred dnevi odprli v najzahtevnejšem tržaškem likovnem razstavišču, v galeriji Torbandena. Razstava nosi naslov »Aspekti obdobja informela 1957-1972«. Na njej so dela devetih znanih mojstrov, in sicer osmih slikarjev ter kiparja Tonija Fabrisa, ki je dal na ogled dva svoja bron.

Jugoslovanski mojster Edo Murtić ima na razstavi dve svoji veliki olji in sicer »Rjavo vertikalno« ter »Februar«. V obeh primerih gre za dela tipično Murtićevih krepkih potez in močnih barv. Povsem drugačen je Giancarlo Ossola, ki je prav tak navzoč z dvema platnoma. Veščina in veljavnost tega mojstra so velike enobarvne osnove, na katere mojster nanese manjše večbarvne »madeže«. Tudi Constantino Guenzi je v barvi skop. Na razstavi ima veliko olje v rjavi barvi, ki jo mojster gosto nanese na platno. Vsa ploskev je močno razpokana, kot bi imeli pred seboj delo izpred kakga stoletja. Razstavljeno delo deluje malone moreče, vsekakor zelo mračno.

Povsem drugačen je v svojih delih Giulio Turcato. Na svetlo ozadje je mojster nalepil več rdečih, črnih in rjavih »madežev« ter bankovec za 1000 lir. Komaj zaznavno oranžnemu olju, na katerega je nanese nekaj v glavnem sivih madežev, pa je dal naslov Otočje.

Poleg omenjenih mojstrov so na razstavi s svojimi deli navzoči še Angelo Verga, Mario Raciti, Umberto Milani in Paolo Ruggiani.

Svetovni mojstri moderne umetnosti

Pred kratkim se je v Ljubljani v Narodni in Moderni galeriji iztekla razstava Svetovni mojstri moderne umetnosti iz jugoslovanskih zbirk. Med razstavljenimi deli je bila tudi umetnina Edgarda Degasa (na posnetku). Bila je to priložnost za vpogled v razvoj moderne umetnosti 20. stoletja

Je odisejstvo smisel pesniškega početja?

(Ob letošnjem srečanju pesnikov v Kranju) Pravzaprav ne bi smel začeti tega spisa; brezupno početje se kaže samo od sebe: o rečeh, ki naj bodo predmet tega razmišljanja (in kasneje kranjskega srečanja), ni mogoče vedeti ničesar zanesljivega, posebej, dokler odisejstvo ni dopolnjeno; dopolnjeno je lahko na en sam, nam vsem znan način, a znan v resnici šele takrat, ko »znanja« ne moremo več uporabiti, ker smo z njim, dobesedno, zlit v eno-isto-nično.

Vse drugače razumljeno odisejstvo je samo poskus prelisičenja samega sebe ali drugih v resnici nečesa, kar se izkaže za nevednost; je lahko samo vrsta približkov k tistemu, ki zahteva, če zahteva in ko zahteva, »celega« človeka; dobesedno, še bolj v prenesenem pomenu besede.

Vse drugače razumljeno odisejstvo je samo poskus s papirnatiimi barčicami v umivalniku, ki naj ponazorijo vihar visokega morja in trijambornico na njem.

Pozabljamo, da odisejstvo ni aktivna človekova drža, marveč usojenost-po-nečem-drugem; je blodenje, ki si nadeva viden podjetnosti, smiselnosti, urejenosti; še posebej, ko je odisejska pot končana.

Je odisejstvo smisel pesniškega početja? Je blodenje z videzom podjetnosti od besed do besed, samoprevara v imenu vedno znova pojavljajoče se Zgodovine?

Nekajkrat smo se že zbrali v Kranju, da bi rekli odločilne besede o poeziji. Ali pa, da bi odločilne besede rekli kaj o poeziji. Bili smo — upam, da smo še — kosovelovsko razprti za upanje, ki ga je pesnik zaznamoval z matematičnim znakom za neskončnost: dve vase ujeti, prepleteni vibi-znaki. Kača, ki grize svoj rep.

Po glavi mi blodijo diametralne usode pesnikov: prvih, ki so svojo pesem dopolnili s svojim življenjem in drugih, ki so, udobno pričakujoč starost z lovorjem na glavi, vneli v jalovem zagonu spominov.

Mlad umre, kogar ljubijo bogovi... Der Mensch muss untergehen; die Menschheit bleibt...

Smrti ni, sem samo jaz, ki umiram...

Po nekem starem azteškem verovanju — lahko je tudi pesniško, morda je sploh samo pesniško — bodo zares hudi časi nastopili takrat, ko bo groza tega sveta urejena, z našimi besedami: katalogizirana in instantizirana. Ko med menoj in drugim poslednjim ne bo več tretjega: nepredvidljivosti, entropije.

Ko bo in bom vse samo še redundanca, odvečnosti. Ni torej odisejstvo strašno začasna, minljiva, čeprav prav zato prijazna (od)rešitev?

Ni naše pogovarjanje ujeti v grafiko znaka za neskončno?

Ni dvajseto stoletje stoletje sofistike?

Alkimija besed, z vedenjem, da kamna poezije ni (več). Poezija je pač poezija, ker je poezija, če malce parafraziram »zmešano« Gertrude Stein.

In vendar sreča, ki je še ne znam prav dojemati: vse kar se dogaja tujega s tem, kar je bilo nekoč intimno, me vse manj zadeva.

Vse manj me zanima socialna usoda moje poezije v tako zaznamovanem svetu (ponarejenega odisejstva).

Vse manj me zanimajo tuje neumnosti, tudi če zadevajo usodo mojega socialnega habitusa; smilijo se mi grumovski humunkuli iz slovenske kulture in kulturne politike, razpeti med medijsko zvezdnost v Blatnem dolu in lastno pomembnost v Kurji vasi.

V Kam in Od kam niso namerili svojih nog. V Kranj ne prihajajo.

Televizije nimam, da bi me morili v intimi.

Zato pa me vedno bolj zanima, kako v meni zvenijo besede, ki jih vržem v čas in prostor, ki se trgajo od mene, da sam ne vem kdaj in kako. Besede, od katerih vsaka zahteva svoje posebno rojstvo in mojo rano (vsako rojstvo je rojevajoča-se-rana).

Vedno bolj me zanima, kako bo na te besede odzvala bitje, ki ga imam rad.

Ne propagiram bega v zasebnost, skrivaštva pred ne-varnostjo sveta, v katerem mi je dano in določeno bivati.

Vse, kar je in kakor je, je lahko tudi brez-mene in mimo mene.

Beseda, ki ji ni za blišč mojega socialnega statusa, je hkrati beseda silne strogosti in milosti z drugimi. Strogosti do mene, da je lahko milost do drugih bolj milostna.

Beseda je spontani odlomek lastnega tele-sa.

Taka beseda je, kar bi bilo lahko odisejstvo.

Danes občutim veliko večino sodobnih slovenskih poezij (in nič manj historičnih) v njihovi prvinski in dobesedni razuzdanosti (razuzdanosti): kot nenehno se obnavljajočo slo po socialni potrditvi, kot nenehno se obnavljajočo konjsko dirko, kot smrtni maratoni.

Zato me vedno manj zanima, da bi o taki poeziji sploh razmišljal.

Zato se vračam k sebi, v izhodišče, po strogost in milino. Po neskončni znak upanja, ki je neskončno v pomenljivosti samega znaka. Z drugimi besedami: da je sploh kaj lahko odisejstvo, potem je odisejstvo v meni in nikakor jaz v odisejstvu. Odisejstvo ne more biti približek (aproksimacija). In ko si v odisejstvu, o njem ne moreš reči ničesar. V odisejstvu pač si, kakor si tudi v poeziji - nobena socialna ali civilizacijska kategorija ne more biti potrditev ali zaniikanje tega položaja. Zato sem trdno prepričan, da sta oba pesnika, ki sta imenovala odisejstvo (Vodušek in Strniša), vsak v svoji poetiki, mislila na to milost odisejstva.

DENIS PONIŽ

Nogomet: danes v okviru kvalifikacij za evropsko prvenstvo

Jugoslavija - Anglija za EP

BEOGRAD — Trener jugoslovanske nogometne reprezentance Osim in njegov angleški kolega Robson sta se včeraj vsaj v nečem ujela: oba nista objavila postavbe, ki jo bosta v današnji, v marsičem odločilni tekmi poslala na igrišče. Angliji zadošča že neodločen izid, da se uvrsti v finalni del evropskega prvenstva, Jugoslavija pa mora nujno zmagati, zaradi izredno slabe razlike v golih v primerjavi z Angleži pa mora zatem v poslednji tekmi te skupine odpraviti še Turčijo.

Kako bo danes, je težko napovedovati. Vsekakor treba upati, da je jugoslovansko vrsto le nekoliko pretresel včerajšnji težak poraz mladih proti angleškim vrstnikom. Razveseljivo pa je vsaj dejstvo, da Osim nima več hudih težav kot pred nekaj manj kot mesecem dni proti Severni Irski, kjer mu je zaradi poškodb manjkala cela vrsta igralcev. Kljub temu so tedaj modri s požrtvovalno igro osvojili novi točki. Danes bo pa veliko težje, saj se Anglija ne more primerjati s Severnimi Irski.

Verjetno bo Jugoslavija začela z naslednjo postavbo: Ravnić, Zo. Vujović, Hadžibegić, Radanović, Baljić, Elsner,

Katanec, Janković, Baždarević, Vokri, Zl. Vujović. Med rezervami ima Osim na razpolago še Radačo, Vulića, Mlinarića, Cvetkovića in Stojkovića.

Glede današnje tekme je Robson izjavil, da je za njegovo moštvo ena od

lestvica

SKUPINA 4

DOSEDANJI IZIDI

Anglija - S. Irška 3:0, Jugoslavija - Turčija 4:0, Anglija - Jugoslavija 2:0, Turčija - S. Irška 0:0, S. Irška - Anglija 0:2, Turčija - Anglija 0:0, S. Irška - Jugoslavija 1:2, Jugoslavija - S. Irška 3:0, Anglija - Turčija 8:0.

LESTVICA

Anglija	5	4	1	0	15:0	9
Jugoslavija	4	3	0	1	9:3	6
Turčija	4	0	2	2	0:12	2
S. Irška	5	0	1	4	1:10	1

PREOSTALI SPORED

DANES: Jugoslavija - Anglija, Severna Irška - Turčija; 16.12. Turčija - Jugoslavija.

najvažnejših po svetovnem prvenstvu. Prav zato morajo igrati tako, je še pristavil, da si izborijo zmago ali remi, ki bi ju popeljala na evropsko prvenstvo, kjer je tudi njihovo mesto. Robson je še menil, da ne bodo igrali za neodločen izid. Na vsak način je prednost na njihovi strani, je zaključil.

Osim je bil kar precej redkobesečen. »Imam manj skrbi kot Robson,« je nekoliko šaljivo povedal na tiskovni konferenci. »On je s sabo pripeljal 22 igralcev, torej ima prav toliko skrbi, jaz jih imam na razpolago 16, od teh pa jih trinajst pride v poštev.« Tudi pri drugih vprašanjih je bil dokaj dvoumen, potrdil pa je, da bodo nastopili vsi, ki igrajo v tujini. Od teh se je Janković, ki igra pri Realu, ostalim pridružil šele včeraj.

Tekma bo na stadionu Crvene zvezde v Beogradu, pričela pa se bo ob 16.30 in si jo bomo lahko neposredno ogledali po italijanski tretji televizijski mreži in po ljubljanski televiziji, ob 20.30 pa v ponovljenem posnetku po koprski TV.

Nogomet: kvalifikacije za EP under 21

Katastrofa Jugoslavije

Jugoslavija - Anglija 1:5 (0:3)

STRELCI: Clough v 8. min., Gascoigne v 22. in 24. min., Pančev v 33. min., Rocastle v 62. min. in Carr v 64. min.

JUGOSLAVIJA: Leković, Br. Brnović, Dr. Brnović, Prosinečki, Janevski, Pavličić, Boban, Savičević, Pančev, Stevanović, Šuker.

ZEMUN — Zlahka in brez napa so fizično in taktično boljši Angleži v kvalifikacijski tekmi za EP mladih povsem nadigrali Jugoslovane, katerih uvrstitev v sklepni del je zdaj le teoretsko možna, saj bi morali v zadnji tekmi v gosteh s Turčijo doseči pravo točo zadetkov.

Jugoslavija je proti Angliji nastopila s številnimi najstniki, ki so na SP v Čilu osvojili naslov prvakov. Ta »pomladitev« mlade ekipe se je krepko maščevala. Če sodimo po izjavah selektorja Toplaka pred tekmo, ko je napovedoval možnost o predčasni kvalifikaciji, za svoje varovance pa prerokoval celo ponovitev uspeha iz leta

1978, ko so bili evropski prvaki, je k neuspehu gotovo prispevalo tudi nemno podcenjevanje nasprotnika. Po datek, da je bil včeraj vratar Leković najboljši mož med modrimi, zgovorno ponazarja, kakšno je bilo razmerje sil na igrišču.

Trener modrih Dušan Bajević je po srečanju izjavil, da je bilo v ekipi preveč mladih igralcev. »Imeli smo uvrstitev med osmerico najboljših v rokah, zdaj pa je položaj brezupen,« je potrtito dodal.

DOSEDANJI IZIDI

Anglija - Jugoslavija 1:1, Turčija - Anglija 1:1, Jugoslavija - Turčija 3:0, Anglija - Turčija 1:1, Jugoslavija - Anglija 1:5

LESTVICA

Anglija	4	1	3	0	8:4	5
Jugoslavija	3	1	1	1	5:6	3
Turčija	3	0	2	1	2:5	2

PREOSTALI SPORED

Turčija - Jugoslavija (15. 12.)

Šah: Kasparov tretjič zmagal

Groba napaka Karpova

SEVILLA — Prvak Kasparov je izzivalcu Karpovu zadal morda odločilen poraz v dvoboju za naslov šahovskega svetovnega prvaka. V nadaljevanju prekinjene 11. partije se je namreč Karpov z belimi figurami predal že v 50. potezi. Stanje je zdaj 6:5. Dvanajsto partijo bi morali odigrati danes, vendar bo izzivalec skoraj gotovo zaprosil za odmor.

Konec 11. partije ni nikogar presenetil, saj je bilo že ob prekinitvi jasno, da izzivalec nima možnosti, da se reši. Vsi so pričakovali, da bo Kasparov kuvertiral potezo Sc4, a prvak se je opredelil za potezo Tc7 in izkazalo se je, da je imel prav.

Včerajšnji poraz za izzivalca ne bo brez posledic, saj ga je groba napaka v 35. potezi gotovo potrla. Ko je Karpov povlekel usodno Tc6, si je Kasparov zakril obraz z rokama, očividci trdijo: zato, da bi prekril nasmešek...

KARPOV - KASPAROV 11. PARTIJA (Grünfeldova indijka): 1. d4 Sf6; 2. c4 g6; 3. Sc3 d5; 4. cd5: Sd5; 5. e4 Sc3; 6. bc3: Lg7; 7. Lc4 c5; 8. Se2 Sc6; 9. Le3 0-0; 10. 0-0 Lg4; 11. f3 Sa5; 12. Lf7+: Tf7; 13. fg4: Tf1+; 14. Kf1: Dd6; 15. Kg1 De6; 16. Dd3 Dc4; 17. Dc4: Sc4; 18. Lf2 cd4; 19. cd4: e5; 20. d5 Lh6; 21. h4 Ld2; 22. Td1 La5; 23. Tc1 b5; 24. Tc2 Sd6; 25. Sg3 Sc4; 26. Sf1 Sd6; 27. Sg3 Sc4; 28. g5 Kf7; 29. Sf1 Sd6; 30. Sg3 Sc4; 31. Kf1 Ke7; 32. Lc5+ Kf7; 33. Tf2+ Kg7; 34. Tf6 Lb6; 35. Tc6 Sa5; 36. Lb6: Sc6; 37. Lc7 Tl8+; 38. Ke2 Tf7; 39. Ld6 Td7; 40. Lc5 Sa5; 41. Sf1 Tc7; 42. Ld6 Tc2+; 43. Kd3 Ta2; 44. Se3 Kf7; 45. Sg4 Sc4; 46. Se5+: Se5+; 47. Le5: b4; 48. Lf6 b3; 49. e5 Tg2; 50. e6+ Kf8 in beli se preda.

Nogomet: na zboru »azzurrov« pred tekmo s Švedsko

Cabrini glavni argument

NEAPELJ — Slovo kapetana Antonia Cabrini je kajpak glavni argument na zboru »azzurrov« v športnem središču Paradiso v Soccavu pri Neaplju pred sobotno kvalifikacijsko tekmo za EP proti Švedski. Se za sklepom Juventusovega branilca, da se dokončno odreče nastopom v reprezentančnem dresu, skriva spor s selektorjem Vicinijem?

»Cabrinijevo izbiro je treba spoštovati,« pravi Vicini, »in ni res, da med nama odnosi niso bili najboljši, kot pišejo nekateri časopisi.« Vicini je tudi potrdil, da bi lahko igralca prisilil, naj se ne odpove dresu, a da se mu je to zdelo absurdno. Cabrini naj bi se preprosto naveličal prevelikih naporov in stresov. Vsedržavni športni tisk je tudi obširno pisal o tem, da je Cabrini zapustil reprezentanco, ker mu Vicini ni zagotovil mesta v ekipi do evropskega prvenstva, a tudi to trditve je italijanski selektor demantiral. Ostaja pa odprto vprašanje, zakaj se je za odhod Cabrini odločil šele nekaj dni pred tako pomembno tekmo, kakršna bo sobotna.

Med »azzurri« ni nihče hotel komentirati Cabrinijeve odločitve. Vsi pa so presenečeni in odločitev obžalujejo. Kritičen je le interveju Bergomi, ki je Cabriniju zameril, da ni počakal na tekmo s Švedsko. V soboto bo bivšega kapetana zamenjal napolijevac Francini, v daljšem

roku pa naj bi bil njegov naslednik njegov klubski tovariš De Agostini.

Švedi so medtem prispeli v Italijo. Med 29 člani odprave so tudi štirje igralci, ki nastopajo v Italiji: Hysen, Stromberg, Ekstroem in Corneliusson, ki je v zadnjem hipu nadomestil Magnussona. Švedi seveda napovedujejo zmago.

Košarkarski turnir Alpe Jadran

Finale

Benetton - Cibona?

LJUBLJANA, TREVISO — Vse kaže, da se bosta v finale košarkarskega turnirja Alpe Jadran uvrstili moštvi zagrebške Cibone in Benettona iz Trevisa. V tekmah drugega kola je v skupini A Cibona v Ljubljani s 107:96 (60:51) premagala Smelt Olimpijo (Petrović 38 točk, Cvjetičanin 26; Hauptman 30, Kotnik 21), Benetton pa je v skupini B zgubil v Mestrah s Cukijem s 95:93. Moštvo iz Trevisa pa zadostuje, da v zadnji tekmi doma z najmanj petimi točkami razlike premaga dunajski Klosterburg. O zmagovalcu skupine A bo odločal dvoboj med Hitachijem in Cibono v Benetkah.

Segafredo najel Ebelinga

Pešić odhaja

GORICA — Vodstvo košarkarskega prvoligaša Segafreda je odslovilo Jugoslavana Arsenjeja Pešića, namesto njega pa najelo 27-letnega Američana Johna Ebelinga, 203 cm visoko krilo-center. Ebeling je lani igral pri Libertiju, za katerega je dosegel 548 točk in polovil 213 odbitih žog.

Pešić je grešni kozel za slabe rezultate goriškega moštva v prvih osmih kolih prvenstva A-2 lige.

Jutri izvolitev predsednika CONI

Nebiolo in Gattai

glavna kandidata

Primo Nebiolo

Arrigo Gattai

Jutri bo italijanski šport dobil svoje novo vodstvo v vlogi predsednika državnega olimpijskega odbora CONI.

Kandidati za to mesto so štirje, povsem jasno pa je, da se bosta »v finalu« srečala Primo Nebiolo (atletika) in Arrigo Gattai (zimski športi).

Gattai in Nebiolo startata z izhodišča velikih uspehov sicer različne narave. Predsednik zveze zimskih športov ima za seboj uspehe smučarjev tekačev, vendar tudi pravo armado nedeljskih smučarjev, ki so izredni potrošniki in veliki meceni bohotnih zimskošportnih središč. Iz mogočnega vrtinca milijard, ki se vrtili okoli smučanja, izhaja tudi moč kandidata.

Nebiolo juriša na mesto predsednika iz zelo trdnega položaja svoje zveze in z avrelo mednarodnega prestiža. V svoji karieri si je nabral že vrsto predsedniških mest in naskok na CONI bi lahko izgledal celo nerazumljiv za človeka, ki je svetovno znan.

Kandidaturo bi lahko tolmačili kot člen v daljnosežnem načrtu osvojitve najvišjega predsedstva mednarodnega olimpijskega odbora.

Jasnega favorita ni, ker poteka »volilna« kampanja za kulisami. Ne gre prezreti, da bo kateremu od kandidatov nekaj glasov verjetno odščitnil zelo sposoben predsednik gimnastične zveze Grandi.

Značilno je, da so se v krogih atletske zveze že pojavili sicer medli kritiki Nebiolo, ki so prej 12 let molčali. Pojavila se je tudi teza, da je bil madež v zvezi s skokom Evangelistija na SP v Rimu povlečen na dan z jasnimi ciljem, da bi Nebiolo očrnilo tik pred glasovanjem.

Nad celotno zgradbo CONI pa naj bi še naprej bdel Franco Carraro, njen prejšnji gospodar in sedaj minister. Carraro naj bi skušal okrepiti vlogo neposredne vladne kontrole nad športom. (KB)

Namizni tenis: za Grand Prix v Parmi

Vidni rezultati Krasovih deklet

Na 3. državnem namiznoteniškem turnirju za nagrado Grand Prix, ki je bil v soboto in nedeljo v Parmi, so predstavnice Krasa Globtrade pokazale dobro igro in dosegle vidne rezultate.

Obe naši tretjekategorijenci Alenka Obad in Nataša Škrk sta se uvrstili med prvo šestnajstero v svoji kategoriji. Obadovo je v 2. kolu premagala B. Semenza, vodilna igralka tretje kategorije (-20, 17, 10), Škrkovo pa Fontanierijeva (16, 18). Z igro obeh smo lahko zelo zadovoljni: uvrstili sta se v drugo kategorijo, kjer sta prišli med 64 najboljših v Italiji. Tu je Škrkova takoj naletela na Giovanellijevo, ki sodi v vrh druge kategorije, a si je znala kljub temu priigrati set. Isto se je v tej kategoriji primerilo Obadovi v srečanju s Franzosijev (1:2), ki je še lani igrala v A ligi.

Damjana Sedmak in Sonja Milič sta osvojili tretje in četrto mesto v tekmo-

vanju drugokategorijenc. Sedmakova se je v polfinalu srečala z Negrilolijev in izgubila z 2:0 (9, -17, 18). V 3. setu pri rezultatu 18:18 je imela servis, a ga ni znala izkoristiti. Miličeva se je v drugem kolu pomerila z Pennacchinijevo, zmagovalko prejšnjih dveh tek-

movanj, in že na začetku povedla s 13:0. Zatem je premagala Aeragijevo (2:1) in v polfinalu zgubila s Cergolovo (-16, 19, 16). Tanja Ukmar je izgubila proti Alberijevi z 1:2 in se uvrstila med prvo dvaindeseterico.

Krasova najmočnejša igralka Branka Batinić je gladko s 3:0 odpravila namiznoteniško elito Italije: Aeragijevo (7, 10, 4), Negrilolijevo (8, 17, 13), obrambno igralko Busnardovo (14, 15, 19) in državno prvakinjo Zampinijevo (17, 17, 11). S tretjo zapovrstno zmago se je tako močno približala prvemu mestu v absolutni kategoriji za nagrado Grand Prix.

Para mešanih dvojic Batinić, Apolloni in Obad, Del Tomba sta izpadla v prvem kolu. Ženske dvojice N. Škrk, A. Obad, T. Ukmar, S. Milič, B. Batinić, D. Sedmak pa so se vse uvrstile od 5. do 8. mesta. Poudariti je treba odlično igro prvega para. (J. J.)

Na sliki Tanja Ukmar

obvestila

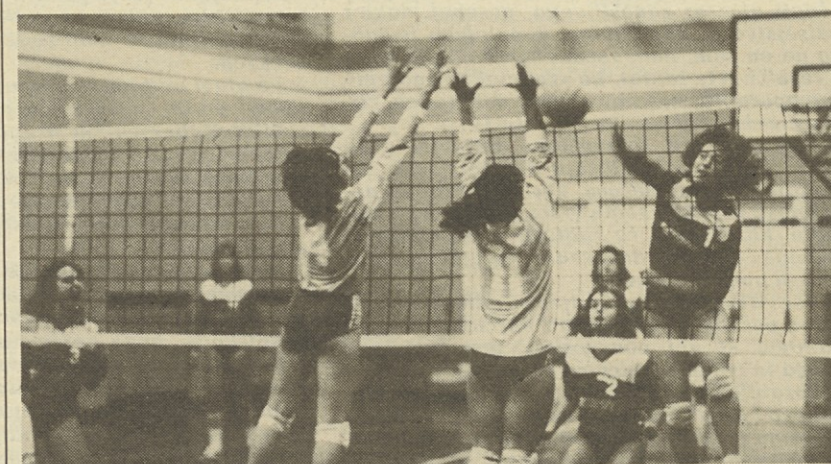
ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo prvi krog letošnjega šahovskega turnirja, veljavnega za osnovnošolsko olimpiado, na sporedu v Borovem športnem centru v soboto, 14. t. m., ob 15. uri.

ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, 12. t. m., ob 20. uri v Ul. sv. Franciška 20.

ŠZ BOR sporoča, da sprejema v uradnih urah (od 17. do 20. ure; tel. 51377) poskusna vpisovanja za borilne športe (karate, judo).

SK DEVIN - ŠD SOKOL priredita 14., 15. in 16. novembra v dvorani I. Gruđen - Nabrežina št. 89 (v neposredni bližini Trga sv. Roka), sejem nove in rabljene smučarske opreme. Stojan in Any iz trgovine 3 A SPORT (Tržič - C.so del Popolo 45) vam bosta na razpolago z novostmi. Urnik sejma: v soboto, 14. 11., in nedelje, 16. 11., od 15. do 21. ure, v nedeljo, 15. 11., od 11. do 21. ure.

Priložnosti niso zamudile

Slogašice so bile minulo soboto edini naš ženski odbojarski deželni ligaš, ki je igral doma. Vzhodnokraške igralko po neuspehu v uvodnem kolu niso zamudile priložnosti za zmago proti goriškemu Libertasu

Košarka: v 2. kolu državnega prvenstva kadetov

Naši zopet praznih rok

ITALA SAN MARCO - JADRAN FARCO 84:62 (43:33)
JADRAN FARCO: Danieli 4 (0:5), Šuligoj 2, Pizziga, Bogatec, Sterni 6 (2:2), Stanissa 17 (1:5), Paulina 17 (5:10), Pertot 2 (0:2), Lesizza 7 (3:5), Sosič 6 (4:6).
Na gostovanju v Gradišcu je Jadran Farco skozi vso tekmo kljuboval nasprotniku. V končnici drugega polčasa pa je domača ekipa povedla in osvojila tekmo. Po besedah trenerja Andreja Pupisa je porazu botroval predvsem slab skok v obrambi jadrancev. Vsekakor pa je k neuspehu prispevalo tudi slabo sojenje, saj sta bila iz Jadranskih vrst v drugem polčasu zaradi pete napake morala na klop Danieli in Paulina. (IvV)

DON BOSCO - BOR ADRIAIMPEX 92:75 (44:45)
BOR ADRIAIMPEX: Arena 9 (1:4), Oberdan 4 (2:3), Cupin, Krasna 2 (2:4), Race, G. Bajc, I. Bajc 15 (3:6), Azman 8 (0:2), Smotlak 14, Škerk 23 (3:6).
Tudi v drugem kolu prvenstva so Borovi kadeti zaslužen izgubili proti Don Boscu. »Plavi« so v prvem polčasu igrali precej nepazljivo v obrambi, kljub temu so po dvajsetih minutah igre vodili s točko razlike. V nadaljevanju je Don Bosco visoko povedal, našim pa zaostanka ni uspelo nadoknaditi. Borovci so tokrat odgovorili predvsem v obrambi, sploh niso izkoristili višinske premoči in niso pokazali niti malo požrtnosti, tako da je poraz še bolj pekoč. (Luka Furlan)
LESTVICA: Fantoni, Don Bosco in Stefanel 4; Soteco, Airone, Segafredo in Castor 2; Jadran Farco, Bor Adriaimpe, Saba in Tecnoluce 0.

NARAŠČAJNIKI
KONTOVEL - FERROVIARIO 103:76 (52:37)
KONTOVEL: I. Emili 4, P. Kralj 14, Brišček 8, Rebula 23, Gregori 8, Gulič 24, Budin 12, Pečar 7, Bizjak 3.

V povprečni tekmi so zaslužen slavili igralci Kontovel, saj so pokazali več košarkarskega znanja. Že na začetku tekme so si Kontovelci z dobro igro v obrambi priigrali 15 točk prednosti, ki so jo v drugem polčasu še večali. Čeprav so vsi Kontovelci igrali dobro, velja pohvaliti Danjela Guliča in Jana Budina. (I. M.)

BOR INDULES - STEFANEL 77:109 (25:47)
BOR INDULES: Uršič, Schiulaz, Simončič 11 (2:3), Debeljuh 26 (4:7), Starec 2, Barini 2, Paulica 26 (0:4), Martini 6 (0:2), Rudež 4 (0:2), D. Umer.
Ekipa Stefanela je v drugem kolu prvenstva še enkrat potrdila svojo premoč

nad ostalimi ekipami prvenstva naraščajnikov. Borovci so si tekmo zapravili v prvih 15 minutah tekme, saj so takrat zastajali že za 23 točk (36:13). Odtlej so se skoraj enakovredno borili z nasprotniki. Vsi razpoložljivi igralci so lahko stopili na igrišče in v glavnem dobro opravili svojo nalogo. V napadu je zadovoljivo igral Mauro Simonič, v obrambi pa so bili borovci prešibki. (V. J.)
LESTVICA: Saba, Don Bosco, Stefanel in Ricreatori 4; Bor, Kontovel, Tecnoluce in Latte Carso 2; Breg, Polet, Sokol, Ferroviano in Autosandra 0.

Spet podvig Brežanov

Bregovi košarkarji (na sliki med tekmo z Alabardo) so poskrbeli še za en podvig s tem da so v nedeljo v promocijskem prvenstvu premagali favorizirano Barcolano

naše šesterke v mladinskih ligah

Sočani dobro pričeli

UNDER 16 MOŠKI
SOČA ČERIMPEX - FUTURATORRIANA 3:0 (15:10, 15:8, 15:8)
SOČA: P. Černic, Čaudek, Tomsič, Klede, Milocco, Pisk, Pellegrin, Zaccaron, Černic, Pelicon, Ferfolja, Kovic.
Ekipa Soča Čerimpex je uspešno začela prvenstvo under 16. Ekipi sta se v prvem setu enakovredno borili, nakar so domačini popustili, tako da so gostje prišli do desetice, kar pa je bilo premalo, da bi zmagali. V drugem in tretjem nizu pa so igralci Soče takoj prešli v vodstvo in ga obdržali do konca.
Med gostitelji je tokrat dobro deloval napad, čeprav se je v igri poznalo določeno pomanjkanje uigranosti. (E. Č.)

UNDER 18 MOŠKI
OLYMPIA KOMJANC VINI - ACLI RONCHI 3:0 (18:16, 15:11, 15:7)
OLYMPIA: Šiligoj, Dorni, Breganti, Lutman, Cotič, Spazzapan, Corsi, Bertolini, Terpin.
Bila je to prva povratna tekma. Če ne upoštevamo majhnih vrzeli pri sprejemanju servisa lahko rečemo, da so naši fantje dobro izvajali ostale elemente igre, predvsem uspešni pa so bili v napadu. Če bodo slovenski odbojkarji tako tudi nadaljevali, lahko računajo na končno uvrstitev pri samem vrhu, kar je za ekipo, ki prvič nastopa v tem prvenstvu, zelo dober rezultat. (gs)

UNDER 18 ŽENSKE
BOR FRIULEXPOR - OMA TELESORVEGLIANZA 2:3 (3:15, 15:12, 5:15, 15:3, 8:15)
BOR FRIULEXPOR: Vitez, Vidali, Sancin, Grbec, Bandi, Superina, Brazzani, Fučka, Milanič, Visintin, Del Piero in Mauri.
Borovke so se dobro upirale starejšemu in bolj izkušenemu nasprotniku, ki je imel v servisu svoje najboljše orožje. Naše igralko je pokazale boljše in bolj sodobno igro, a od napadalke je bila resnično učinkovita le Superinova. Vse upe naših je pokopal zelo slab začetek petega niza, saj je do menjave igrišča prišlo pri vodstvu gostinji 8:1, te razlike pa borovke kljub dobri igri v nadaljevanju niso več nadoknadile.

UNDER 16 ŽENSKE
S. LUIGI - AGOREST 1:3 (1:15, 12:15, 15:9, 12:15)
AGOREST: Magda in Maša Braini, T. in A. Kuzmin, Grillo, Oretti, Azzori, Fajt, Florenin, Gaeta, Ceselli, Krašček.
Potem ko so zlahka osvojile prvi set, so se igralko Agoresta v nadaljevanju morale pošteno potruditi, da so lahko osvojile srečanje.
V primerjavi s prvo tekmo so pokazale boljše igro in predvsem boljše uigranost. Manj je bilo napak v sprejemu in serviranju, je bilo učinkovito. Ker so bile nasprotnice tokrat objektivno sibkejše, je trener poslal na igrišče skoraj vse razpoložljive igralko. (jo)

naša nogometna moštva v mladinskih ligah - naša nogometna moštva v mladinskih ligah

UNDER 18
VESNA - SAN MARCO 3:2 (1:0)
STRELCI ZA VESNO: v 37. min. D. Sedmak, v 60. min. Cusma (iz 11-metrovke), v 78. min. Taučer.
VESNA: Saverino, Grgič, Babič, Cusma, Vlah, Millo, Šuc, Taučer (od 80. min. Štefančič), D. Sedmak, Kavalič, Škabar.
V Križu smo bili priča lepi nogometni predstavi. Zmaga Vesne pa ni bila nikoli v dvomu. Križani so namreč stalno napadali, imeli veliko ugodnih priložnosti za gol, izkoristili pa so jih le tri, in to z D. Sedmakom, Cusmo in Taučerjem. (A. Kostnapfel)
BREG - S. VITO 0:1 (0:0)
BREG: Giorgio, B. Tamaro, Kerstich, Sancin, Diminich, Bevk, M. Tamaro, Slavec, Turco, Giuressi, Picatto (De Francesci), Bandi.
Kot se je že večkrat zgodilo letos, so tudi tokrat Brežani v poslednjih minutah izgubili. Tekma je bila na dokaj nizki ravni, tako da ekipi nista pokazali bogve kaj, a vseeno je San Vito pokazal nekaj več borbenosti in volje do zmage. Deset minut pred koncem je San Vito le uspel realizirati zmagoviti zadetek in tekme je bilo konec, saj niso Brežani utegnili ustvariti nevarnih akcij za zadetek. Treba pa je poudariti, slab dan sodnika, ki je oškodoval obe ekipi, predvsem pa Breg. (E. Bevk)
IZIDI 6. KOLA: Costalunga - CGS 1:2; Vesna - San Marco Sist. 3:2; Edile Adriatica - Montebello 1:0; Muggesana - Chiarbola 0:1; S. Andrea - Fortitudo 2:1; Breg - S. Vito 0:1; Opicina - Supercaffè 0:0; Vivai Busà - S. Sergio 2:2.
LESTVICA: S. Andrea 11; Vesna 10; Montebello 8; Chiarbola, Supercaffè, CGS 7; Vivai Busà, Opicina, Edile Adriatica 6; Fortitudo, Muggesana, S. Vito 5; S. Sergio, Costalunga 4; S. Marco Sist. 3; Breg 2.

NARAŠČAJNIKI
OPICINA - PRIMORJE 0:3 (0:1)
STRELCI: Tomaseti, Žagar, Mitja Štoka.
PRIMORJE: Blažon, Škabar (Štolfa), Ghebass, Luksa, Princival, Mitja Štoka, Žagar (Ban), Peter Štoka, Tence, Trampuž, Tomaseti.
Rdeče-rumeni so v prvih petindvajsetih minutah gospodarili na igrišču, saj domačini niso uspeli preiti čez polovico igrišča. Igra gostov je bila lepa in hitra. Sad te igre pa so bili tudi trije zadetki. Prosečani so si povsem zaslužili visoko zmago. (M. Š.)

S. VITO - VESNA 3:4 (1:3)
STRELCI ZA VESNO: v 20. min. P. Sedmak, v 32. min. Tence, v 40. min. Baselice, v 80. min. P. Sedmak.
VESNA: Delise, Saba, Madotto, Mahorčič, Cah (od 60. min. Pellaschier), Eposito, E. Sedmak (od 73. min. Visentin), P. Sedmak, Baselice, Tence, Košta.
Kriški naraščajniki so drugič zaporedoma zmagali. Tokrat so po izredno napeti tekmi premagali tržaško ekipo S. Vito, ki je predvsem v drugem polčasu Vesni delala nemalo preglavic. Prvi so povedli prav domačini, toda že nekaj minut kasneje je za izenačenje poskrbel Peter Sedmak, Križani so nato povedli s Tencejem, tretji gol pa je dal Baselice. Domačini pa so nato dosegli še dva gola in ko je vse kazalo, da se bo srečanje končalo pri neodločenem izidu, je uspelo Petru Sedma-

ku doseči še četrti in zmagoviti zadetek. (Andrej Kostnapfel)
MONTEBELLO - BREG 4:1 (0:0)
STRELEC ZA BREG: Pečar.
BREG: Giacobbe (d. p. Mancuso), Štefančič, Degrassi (Menegon), Zupin, Pečar, Ota, Grilanc, Crissani, Rocchetti, Majevski (Guštin), Buzzi.
Zmagala je ekipa, ki je znala izkoristiti svoje priložnosti za zadetek. V prvem polčasu so imeli Brežani podrejeno vlogo. V drugem delu so Brežani prešli kar tri gole v desetih minutah. Po častnem zadetku Pečarja, ob lepem predlošku Ote, so naši še napadali, toda so prešli še en gol v zadnji minuti igre. Tokrat zaslužita pohvalo odlični Pečar in zanesljivi Štefančič. (Buzzi)
IZIDI 8. KOLA: Domio - Zauale Rab. 1:0; S. Sergio - Muggesana 1:1; Olimpia - Portuale 2:0; Opicina - Primorje 0:3; Montebello - Breg 4:1; CGS - Giarizzole 2:3; S. Vito - Vesna 3:4; Fortitudo - Campanelle 2:0; Campi Elisi počitek.
LESTVICA: Montebello, S. Sergio, Olimpia 12; Zauale Rab. 11; Fortitudo, Domio, Giarizzole 10; Portuale 9; CGS 8; Opicina, Muggesana, Primorje 7; Campi Elisi 5; Vesna, S. Vito 2; Breg, Campanelle 0.

NAJMLAJŠI
OLIMPIA - BREG BEST 3:0 (1:0)
BREG BEST: Gigliano, Kalc, Strain, Maver, Lavrica, Švab, Mondo, Bajec, Vrše, Ferluga, Poretti.
Tokrat so Bregovi igralci pokazali nekoliko boljše igro kot prejšnji teden, vendar jih je enajstercia Olimpie z lahkoto premagala z gladkim 3:0. V prvem polčasu so domačini povedli že v začetku. V drugem polčasu so domačini zatresli mrežo še dvakrat, prvič z glavo, drugič pa iz 11-metrovke. Brežani niso imeli nobene zrele priložnosti. Pohvalo pa si vendar zaslužita vratar Gigliano in branilec Strain. (L. Švab)

DON BOSCO - PRIMORJE 1:0 (0:0)
PRIMORJE: Franza, Osi (Battigelli), Pahor, Štolfa, Puntar, Savi, Vodopivec (Danieli), Trampuž, Gruđen (Husu), Sardoč, Zacchigna.
V prvem polčasu so bili gostje nevarnejši od domačinov. Na predložek Zacchigne se je Gruđen znašel v ugodnem položaju, njegov strel pa je šel mimo vrat. Nato je Sardoč iz prostega strela zadel prečko, na splošno je bilo skozi vso tekmo na obeh straneh več priložnosti. V drugem polčasu so rdeče-rumeni popustili in domačini so večji del polčasa napadali in dosegli zadetek iz prostega strela. (M. Š.)
IZIDI 8. KOLA: Zauale Rab. - Montebello 1:3; S. Andrea - Portuale 0:3; Don Bosco - Primorje 1:0; Olimpia - Breg 3:0; CGS - Giarizzole 2:0; Fortitudo - Triestina 0:6; Esperia - Campanelle 0:1; S. Giovanni počitek.
LESTVICA: Olimpia 14; Triestina 12; S. Giovanni, Portuale 11; Don Bosco 10; CGS 9; Campanelle, S. Andrea 7; Breg, Primorje 6; Montebello, Giarizzole 5; Fortitudo 4; Zauale Rab. 3; Esperia 0.

NA GORIŠKEM
VILLESSE - JUVENTINA A. CARNICA 1:1 (1:0)
STRELEC ZA JUVENTINO: Marko Devetak.
JUVENTINA: A. Ferfolja, Marko Petean, Marvin, Marušič, Peršolja, De-

vetak, Narduzzi (Kosič), Lomuscio, Dario, Kobal, Marino Petean. Peric, Di Bert.
Združena ekipa Juventine je proti skromnemu nasprotniku zapravila priložnost za zmago. Gostje so namreč v teku srečanja imeli veliko priložnosti za zadetek. Na žalost pa so to pot zaigrali precej površno in v ključnih trenutkih zmedeno. V nadaljevanju igre so juventinci zaigrali odločneje in z Markom Devetekom izenačili. (M. P.)
IZIDI 7. KOLA: Corno - Natisone 4:1, Cormonese - Lucinico 0:2, Pro Romani - Villesse 2:0, Isontina - Seveglia 5:0, Palmanova - Italia 2:0, Juventus - Audax 0:1.
LESTVICA: Palmanova 11, Azzurra 10, Corno, Isontina in Lucinico 8, Juventus, Villesse in Pro Romani 6, Cormonese, Italia in Audax 5, Natisone 4, Seveglia 0. Corno in Villesse imata tekmo manj.

PRVENSTVO CSI
CHIARBOLA - ZARJA 7:0
ZARJA: Poropat, Balbi, Settini, Grgič, Ražem, Urdih, Jerman, Kralj, Berzi.
Tekma se je odvijala pretežno na Zarjini polovici igrišča, saj je nasprotnik imel krepko vaje igre v svojih rokah, le občasno so Zarjini napadalci skušali reagirati, vendar brez uspeha. Obratno pa je nasprotnik ustvaril mnogo priložnosti in kar sedemkrat zatresel Zarjino mrežo. (M. Ž.)

ZAČETNIKI
SKUPINA A
CHIARBOLA - ZARJA ADRIAIMPEX 1:0
ZARJA ADRIAIMPEX: Bellafontana, Pussini, Devan, Damjan in Maksi Grgič, Tence, Kralj, Umek, Jurinčič, Granzotto, Vremec, Possega, Ražem, Doljak.
Zarja je tokrat gostovala pri močni Chiarboli. Naši so dobro igrali posebno v prvem polčasu, ko so s preudarno in taktično zrelo igro bili povsem enakovredni nasprotniku. Solidno se je odrezala sredina igrišča, ki je lepo krila prostor in obenem zalagala napadalce z uporabnimi žogami. V drugem polčasu so zarjani zaigrali bolj zmedeno predvsem v obrambi, tako da je nasprotnik v enih svojih redkih akcij dosegel edini gol na srečanju. (M. Ž.)

BREG - ESPERIA 1:0 (1:0)
STRELEC: Novatto.
BREG: Rapotec, Rapotec, Corbatti, Čuk, Klabjan, Paoletti, Vignini, Novatto, Delise, Kermac, Gropazzi. (Argenti, Viola).
Bregovi začetniki zelo napredujejo tako glede rezultatov kot glede igre. Po odličnem prvem polčasu, ko so Brežani vodili z zadetkom Novatta, so v drugi polovici igre nekoliko popustili. Igra se je v glavnem odvijala na sredini igrišča. Pohvalo zasluži vsa ekipa, še posebno pa Kermac, Gropazzi in Paoletti. (Buzzi)
SAN GIOVANNI - PRIMORJE 4:0 (2:0)
PRIMORJE: Ciacchi, Sardoč, Purič, Doljak (Guštin), Gerbassi, Trampuž, Nadišek (Kuk), Rebula, Širca, Pahor, Emili.
Tržačani so bili premočni v vseh pogledih. Prva dva zadetka sta si bila podobna: predložek v sredino in nato tančen udarec z glavo. V drugem polčasu ni menjalo dosti. Domačini so dosegli tretji zadetek po osebni akciji napadalca in točnim strelom, četrtega

pa z močnim strelom iz daljine. Enega od redkih strelav na tržaška vrata, ki je bil tudi najnevarnejši, je izvedel Širca. (M. Š.)
IZIDI 8. KOLA: Chiarbola - Zarja 1:0; Campanelle - Muggesana 0:0; S. Giovanni - Primorje 4:0; Breg - Esperia 1:0; CGS - Ponziana 0:2; Soncini A - Giarizzole 1:1; Fortitudo - Opicina 1:1; Vivai Busà počitek.
LESTVICA: S. Giovanni 16; Chiarbola 12; Soncini A, Giarizzole 11; Ponziana 10; Primorje 9; CGS, Zarja 7; Muggesana, Vivai Busà B, Opicina 6; Breg 5; Fortitudo 4, Esperia, Campanelle 1.
NA GORIŠKEM
JUVENTINA EDILCASA - MEDEA 3:1 (2:1)
STRELCA ZA JUVENTINO: Peter Gergolet 2 in Igor Češut.
JUVENTINA: Florenin, Devetak, Trampuž, Lakovič, A. Florenin, Češut, P. Gergolet, Pahor, Ferfolja, D. Gergolet, Žampar, Zanier, D. Ferfolja, Ambrosi, Menis.
Proti dobri postavi iz Medeje je združena ekipa Juventine izbojevala pomembno zmago, s čimer se je tudi više povzpela na lestvici. Domačini so že od vsega začetka potrdili premoč na sredini igrišča in v napadu, kjer se je izkazal Peter Gergolet, ki je dosegel tudi dva pomembna zadetka. (M. P.)
IZIDI 7. KOLA: Cormonese - Natisone 2:0, Azzurra - Lucinico 3:0, Isontina - Sanrocchese 6:0, Medea - Italia 0:1, Corno - Poggio 1:1, Pro Romani - Juventus 1:3.
LESTVICA: Italia 12, Cormonese 11, Isontina 10, Azzurra 9, Juventus 7, Corno 6, Natisone 5, Lucinico in Medea 4, Italia 2, Sanrocchese in Poggio 1, Pro Romani 0.

CICIBANI
SKUPINA B
BREG - CGS B 3:1 (3:0)
STRELCI ZA BREG: Argenti 2, Rocco.
BREG: Jercoc, Bandi, Čuk, Argenti, Sancin, Šik, Rocco, Lauriha, Ota.
Mladi Brežani so tokrat zaslužen dosegli letošnjo prvo prvenstveno zmago. Igrali so zares dobro, predvsem v prvem polčasu, ko so tudi dosegli tri zadetke in zgrešili nekaj ugodnih priložnosti. V drugem polčasu pa so se pametno branili. Vsa ekipa si zasluži pohvalo, predvsem pa Sancin in Jercoc v obrambi ter Argenti v napadu. (E. Bevk)
IZIDI 7. KOLA: Breg - CGS B 3:1; S. Andrea B - Soncini B 0:11; Chiarbola - Fulgor A 0:6; Don Bosco - Muggesana 1:0; S. Sergio - Domio 0:5; S. Giovanni počitek.
LESTVICA: Domio 13; Fulgor A, S. Giovanni 12; Soncini B 9; Don Bosco 7; S. Sergio 5; Chiarbola, Muggesana 4; Breg 2; CGS B, S. Andrea B 1.

SKUPINA C
PRIMORJE - ESPERIA 3:1 (0:0)
STRELCA ZA PRIMORJE: Širca 2, Princival.
PRIMORJE: Švara, Lovrečič (Širca), Carli, Sardoč, Emili, Kuk, Princival, Semec, Bukavec, Husu.
Po enakovrednem prvem polčasu, se je igra v drugem delu z vstopom Širce na igrišče spremenila. Le-ta je dosegel dva zadetka. Tretjega pa je dal Princival. V zadnjih minutah so naši prešli gol po nesporazumu obrambe. (Maxi)

SANT'ANDREA - ZARJA ADRIA. 1:2 (1:0)
STRELEC: Hočevnar 2.
ZARJA ADRIAIMPEX: Buda, Družina, Hočevnar, Križmančič, Sancin, Marc, Pussini, Lipovec, Umek, Metlika.
Zarjani nemoteno nizajo zmago za zmago. Tudi proti ekipi Sant'Andrea so spravili na varno obe točki, čeprav niso igrali, kot znajo. Prvi polčas se je zaključil z 1:0 v korist gostiteljev, ki so izrabili nekatere negotovosti v Zarjini obrambi. Šele proti koncu drugega polčasa je Hočevnarju najprej z 11-metrovko nato še s prostim strelom uspelo spraviti rezultat na varno. (M. Ž.)
IZIDI 7. KOLA: Opicina - CGS A 1:3; S. Andrea A - Zarja 1:2; Primorje - Esperia 3:1; Campanelle - Vivai Busà B 1:0; Costalunga - Altura 3:4.
LESTVICA: Campanelle 13; Zarja 12; Primorje 11; CGS A 10; S. Andrea A 7, Esperia, Opicina 5; Vivai Busà B 3; Altura 4; Costalunga 0.

NA GORIŠKEM
SOVODNJE - SANROCCHESI 1:1 (1:0)
STRELEC ZA SOVODNJE: Devetak.
SOVODNJE: Pisk, Fajt, Zanfagnin, Černigoj, Petean, Devetak, Tomsič, Ožbot, Pellegrin, Florenin, Tomasi, Perdec, Peteani.
Mlada postava iz Sovodenj uspešno nadaljuje z nastopi. Tudi tokrat so igralci trenerja Čevdeka pokazali zanimivo igro in si gotovo zaslužili več kot remi.
IZIDI 6. KOLA: Mossa - Lucinico 0:2; Pro Farra - Azzurra 1:1, Sagrado - Isontina 1:7, Natisone - Sovodnje 2:2.
LESTVICA: Isontina 10, Lucinico 9, Azzurra 6, Mossa in Pro Farra 5, Sovodnje 4, Natisone 2, Sanrocchese 1, Sagrado 0.

MONFALCONE - MLADOST 1:10 (0:4)
STRELCI: D. Gergolet 3, Makuc 2, Farra 2, Nardon, Lavrenčič, avtogol.
MLADOST: Peric, Makuc, Farra, A. Gergolet, Lavrenčič, D. Gergolet, Gorjan, J. Gergolet, Nardon, D. in B. Ferletič, Soban, Lorenzut.
Cibicani doberdobske Mladosti so na gostovanju v Trzinu izbojevali izdatno zmago. Deset golov, ki so jih dosegli varovanci trenerja Frandoliča, jasno potrjujejo premoč kraške postave, ki je tokrat igrala zares kot zna. (A. G.)
MLAJŠI CICIBANI
SANT'ANDREA - ZARJA ADRIA. 5:1
STRELEC: Grgič.
ZARJA ADRIAIMPEX: Sabadin, Grgič, Ban, Brazzani, Furlanič, Bergagna, Furlani, Fonda.
Čeprav so najmlajši zarjani izgubili z visokim izidom, so tudi v tej tekmi pokazali nekaj novih potez v dokaz, da so se spet nekaj novega naučili. Žal je še vedno odsoten standardni vratar, kar v največji meri pogojuje končni izid. (M. Ž.)
IZIDI 7. KOLA: Portuale - Vivai Busà 1:2; S. Andrea - Zarja 5:1; Fortitudo - Esperia 0:1; Fani Olimpia - Ponziana A 6:1; Zauale Rab. - Giarizzole 0:10; Soncini - Ponziana B 10; LESTVICA: Fani Olimpia 14; Soncini, Portuale 11; Vivai Busà 10; Ponziana A 9; Giarizzole 8; Ponziana B 7; S. Andrea 6; Zarja 4; Fortitudo, Esperia 2; Zauale Rab. 0.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

11. novembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko so v Genovi odkrili sumljiv tovor orožja Libija je zanikala vpletenost v bombni atentat na Tremutih

FOGGIA — Vsak čas bi moral preiskovalni sodnik Mario Apperti spremeniti za Samuela Alberta Wamplerja pripor v zapor. Švicarja bi morali zaradi atentata na Tremutih obtožiti vnašanja in posesti eksploziva, vstopa na prepovedano vojaško območje in poškodbe vojaškega objekta z obremenilnimi terorističnimi naklepi.

Sodeč po skopih vestih ni preiskava bistveno napredovala. Še vedno ni jasno, kdo je naročil atentat. Preiskovalci ne izključujejo nobene od številnih tez, ki so jih izrekli takoj po atentatu. Protigadafijeva opozicija bi se vsaj na papirju okoristila, če bi krivda za atentat padla na Gadafijeve agente. Tako logično sklepanje pa je pri analizah bližnjehzodnega terorizma skrajno nevarno. Že res, da smo bili v preteklosti priča tudi provokativnim atentatom, v glavnem pa so bili cilji bolj nejasni in nelogični. Nič čudnega torej, da je libijski veleposlanik v Rimu Abdul Rahman Šalgan včeraj najodločneje zanikal trditve, da bi bila Libija vpletena v atentat na Tremutih. Po njegovem Tripoli nasprotuje terorizmu in je torej nedopustno, da se Libije krivi za vsako teroristično dejanje. Glede Gadafijevih zahtev po Tremutih je veleposlanik navedel, da je bilo to le »akademsko razglabljanje« ob vprašanju suverenosti Malvinov (Falklandov), da pa je vsem znano tradicionalno prijateljstvo Libije do Italije in Italijanov.

Nedvomno nimajo libijski predstavniki v tujini lahkega dela, ko morajo braniti Gadafijevo politiko do »naprednih

revolucionarnih gibanj v svetu«, ki so za Zahod le »teroristične organizacije«. Bodri jih le spoznanje, da je libijsko vpletenost v razne atentate zelo težko dokazati. Na spisku držav, ki naj bi moralno in materialno podpirale teroriste so poleg Libije še Iran in Sirija. Slednja naj bi bila po mnenju izvedencev še najbolj vpletena, a obenem najbolj previdna, tako da ji je skoraj nemogoče dokazati vpletenosti. Vsekaror italijanske preiskovalce zelo skrbi dejstvo, da bi lahko bližnjehzodni terorizem po daljšem premoru ponovno vzel na muho Italijo.

V Genovi so namreč luške oblasti zadržale 29-letnega Libanonca Muvada Gasna, upravitelja ženevske družbe Mouwad Int'l Marine LTD, ki je z jahto Cedar Sea II. prišel v ligursko pristanišče. Za notranjimi oblogami osrednje kajute so namreč našli osem velikokalibrskih pištol, šest brzostrelk UZI in 12 tisoč nabojev različnih kalibrov. Prisotnost izraelskega orožja na tej jahti bo vsekakor do skrajnosti zapletla preiskavo. Izraelci so namreč ljubosumni do svojih brzostrelk UZI, ki jih ni na svobodnem tržišču z orožjem, ker jih Izrael prodaja le »zanesljivim« vladam. Kako so torej te brzostrelke zašle na Gasnovo jahto, ni jasno.

Ob vsem tem pa ne bi smeli prezreti dejstva, da so pred leti v Italiji vedrili tako bližnjehzodni teroristi kot tudi agenti izraelskega Mosada.

Po »aferi Celentano« Zasegli posnetke oddaje Fantastico

RIM — Po nalogu rimskega državnega pravdnika so karabinjerji včeraj zaplenili posnetke sobotne TV oddaje Fantastico, med katero je Celentano pozval ljudi, naj se na nedeljskem petkratnem ljudskem glasovanju izrečejo za odpravo lova. Karabinjerji so na sedežu RAI tudi legitimirali vse, ki so odgovorni za oddajo. Posnetke si je ogledala že predčerašnjim rimsko kvestura in poslala sodstvu ustrezno poročilo; v njem piše, da bi bilo mogoče obravnavati Celentanov sobotni monolog kot kršitev zakona 212 od 4. 4. 1956 in zakona 130 od 24. 4. 1975, ki prepovedujeta predvolilno propagando dan pred volitvami, ter zakona 10 od 4. 2. 1985, s katerimi so raztegnili prepoved tudi na televizijske postaje.

Vodja sindikata uslužbencev s področja javnega obveščanja in predstav FILSIC-UIL Cisco je pozval RAI, naj reši afero Celentano menedžersko, se pravi z disciplinskimi ukrepanjem, kot je v navadi pri katerem koli podjetju. Radiokalci pa zahtevajo sklicanje parlamentarne komisije za nadzor televizijskih oddaj, ki naj vzame v pretres tako Celentanov primer kot nedeljsko in ponedeljkovo ravnanje RAI in TGI, »ker sta v oddajah o referendumih dala besedo le izbrancem iz vrst KD«. Podobno zahteva demoproletarska stranka.

Černobilska centrala bo kmalu obratovala

MOSKVA — Kljub tragični nesreči, ki je 26. aprila 1986 raznesla četrti reaktor, bodo sovjetski tehniki kmalu ponovno povsem usposobili jedrsko centralo v Černobilu. Novico so včeraj v posebnem dopisu iz Černobila objavili v sovjetskem partijskem glasilu Pravda. Tehniki bodo popravili tretji reaktor, ki je bil ob eksploziji četrtega najhujše poškodovan.

Prebivalstvo mesta Černobil so izselili takoj po hudi jedrski nesreči; 7.500 tehnikov in delavcev, ki skrbijo za popravilo jedrske centralne, pa stanuje v 30 kilometrov oddaljeni vasi Zeljoni miš. Čeprav traja vsaka delovna izme-

na le 15 dni, mnogi delavci, če le morejo, prespijo v bolj oddaljenih krajih. V Moskvi se vsekakor ne nameravajo odpovedati jedrskemu programu, po katerem bodo ob prehodu v novo stoletje jedrske centralne nudile sovjetskemu gospodarstvu petkrat več energije kot sedaj.

Eksplozija četrtega reaktorja jedrske centralne v Černobilu je povzročila smrt 31 oseb, 237 pa jih je zaradi jedrskega sevanja dobilo hude opekline. 135 tisoč ljudi so takrat izselili, škoda pa je bilo za več kot dve milijardi rubljev (4.500 milijard lir).

V brazilski državi Goias je sevanje obrnilo svet

GOIANIA — V milijonskem mestu Goiania, ki je glavno mesto brazilske države Goias, življenje ne teče več brezskrbno kot nekdaj. Pred dvema mesecema se je okužilo v tem mestu z radioaktivnim cezijem kar 244 oseb, štiri pa so celo umrle. To se je zgodilo, ko se je skupnica otrok brezskrbno igrala na smetišču in je nehotno odkrila radioaktivni tulec. Tega je prej uporabljala neka bolnišnica pri fizioterapevtskem sevanju, nato so ga nepremišljeno odvrgli kar na bližnje smetišče.

Gospodarstvo Goianie je zaradi posledic te nesreče prišlo popolnoma na boben. Vsa Brazilija se je začela izogibati njenim pridelkom. V bližnjem Sao Paulu so odpovedali vsa naročila nekoč čislane goianijskega mleka in riža.

Prebivalci prizadete mesta so se morali odpovedati tudi izletom v sosednje države, saj jim nočejo več nikjer nuditi turističnih uslug. Tudi v samem mestu vlada pravi kaos. Kdor živi v bližini kraja, kjer se je pred dvema mesecema dogodila nesreča, se ga drži posebna oznaka — »stanuje v tisti ulici« in tega nesrečneža se ljudje na avtobusu dobesedno izogibajo. Mestne oblasti pa skušajo pomiriti prebivalstvo, zato so uvedli brezplačno testiranje oseb. Ob vsem tem edina razveseljiva novica: v zadnjih štirinajstih dneh niso več opazili nobenega novega primera bolezni.

OZN odprla arhive zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov v II. vojni

NEW YORK — Od danes naprej so arhivi bivše zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, ki so bili od 1948. leta spravljani v glavnem arhivu OZN v New Yorku, odprti ne samo za potrebe držav, temveč tudi za strokovno javnost. Generalni sekretar OZN Perez De Cuellar je namreč po posvetovanju s 17 državami bivšimi članicami te komisije sklenil bistveno liberalizirati dostop do teh arhivov. V njih so shranjena imena približno 40 tisoč oseb, ki so bile obtožene, da so bile med drugo svetovno vojno vpletene v vojne zločine.

S tem se je končala več kot enoletna polemika o usodi tega arhiva. Začela se je potem, ko je prišlo na dan, da je med 36.810 osebami, ki so bile obtožene za sodelovanje v vojnih zločinih, tudi bivši generalni sekretar OZN in sedanj avstrijski predsednik, dr. Kurt Waldheim.

Večina članic bivše zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, ki je delovala v Londonu od 1943. do 1948. leta, posebej pa Velika Britanija, Francija in Poljska, so namreč trdile, da bi objava teh arhivov lahko povzročila zlorabe, saj so bile na seznam vojnih zločincev uvrščene tudi nekatere osebe, ki jim zločinov niso dokazali oziroma, ki bi bile lahko obdolžene tudi po nedolžnem. Potem, ko so lansko leto v ameriškem nacionalnem arhivu v Marylandu med dokumenti, ki so dostopni javnosti odkrili tudi kompletan seznam vseh oseb, ki jih je komisija za ugotavljanje vojnih zločinov uvrstila v omenjeni arhiv, je ta argument odpadel. Zanimivo pa je, da kompletan seznam nismo ameriški tisk kljub temu še vedno ni objavil.

Izrael in svetovni židovski kongres sta od generalnega sekretarja zahtevala, da arhive odpre ne samo za države članice te komisije, temveč za vsa zainteresirano javnost čes da skrivajo številne nove podatke o nacističnih zločinih, poteku 2. svetovne vojne in holokavsta.

Generalni sekretar OZN Perez De Cuellar je v tej polemiki, ki je bila občasno na prvih straneh svetovnega časopisa zastopal stališče, da so bili arhivi dani svetovni organizaciji samo v hrambo in, da je zato na članicah bivše zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, da odloči o njihovi usodi. Po večmesečnem pogajanju in tehtanju argumentov za in proti se je komisija končno soglasno odločila, da liberalizira dostop do arhivov. V začetku se je tudi jugoslovanska diplomacija pridružila večinskemu mnenju, naj dostop do arhivov ostane še naprej omejen, vendar pa je po treznem premisleku očitno ugotovila, da omejevanje dostopa do teh zgodovinsko pomembnih arhivov lahko služi le prikrivanju prave resnice o drugi svetovni vojni.

Dostop do arhivov so imele doslej le tiste države, ki so preiskovale določene vojne zločine ali, ki so zbirale dokazne materiale za sojenje posameznim vojnim zločincem, kot je izjavil izraelski veleposlanik v OZN Benjamin Netanyahu je bil doslej uporabljen material iz omenjenih arhivov samo v treh primerih. Po trditvah nekaterih zgodovinarjev je Izrael med sojenjem nacističnemu vojnemu zločincu Adolfu Eichmannu dobil kopijo njegovega dosjeja, aprila lanskega leta sta vladi Avstrije in Izraela dobili vpogled v Waldheimov dosje, jeseni lanskega leta pa je Izrael dobil tudi dosje vzhodnonemškega diplomata Hermana Klennerja, čes da je bil med vojno član nacistične stranke. Omenjeni vzhodnonemški diplomat je podpredsednik komisije za človekove pravice, ki ima sedež v Ženevi.

Izrael je že lansko leto zahteval in tudi dobil kopije približno 2000 oseb, ki so bile na tako imenovanem seznamu A. Ta seznam vsebuje samo imena tistih oseb, proti katerim so po mnenju komisije obstajali zadovoljivi dokazi za začetek sodnih procesov. Na tem seznamu je bil tudi Waldheim.

Med drugimi pomembnimi osebami na tej listi so tudi bivši Eichmannov pomočnik, Alois Brunner, ki živi v Siriji, Walter Kurt Schmann, ki je bil eden izmed poveljnikov Gestapa (aretiran je bil lansko leto v Buenos Airesu), bivši Mengelejev pomočnik iz taborišča smrti v Auschwitzu, dr. Hans Wilhelm, ki se verjetno skriva nekje v Švici ali na Švedskem itd.

Izraelski predstavniki v OZN so napovedali, da bo Izrael po pregledu Brunnerjevega dosjeja od Sirije ponovno zahteval, naj mu izroči

tega vojnega zločince, ki je odgovoren za smrt približno 120 tisoč ljudi. Njegovo izročitev je že pred leti zahtevala tudi Avstrija. Sirska vlada sicer taji njegovo prisotnost v tej državi, vendar pa so novinarji The New York Timesa posneli z Brunnerjem, ki živi v Damasku, telefonski intervju, v katerem je med drugim dejal, »da se ne kesa svojih dejanj, storjenih med drugo svetovno vojno in da bi jih vnovič ponovil«.

Po izjavah izraelskih preiskovalcev vsebujejo arhivi izredno dragocene podatke in informacije o poteku druge svetovne vojne. Med drugim vsebujejo tudi nekatere doslej neznane zabeleške o Hitlerju in Mussoliniu, seznam približno 300 agentov Gestapa v Krakovu in v drugih poljskih mestih, podatke o članih nacističnih vojnih sodišč na okupiranih ozemljih in njihove zabeleške, nove podatke o medicinskih eksperimentih v koncentracijskih taboriščih, seznam medicinskega osebja v taborišču Auschwitz, podatke o nacističnih poveljnikih, o razmerah v koncentracijskih taboriščih Treblinka, Maidanek, Belzec in Theresienstadt, seznam nemških industriancev, ki so bili obtoženi izkoriščanja in grobege ravnanja s taboriščniki, imena Židov, ki jih je Gestapo uporabljal za pomožne stražarje v taboriščih, imena gestapovskih agentov na Poljskem, Madžarskem, v Italiji, Bolgariji, Romuniji in Albaniji, seznam japonskih vojakov, ki so bili obtoženi za vojne zločine itd.

Približno 25 tisoč oseb s tega seznama je uvrščenih na tako imenovani seznam »A« (Accused - Obtoženi), kar pomeni, da je bila proti njim zbran potreben prima facie dokazni material, druge kategorije pa so še: »S« (Suspect - Osumljenec) za osebe, proti katerim še ni bilo zbranih dovolj podatkov za začetek sojenja, »C« za osebe, ki jih komisija ni uspela odkriti in »W« (Witnesses) za priče.

Zaenkrat omenjeni arhivi, med njimi je tudi seznam oseb, ki jih je v listo vojnih zločincev uvrstila Jugoslavija, sprožajo predvsem številna vprašanja. Nične, ne članice omenjene komisije niti zgodovinarji še niso zadovoljivo odgovorili na vprašanje, zakaj so bili omenjeni zločinci pozabljeni oziroma, zakaj niso bili postavljeni pred sodišče. Izraelska vlada sicer trdi, da ni vedela za obstoj teh arhivov do izbruhafere Waldheim, vendar pa nekateri tukajšnji zgodovinarji trdijo, da je Izrael pripravil obtožnico proti Eichmannu tudi na osnovi podatkov iz tega arhiva. V določenem trenutku mednarodnih odnosov, ko je bil zaposlen z drugimi vprašanji in, ko časi niso bili najbolj primerni za lov na bivše nacistične vojne zločince, naj bi Izrael le »časno« pozabil nanje. Očitki še vedno letetudi na račun Jugoslavije, čes da v začetku ni hotela objaviti podatkov, ki so spravljani v njenih arhivih, The New York Times pa je že večkrat poskušal prikazati Waldheima kot jugoslovanskega oziroma sovjetskega vohuna.

Arhivi posled ne bodo odprti več samo za države ampak, kot pravi sporočilo sekretarjata OZN, »bona fide« tudi za posamezne raziskovalce in znanstvenike, ki proučujejo zgodovino komisije za ugotavljanje vojnih zločinov in zločinov, ki so bili storjeni med drugo svetovno vojno. Države članice svetovne organizacije imajo posled pravico, da svoje strokovnjake pooblašajo torej tudi za študij te problematike in ne samo za zbiranje dokaznega materiala proti posameznim vojnim zločincem.

Nova določila bodo tako široka, da bodo vpogled v arhive poleg zgodovinarjev po pooblastilu svojih vlad lahko dobili tudi drugi avtorji, publicisti in novinarji, vendar pa bodo morali podpisati poseben dokument, v katerem bodo generalnega sekretarja OZN in vlade 17 držav članice te komisije odvezali vse pravne odgovornosti, ki bi nastala z objavo materialov iz tega arhiva.

Kot piše ameriški tisk je ameriški sekretarjat za pravosodje marca letos na osnovi dokaznega gradiva iz tega arhiva že postavil pred sodišče 72-letnega naturaliziranega Američana Petra Quintusa, ki je obtožen za mučenje taboriščnikov v bivšem koncentracijskem taborišču Majdanpek na Poljskem. Arhivi bivše zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov potemtakem še zdaleč nimajo samo akademsko vrednosti.

UROŠ LIPUŠČEK

JO / MESTO CVETJA

Piše in riše: Matjaž Učakar

